

HAKİKAT'te Bu Ay:

TAKDİM

BAŞYAZI

“Rabb’ini Görmedin mi, Gölgeyi Nasıl Uzattı?”
(Furkân: 45)

**“Bizim Yeryüzüne Gelip,
Onu Uçlarından Eksilttiğimizi Görmediler mi?”**
(Ra’d: 41)

**“İçmekte Olduğunuz Suyu da Söyleyin Bana! Onu Buluttan İndiren Siz misiniz,
Yoksa Biz miyiz? Eğer Dileseydik, Onu (İçilmeyecek) Tuzlu Bir Su Yapardık. Hâlâ
Şükretmez misiniz?”**
(Vâkıa: 68-69-70)

**“Söyleyin Şimdi Bana, Çakmakta Olduğunuz Ateşi!
Onun Ağacını Siz mi Yarattınız, Yoksa Biz miyiz Yaratan?”**
(Vâkıa: 71-72)

**“Görmez misin ki, Gemiler Denizde Allah’ın Nimetleriyle Akıp Gider.
Böylece Size Âyetlerini (Varlığının Delillerini) Gösterir.”**
(Lokman: 31)

ALLAH-U TEALÂ'NIN KUDRET ve AZAMETİNİN DELİLLERİ

**“Ağaçlar Kalem Denizler Mürekkep Olsa”
Dünyanın İnsanoğluna Mekân Oluşu
Eserden Müessire
GÜNEŞ VE AY
Işık ve Nur
Güneş ve Ay İçin Yörünge
Belirli Bir Vakte Kadar**

Tefekkür
GECE ve GÜNDÜZ
İki Alâmet
İlâhî İbretler, Rabbânî Hikmetler
GÖLGE
YILDIZLAR
Yıldız ve Gezegen
RÜZGÂRLAR
Estikçe Esenler, Savurdukça Savuranlar
Aşılama
Rüzgâr ve Yağmur
İbret ve Deliller
Hayat Kaynağı
Buhar
DAĞLAR
Dünyanın Dengeleri
Tefekküre Dâvet
Dağların Tesbihi
Dağlar ve Emanet
DENİZLER
Bol Bir Nimet
Deniz ve Gemiler
İnsan Fıtratı
Denizlerde Hayat
ATEŞ
HAVA

/ İsmail Yavuz

NÂZİÂT SÛRE-İ ŞERİF'İNİN TEFSİRİ - 1

[Kıyametin Kopması](#)

HAZRET-İ MUHAMMED ALEYHİSSELÂM

[Baş Düşmanlar - 1](#)

Mekke'de İslâm'a ve Resulullah Aleyhisselâm'a muhalefet eden ve alaya alan birçok zındıklar olmakla beraber, bunların ön ayak olanları azılı birkaç kişiydi.

EVLYÂ-İ KİRAM -kaddesallahu Esrârehüm- Hazerâtı'nın "Hâtemü'l-Evliyâ" Hakkındaki Beyan ve İfşaatları (82)

["Elvân-ı Şîrâzî" -Kuddise Sırruh- \(2\)](#)

MEKTUBAT

[Hadîd Sûresi'nin Fazileti \(97. Mektup\)](#)

/ Muhammed Es'ad Erbili -Kuddise Sırruh-

SÖZLER VE NOTLAR-33

[Tedbir ve Cesaret](#) / Mehmed Ali Körpe

Can Canan'ındır, benim canla ne işim var? Ben mi koydum onu? Bana veren, isterse alır, isterse istediği kadar tutar. Cihad-ı ekber buna denir. İlâhi hükümler nurdur. Tepelerine inince, kendilerini de mikroplarını da yok ediyor. Hiç kimseden ses yok!

Allah-u Teâlâ'nın Sevgililerinin İfşaatlarına İzah ve Açıklamalar (17)

[Muhyiddîn İbnü'l-Arâbî -Kuddise Sırruh- \(6\)](#)

"Bil ki, velâyet bayrağının ve mührünün taşıyıcısı makâmın ve gâyenin nihâyeti olan Hatm, hiç bilmezken 'Hatm' oldu ve cesedlenmiş bir rûhâniyyet ve müteaddit bir ferdâniyyet içinde, dilemeksizin ve tasarruf etmeksizin iş onda vâroldu." ("Ankâ'-i Muğrib fî Ma'rifeti Hatmü'l-Evliyâ"; s. 71, bas.: Mısır, 1954)

NE İDİK, NE OLDUK!

[OSMANLI İMPARATORLUĞU-23](#)

II. Abdülhamid son derece zeki ve kuvvetli bir hafızaya sahipti. Hususi hayatında çok intizamlı, çok çalışkan, güçlü bir iradesi vardı. İffet, haysiyet vekar ve namus timsaliydi. İslâm için çok kuvvetli azim ve gayretle çalışıyordu. Tasarrufu seven, devlet borçlarını azaltan bir padişah'tır. Devletler arasındaki muvazeneden azami derecede istifade etmiş, Balkanlı küçük devletlerin Osmanlı devletine karşı bir ittifak yapmalarına da mani olmuştur.

[ORUÇ](#)

GÜNDEM

[Medya'nın Türkiye'deki Pozisyonu](#) / Uğur Kara

Cevat Rifat Atilhan'ın, "Tarih Boyunca Yahudi Mezalimi - İğneli Fıçı" isimli eserinin arka kapağında şu alıntı vardır:

"Beni İsrail hükemasının Protokolleri adını taşıyan fesat programından bir paragraf:

'Yakın bir atide matbuat vasıtasıyla müstehcen san'atı ve aşırı spor iptilasını aşılacaktır. Bu hareket, kafaları, zihinleri bizimle mücadele etmekten alıkoyacaktır.'"

TARİHTEN SAYFALAR

[Rumeli Topraklarını Haçlı Sürülerine Mezar Eden; Murad Hüdâvendigâr Han ve Kosova Savaşı \(2\)](#) / Hakan Yılmaz

Rivâyete göre Hazret-i Hüdâvendigâr "bir kez imamına ağlayub" ona hâlden şikâyet etti; "Mevlânâ! Benüm günâhum çokluğundan midür ki, namazda tekbîr bağlayıcak üç kerre 'Allâhu ekber!' deyüb tekbîr itmeyince Kâbe'-i müşerref'i - şerefeha'llâh- müşâhade idemezsin. Sen hemân bir tekbîrde ne hoş müşâhade idersin!" dedi. Hünkâr "gâyet sâlihliğinden her kişi tekbîr bağlayıcak, kendü gibi Kâbe'yi görür sanurdi." Kendisinin velî olduğunu bilmez, hâlindeki muhteşemliği

farkedemezdi.

[Yunus Balığına Yazmayı Öğretebilir misiniz?](#) / Canan Büşra Kara

ŞİİR

[Gurbetteyim, Zindandayım!](#) / Abdullah
Kotan

*Konaklanan bir handayım.
Seyyah oldum seyrandayım,
Aşka düştüm bayramdayım,
Bu dünyada her yandayım.
Gurbetteyim, Zindandayım,
Bir Acayip Zamandayım.*

| [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Bismillahirrahmanirrahim

"Allah-u zül-celâl vel-kemâl Hazretleri'ne; O'nun sevdiği ve beğendiği şekilde bitmez-tükenmez hamd-ü senâlar olsun.

Peygamberimiz Efendimiz'e, onun diğer peygamber kardeşlerine, hepsinin Âl ve Ashâb-ı kiram'ına, etbâına, ihsan duygusuyla kıyamete kadar onlara tâbi olup izinden gidenlere; sonsuzların sonsuzuna kadar salât-ü selâmlar olsun."

Muhterem Okuyucularımız;

İlâhi irade ezeli kudret ve ilmiyle tecelli edince insanoğlu için yerküreyi yarattı.

Âyet-i kerime'de:

"O, göklerin ve yerin yaratıcısıdır." buyruluyor. (Bakara: 117)

Burada **"Göklerin ve yerin yaratıcısı"** mânâsına gelen **"Hâlik"** yerine, **"Yoktan var edicisi veya mucidi"** mânâsında **"Bedi"** ism-i şerifi kullanılmıştır. Bunların seyrine doyum olmaz, sırlarına erilmez.

"O iki doğunun ve iki batının Rabb'i'dir." (Rahman: 17)

Mülkü olan bütün bu gökleri, yeri ve bunlardaki her şeyi Allah-u Teâlâ bir düzen üzere bir irade ile ve sadece **"Ol!"** demekle icad etmiştir. Her oluş bir yaratıcıya muhtaçtır ve Allah-u Teâlâ böyle bir yaratıcıdır.

İlk insan Âdem Aleyhisselâm yaratılmadan, onun ve neslinin hayat sürecekleri yer hazırlandı ve adına **"Dünya"** denildi.

Dünya güneş sisteminde insanoğlunun yurdu olan gezegendir. Atmosfer, hidrosfer ve litosfer olmak üzere üç tabakadan meydana gelmiştir. Atmosfer, dünyayı çevreleyen gaz tabakasıdır. Yeryüzündeki bütün sular hidrosferi meydana getirirler. Litosfer ise dünyanın katı kısmını teşkil eder.

Yeryüzü jeolojik değişmelere uğradıktan sonra insan ve diğer canlıların yaşamasına elverişli duruma gelmiş, her devresi sırasıyla yedi günden birine tesadüf etmek üzere yedi devre geçirmiştir.

Ebu Hüreyre -radiyallahu anh- den rivayet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuştur:

“Aziz ve Celil olan Allah, yeri cumartesi günü yaratmış, o toprakta dağları pazar günü, ağaçları pazartesi günü, hoşa gitmeyecek şeyleri salı günü, nûru çarşamba günü yaratmış, yerin üzerine hayvanları perşembe günü yaymıştır. Âdem Aleyhisselâm'ı da cuma günü ikindiden sonra, mahlukların en sonunda ve cuma saatlerinin nihayetinde, ikindi ile akşam arasında yaratmıştır.” (Müslim: 2789)

Hadis-i şerif'te belirtildiği üzere yedinci devrede insan yaratılıp, hazırlanan dünyaya ayak basmıştır.

Allah-u Teâlâ dünyayı içindekilerle beraber insanların istifadesine sunmuş, bir vakte kadar insanoğluna karargâh kılmış, yeryüzünün ıslahından sonra üzerinde azgınlığa sapmamalarını emir buyurmuştur:

“İslah olmuşken yeryüzünde fesad çıkarmayın.” (A'râf: 56)

İnsanlar Allah-u Teâlâ'nın kurduğu düzeni ve dengeyi bozmaya kalkarlarsa, yaptıklarından sorumlu olmuş olurlar.

Allah-u Teâlâ'nın kâinatı idare edişinde en ufak bir kusur ve tedbirsizlik görülmez. Hikmeti hudutsuzdur. Sonsuz kudret ve tasarruf ancak O'na mahsustur.

Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

“Bilmez misin ki göklerin ve yerin hükümleri yalnız Allah'ındır.” (Bakara: 107)

İstedliğini emreder, istediğiyle hükmeder.

“Sizin için Allah'tan başka ne bir dost ne de bir yardımcı vardır.” (Bakara: 107)

O ne güzel bir dost, ne güzel bir yardımcıdır!

Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

“Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Şüphesiz ki Allah ganidir ve övülmeye en çok lâyık olandır.” (Lokman: 26)

Bütün hamd ve övgüler O'na mahsustur. Her şey O'na muhtaçtır. Hiç kimse O'nu övmese dahi O, övenlerin övmelerinden, hamd edenlerin hamdinden müstağnîdir. Kâfirlerin küfrü, müşriklerin şirki sebebiyle O'na hiçbir eksiklik ve noksanlık ulaşmaz.

O'nun ilim ve kudretinde bitmez-tükenmez incelikler, uçsuz-bucaksız sırlar vardır.

•

Bu ay içerisinde idrak edeceğimiz mübarek **“Berat Kandili”**nizi ve yine bu ay başlayacak olan mübarek **“Ramazan-ı şerif”** ayınızı tebrik eder, tüm İslâm âlemine hayırlara vesile olmasını Allah-u Teâlâ'dan niyaz ederiz.

Bâki esselamü aleyküm ve rahmetullah...

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

"Rabb'ini Görmedin mi, Gölgeyi Nasıl Uzattı?"
(Furkân: 45)

**"Bizim Yeryüzüne Gelip,
Onu Uçlarından Eksilttiğimizi Görmediler mi?"**
(Ra'd: 41)

**"İçmekte Olduğunuz Suyu da Söyleyin Bana! Onu Buluttan İndiren Siz
misiniz, Yoksa Biz miyiz? Eğer Dileseydik, Onu (İçilmeyecek) Tuzlu Bir
Su Yapardık. Hâlâ Şükretmez misiniz?"**
(Vâkıa: 68-69-70)

**"Söyleyin Şimdi Bana, Çakmakta Olduğunuz Ateşi!
Onun Ağacını Siz mi Yarattınız, Yoksa Biz miyiz Yaratan?"**
(Vâkıa: 71-72)

**"Görmez misin ki, Gemiler Denizde Allah'ın Nimetleriyle Akıp Gider.
Böylece Size Âyetlerini (Varlığının Delillerini) Gösterir."**
(Lokman: 31)

ALLAH-U TEÂLÂ'NİN KUDRET ve AZAMETİNİN DELİLLERİ

"Onlar ayakta iken, otururken, yanları üzerine yatarken Allah'ı zikrederler.
Göklerin ve yerin yaratılışı üzerinde düşünürler (ve şöyle duâ ederler):
Ey Rabb'imiz! Sen bunu boşuna yaratmadın. Seni tesbih ederiz. Bizi ateş
azabından koru. Ey Rabb'imiz! Sen kimi ateşe koyarsan, onu rezil etmiş
rûsvây etmiş olursun. Zâlimlerin hiç yardımcıları yoktur. Ey Rabb'imiz!
Doğrusu biz: 'Rabb'inize inanın!' diye imana çağırان bir davetçiyi işittik,
hemen iman ettik. Ey Rabb'imiz! Günahlarımızı bize bağışla!
Kötülüklerimizi ört! Canımızı iyilerle beraber al. Ey Rabb'imiz! Bize
peygamberlerin vasıtasıyla vâdettiklerini ikram et ve kıyamet gününde bizi
rezil etme, rûsvây etme! Şüphesiz ki sen vâdinden caymazsın."

(Âl-i imrân: 191-194)

Allah-u Teâlâ'nın emir buyurduğu bu tefekkür, O'nun yarattıkları üzerinde yapılması gereken tefekkürdür, Zât-ı Ecell-ü âlâ'sı hakkında tefekkür câiz değildir.

"Ağaçlar Kalem Denizler Mürekkep Olsa"

Allah-u Teâlâ bütün kâinatı yaratan kudretin Zât-ı akdes'i olduğunu kâfirlerin de ikrar ve itirafa mecbur olduklarını Âyet-i kerime'sinde haber vermektedir:

"Andolsun ki onlara: 'Gökleri ve yeri kim yarattı?' diye sorsan, mutlaka: 'Allah!..' derler.

De ki: Hamd Allah'a mahsustur.

Hayır, onların çoğu bilmezler." (Lokman: 25)

İnsanlar kendi fitratlarına döndüğü, kendi vicdanlarına danıştıkları zaman bu apaçık gerçeği görebilirler. Buna rağmen Allah-u Teâlâ'ya başkalarını ortak koşmaktadırlar. Fazlasıyla uyarıldıkları halde uyanamamaktadırlar. Çoğu kişiler düşünüp tefekkür etmezler. Bu hususa dikkatleri çekilecek olsa, gereken şekilde dikkat etmezler.

Gökler ve yer Allah-u Teâlâ'nın mahluku olunca göklerde ve yerde bulunanlar da şüphesiz ki O'nundur.

Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Şüphesiz ki Allah ganidir ve övülmeye en çok lâyık olandır." (Lokman: 26)

Bütün hamd ve övgüler O'na mahsustur. Her şey O'na muhtaçtır. Hiç kimse O'nu övmese dahi O, övenlerin övmelerinden, hamd edenlerin hamdinden müstağnîdir. Kâfirlerin küfrü, müşriklerin şirki sebebiyle O'na hiçbir eksiklik ve noksanlık ulaşmaz.

O'nun ilim ve kudretinde bitmez-tükenmez incelikler, uçsuz-bucaksız sırlar vardır.

Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Eğer yeryüzündeki bütün ağaçlar kalem, denizler de mürekkep olsa ve hatta buna yedi deniz daha eklense, yine de Allah'ın kelimeleri tükenmez.

Şüphe yok ki Allah Aziz'dir, hikmet sahibidir." (Lokman: 27)

Hiçbir şey O'nun ezeli ilminden ve hikmetinden dışarı çıkamaz.

Allah-u Teâlâ burada azamet ve kibriyâsından, celâl ve kemâlinden, en güzel isimlerinden, ilâhî sıfatlarından, hiçbir beşerin künhüne ulaşamadığı tam ve mükemmel olan sözlerinden haber vermektedir.

Kelimât-ı ilâhiye'nin sonu yoktur. Çünkü O'nun ilmine ve hikmetine sınır konulamaz, iradesini dilediği şekilde kullanır. Kayıt ve hudut tanımaksızın hükmünü icrâ etmektedir.

Allah-u Teâlâ'nın kudretinin ve ezelf ilminin noksansız ve hudutsuz olduğunu gösteren bu Âyet-i kerime'ler, kâfirlerin ölüm sonrası diriliş inkâr etmelerini boşa çıkarmaktadır.

Diğer bir Âyet-i kerime'de şöyle buyruluyor:

"Sizin yaratılmanız da yeniden diriltilmeniz de ancak bir tek kişinin yaratılması ve tekrar diriltilmesi gibidir.

Şüphesiz ki Allah işitendir, görendir." (Lokman: 28)

Çünkü Allah-u Teâlâ bir şeyin olmasını dilediği zaman ona **"OI!"** der, o da derhal oluverir.

Bir tek şeyin yaratılışıyla bir çok şeyin yaratılışı arasında fark yoktur. Bir tek kişinin diriltilmesiyle milyonlarca kişinin diriltilmesi arasında da hiç fark yoktur. Bütün bunlar O'na göre kolaydır ve hiçbir şey O'na zor gelmez.

Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Bizim emrimiz ancak bir göz açıp kapanana kadar bir tek andır." (Kamer: 50)

Bir şeye ancak bir kere emreder. Az da, çok da O'nun kudreti açısından birdir.

Allah-u Teâlâ bir şeyi yaratmak istediği zaman; onu düşünüp tasarlamaya, zamana, mekâna ve numuneye muhtaç değildir. Onu istemesiyle o şeyin meydana gelmesi bir olur.

Esmâ-i hüsnâ içinde mevcudatı yaratışını, düzenleyişini belirten mübarek isimleri mevcuttur.

"Hâlik"; her şeyi nizam ve intizam içinde yoktan var eden, yaratan ve tedbirini görüp ihtiyaçlarını yerleştiren demektir.

Her yarattığını birbirine uygun, yeni bir icat ile numunesiz olarak yoktan yarattığını belirten ism-i şerifi ise **"Bârî"**dir.

Bir ism-i şerifi de **"Musavvir"**dir ki; her şeye ihtimamla bir şekil ve hususiyet veren, düzenleyip en güzel bir biçimde tertip eden, güzelliğinin kemalini gösteren mânâsına gelir.

Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"O ki gökleri, yeri ve ikisinin arasında bulunanları altı günde yarattı." (Furkân: 59)

Yaratmak; bir anda dilemek ve meydana getirmek **"OI!"** demekle oluvermekten ibaret olmakla birlikte, O bunların hepsini birden değil, ilâhî hikmetleriyle geliştire geliştire, olgunlaştıra olgunlaştıra yaratmıştır. Bu yükseklik ve genişlikteki yedi kat gökleri, bu yoğun ve geniş yerleri bir anda da yaratmaya gücü yeten Kâdir-i mutlak, her birini bir ölçü ile takdir ve bir zamana tahsis etmiştir.

Bu şekilde yaratma da ilâhî kudrete delâlet etmektedir. Hiçbir tedricen ilerleme olmadan bütün yaratıklar bir defada ve bir anda yaratılmış olsaydı, hiçbiri diğerinin yaratılışına şahit olamazdı. Diriden ölü, ölüden diri, ateşten toprak, topraktan su, çamurdan hayat ortaya çıkması şöyle dursun; gece ve gündüz birbirini takip etmez, insandan insan bile doğmazdı. Atalarımız yaratılırsa biz olmazdık, biz olursak onlar olmazdı veya hepimiz olur ata evlât olmazdık. Şu halde bir çok yaratılışları da içine alan dereceleme ile yaratmada Allah-u Teâlâ'nın ayrıca bir kudreti ve azameti gözler önüne serilmektedir.

Günlerden maksat, yirmi dört saat süren dünya günleri değil, müddetini ancak O'nun bildiği merhaleler ve devrelerdir.

Çünkü gün, güneşin doğuş ve batışıyla ortaya çıkan bir durumdur. Gökler yaratılmadan önce ise gündüz ve gece yoktu.

Dünyanın İnsanoğluna Mekân Oluşu:

İlâhi irade ezeli kudret ve ilmiyle tecellî edince insanoğlu için yerküreyi yarattı.

Âyet-i kerime'de:

"O, göklerin ve yerin yaratıcısıdır." buyuruluyor. (Bakara: 117)

Burada **"Göklerin ve yerin yaratıcısı"** mânâsına gelen **"Hâlik"** yerine, **"Yoktan var edicisi veya mucidi"** mânâsında **"Bedî"** ism-i şerifi kullanılmıştır. Bunların seyrine doyum olmaz, sırlarına erilmez.

"O iki doğunun ve iki batının Rabb'i'dir." (Rahman: 17)

Mülkü olan bütün bu gökleri, yeri ve bunlardaki her şeyi Allah-u Teâlâ bir düzen üzere bir irade ile ve sadece **"Ol!"** demekle icad etmiştir. Her oluş bir yaratıcıya muhtaçtır ve Allah-u Teâlâ böyle bir yaratıcıdır.

İlk insan Âdem Aleyhisselâm yaratılmadan, onun ve neslinin hayat sürecekleri yer hazırlandı ve adına **"Dünya"** denildi.

Dünya güneş sisteminde insanoğlunun yurdu olan gezegendir. Atmosfer, hidrosfer ve litosfer olmak üzere üç tabakadan meydana gelmiştir. Atmosfer, dünyayı çevreleyen gaz tabakasıdır. Yeryüzündeki bütün sular hidrosferi meydana getirirler. Litosfer ise dünyanın katı kısmını teşkil eder.

Yeryüzü jeolojik değişmelere uğradıktan sonra insan ve diğer canlıların yaşamasına elverişli duruma gelmiş, her devresi sırasıyla yedi günden birine tesadüf etmek üzere yedi devre geçirmiştir.

Ebu Hüreyre -radiyallahu anh- den rivayet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuştur:

"Azîz ve Celîl olan Allah, yeri cumartesi günü yaratmış, o toprakta dağları pazar günü, ağaçları pazartesi günü, hoşa gitmeyecek şeyleri salı günü, nûru çarşamba günü yaratmış, yerin üzerine hayvanları perşembe günü yaymıştır. Âdem Aleyhisselâm'ı da cuma günü ikindiden sonra, mahlukların en sonunda ve cuma saatlerinin nihayetinde, ikindi ile akşam arasında yaratmıştır." (Müslim: 2789)

Hadis-i şerifte belirtildiği üzere yedinci devrede insan yaratılıp, hazırlanan dünyaya ayak basmıştır.

•

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde kudret ve azametini gösteren delillerle kullarının dikkatlerini çekerek Âyet-i kerime'lerinde şöyle buyurmaktadır:

"Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabb'inize ibadet ediniz ki, korunasınız." (Bakara: 21)

O'na ibadet etmek suretiyle Rububiyet'inin haklarını yerine getiriniz. En güzel edep ve saygı ile O'na boyun eğiniz, emirlerine ve hükümlerine uyunuz.

O öyle lütufkâr bir yaratıcıdır ki:

"Yeryüzünü sizin için bir döşek, göğü de bir bina yaptı." (Bakara: 22)

İnsanları yeryüzünde yaratmış, her türlü rahatlarının sebeplerini temin etmiştir. Yuvarlak olmasına rağmen açılmış bir yaygı gibi yapmış, üzerinde yaşamaya elverişli kılmıştır.

Eserden Müessire:

Âdem Aleyhisselâm'dan bu güne kadar gelip geçmiş bütün canlılara döşeklik yapan yeryüzü, bundan sonra da kıyamete kadar bu vazifesini yapmaya devam edecektir.

Yeryüzünde bir çok değişiklikler olmakta, kevnî mucizeler gözler önünde parlayıp durmaktadır:

Âyet-i kerime'de şöyle buyruluyor:

"Bizim yeryüzüne gelip, onu uçlarından eksilttiğimizi görmediler mi?" (Ra'd: 41)

Ayaklarının altına serdiğimiz yeri aynı durumda bırakıyor muyuz? Üzerinde yaşadıkları, etrafından kudretimizle sarıp daraltmıyor muyuz? Çeşitli yeryüzü hadiseleri ile onu aşındırıp parçalamıyor muyuz?

Gökyüzü de onun tavanı olarak bina edilmiş ve onu yeryüzünü muhafaza etme vazifesi verilmiştir.

Diğer Âyet-i kerime'lerde ise şöyle buyruluyor:

"Yeryüzünün nasıl yayıldığına bakmazlar mı?" (Ğâşiye: 20)

Nasıl yayılıp döşenmiş? Bunu böyle yayıp serenler insanlar değildir. İnsanlar olmazdan önce de yeryüzü yaygındı.

"Biz yeryüzünü bir döşek yapmadık mı?" (Nebe: 6)

İnsanlar hep bu döşekte doğmuşlar ve bu döşekte hayatlarını sürdürmektedirler.

Yeryüzünün, başta insan olmak üzere mevcut canlıların yaşamasına uygun ölçü ve şartlarda yaratılması bir tesadüf değil, çok mükemmel bir plân ve programın mahsulüdür.

Dünya kendi mihverini etrafında döner. Dönüş hızı ekvator da 27 km. kutuplarda 10 km. kadardır. Bir dönüşü 23 saat 56 dakika 4.095 saniyede tamamlar. Buna "**Gün**" denir. Günde 40 bin km.lik yol alır.

Dünya güneşin etrafında döner. Dönüş hızı saatte 110 bin km.dir. Bir devrini 365 gün 6 saat 9 dakika 5 saniyede tamamlar. Buna "**Yıl**" denir. Dünya güneşin etrafında dönerken tam yuvarlak değil de elips biçiminde bir yörünge takip eder. Bunun sonucu olarak yeryüzünün muhtelif noktalarında gece ile gündüz uzunluğu değişir ve mevsimler meydana gelir.

Dünya ayrıca bütün güneş sistemiyle birlikte de hareket eder. Güneş sistemi diğer yıldızların da hareketine uyarak gitmektedir. Bu hareketin hızı ise saatte 72 bin km.dir.

Âyet-i kerime'de:

"Kesin olarak inananlar için yeryüzünde açık deliller vardır." buyruluyor. (Zâriyât: 20)

Meselâ dünyanın kendi ekseni etrafında dönmesi ve güneşin çevresinde belli bir mesafede elips çizerek hareketini sürdürmesi gece ile gündüzü ve mevsimleri meydana getirmektedir. Kendi mihverini etrafında bir dönüşünü 24 saatte değil de, daha az veya daha fazla bir zamanda tamamlasaydı, gece

ve gündüz durumları bu günkü gibi düzenli ve dengeli olmazdı. Güneşin etrafında elips değil de tam bir daire çizseydi mevsimler meydana gelmezdi.

"De ki: Yeryüzünde gezip dolaşın. Allah'ın yaratmaya nasıl başladığına bir bakın! İşte Allah, ahiret hayatını da (aynı şekilde) yaratacaktır. Gerçekten Allah'ın herşeye gücü yeter." (Ankebût: 20)

Allah-u Teâlâ dünyayı içindekilerle beraber insanların istifadesine sunmuş, bir vakte kadar insanoğluna karargâh kılmış, yeryüzünün ıslahından sonra üzerinde azgınlığa sapmamalarını emir buyurmuştur:

"İslah olmuşken yeryüzünde fesad çıkarmayın." (A'râf: 56)

İnsanlar Allah-u Teâlâ'nın kurduğu düzeni ve dengeyi bozmaya kalkarlarsa, yaptıklarından sorumlu olmuş olurlar.

GÜNEŞ VE AY

Işık ve Nur:

Güneş, dünyanın da dahil olduğu güneş sisteminin merkezi, aynı zamanda dünyaya en yakın olan yıldızdır. Büyük görünmesinin sebebi de bu yakınlığıdır. Güneş dünyaya ısı, ışık, dolayısıyla hayat veren kaynaktır. Güneş olmasaydı, dünyada hayat olmayacaktı.

Güneş kendi sistemindeki gezegenlerin merkezidir. Bu gezegenler güneş etrafında yörünge çizerler. Bu gezegenleri ayakta tutan da güneştir.

Güneşle, güneşin etrafındaki yörüngelerin üzerinde dolaşan gezegenler ve bu gezegenlere bağlı uyduların hep birlikte meydana getirdiği uyarlı ve hareketli topluluğa güneş sistemi adı verilmektedir.

Ay ise dünyanın tek uydusudur. Dünya güneşin çevresinde nasıl dönerse, o da dünyanın çevresinde döner. Bu şekilde aynı zamanda dünya ile beraber güneşin de çevresinde dönmüş olur. Ayın dünya etrafındaki hareketi bir yörünge üzerindedir. Bu yörünge dünyanın, güneş etrafındaki yörüngesi gibi, bir elips biçimindedir.

Allah-u Teâlâ güneşin ve ayın; kudretinin kemâline, saltanatının büyüklüğüne işaret eden alâmetler olduğunu Âyet-i kerime'sinde beyan buyurmaktadır:

"Gökte burçlar yaratan, orada ışık saçan güneşi ve nurlu ay'ı vâreden Allah, yüceler yücesidir." (Furkân: 61)

Güneş bu burçlarda gezinir, dünyaya ışık saçar. Geceleri yeryüzünü aydınlatan parlak ay da bu burçlarda yer almaktadır.

Kaynağı kendinden değil de başka bir cisimden alıp yansıttığı için aya nûr denilmiştir

"Güneşi ışık, ay'ı nûr yapan O'dur." (Yunus: 5)

Allah-u Teâlâ güneşten çıkan şualara **"Işık"**, ayın şualarına da **"Nur"** adını vermiştir.

Ayın nuru, güneşin ışığının bir yansımasıdır. Güneşin ışığı aslından, ayın nûru ise güneştedir.

Güneş ve Ay İçin Yörünge:

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde şöyle buyurmaktadır:

"Ay için de konak yerleri tayin etmişizdir. Nihayet o eğri hurma dalı gibi (hilâl) olur da geri döner." (Yâsin: 39)

Ay, güneş gibi istikrarlı bir şekilde akıp gitmez. O bir gezegendir, her gün bir konak yerine gelir, her konağa göre bir şekilde görünür.

"Güneş de kendi yörüngesinde akıp gider. İşte bu, çok güçlü ve her şeyi bilen Allah'ın takdiridir." (Yâsin: 38)

Kör bir tabiatın eseri değildir.

Sadece güneş değil, bütün yıldız ve gezegenler bir yöne doğru akıp gitmektedirler.

Bu takdir o kadar güzel ve bu vazife dağılımı o kadar yerindedir ki:

"Ne güneş aya yetişebilir, ne de gece gündüzü geçebilir." (Yâsin: 40)

Çünkü bu ışık saçan yıldızlardan her birisinin kendi için tayin edilmiş bir alanı vardır. Güneşin aydınlatma zamanı gündüzdür, ayın aydınlatma zamanı ise gecedir.

"Her birisi bir yörüngede yüzerler." (Yâsin: 40)

Vazifeleri o kadar güzel ve düzenli bir şekilde dağıtılmıştır ki, biri diğerine çarpmaz.

Bu gerçek, gözlere çarpıp durmaktadır. Güneş ile ayın doğuşu ve batışı hergün tekrarlandığı için, alışkanlık icabı insanlar tesirini hissedememektedirler.

"O, bilen insanlar için âyetlerini birer birer açıklar." (Yunus: 5)

Tafsilatlı olarak bildirir. Anlamaya kabiliyetli olan kimseler bu deliller üzerinde dikkatlice düşünecek olurlarsa, onlardan istifade edebilirler.

"Tâ ki, Rabb'inize kavuşacağınıza kesin bilgi edinesiniz." (Ra'd: 2)

Yakînen bilirsiniz ki, bir gün olup o yıldızlar gibi sizin de eceliniz gelecek, bugünkü hareketiniz sona erecek, yaptıklarınızın cezasını çekmek üzere ister istemez Rabb'inizin huzuruna çıkarılacaksınız.

Belirli Bir Vakte Kadar:

Ay, güneş ve diğer gezegenler, Allah-u Teâlâ'nın ezeli ilminde belli olan bir zamana kadar dönmeye devam edeceklerdir.

"Güneşi ve ay'ı musahhar kılmıştır. Bunların her biri, muayyen bir vakte kadar akıp gitmektedir." (Ra'd: 2)

Gökyüzündeki cisimlerden her biri, kendine mahsus bir program ve düzen içinde kendi yörüngesinde, yolunu şaşırmadan belli bir hedefe doğru yol alıp gidiyor.

"Âdetleri üzere seyreden güneşi ve ay'ı size musahhar kılmıştır." (İbrahim: 33)

Herbirinin belli olan eceli gelince o hareket duracaktır.

"İşte Rabb'iniz olan Allah budur. Hükümrâlık O'nundur." (Fâtır: 13)

Bütün mükevvenat O'nun hakimiyeti ve mülkiyeti altında bulunmaktadır.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir gün güneşin battığı bir sırada Ebu Zerr - radiyallahu anh-e: **"Güneş nereye gider bilir misin?"** diye sordu. **"Allah ve Resul'ü bilir."** demesi üzerine şöyle buyurdu:

"Güneş gider, arşın altında secde eder ve tekrar doğmak için izin ister, izin verilir. Bir gün gelip secde edip izin ister, fakat secdesi kabul edilmeyip izin verilmez. Ona: 'Geldiğin yere git, battığın yerden doğ!' denilir. O da battığı yerden doğar." (Buhârî. Tecrid-i sarîh: 1321)

Bu hadise kıyametin kopmasının bir bakıma başlangıcı olacaktır.

Tefekkür:

Güneş ve ay, bir tür hesabın işaretidirler.

Âyet-i kerime'lerde şöyle buyuruluyor:

"Güneşi ve ay'ı da hesap için bir ölçü kılmıştır." (Enâm: 96)

Gündüzün alâmeti olan güneş ile gecenin alâmeti olan ay hesap vasıtalarıdır, zamanın hesabı onların hareketleriyle bilinir. İnsanlar günlerin sayısını, haftaları, ayları, mevsimlerin vaktini, meyvelerin bitkilerin olgunlaşma zamanlarını bunlarla tesbit edebilmektedirler.

Canlılar güneşin yeryüzünden belli mesafede tutulması sebebiyle varlıklarını sürdürebilmektedirler. Eğer güneş ölçsüz hareket etseydi, yeryüzüne az da olsa yaklaşırsa veya uzaklaşırsa idi, hayatın idamesine imkân olmazdı.

"Güneş de ay da bir hesap ile (yürümekte)dir." (Rahman: 5)

Gökyüzündeki milyarlarca yıldızdan bir tanesi de güneştir. Büyüklüğü ve kütlesi diğer yıldızlardan küçük olduğu halde, diğer yıldızlara göre dünyaya yakın olmasından dolayı görünüşü daha büyük ve parlak gözükmektedir.

Dünyaya olan uzaklığı 149,5 milyon km. olup, ışığı 8 dakika 20 saniyede dünyaya ulaşır.

Ay ise dünyaya ortalama 384 bin km.'dir. Bu uzaklık dünyaya en yakın olduğu zaman 350 bin km. ve dünyadan en uzak olduğu zaman da 409 bin km. olmak üzere yılın muhtelif günlerinde değişiklik gösterir.

Dünyadan elli defa küçük olan ay, saatte 3600 km. hızla yol almaktadır. Dünya güneşin etrafında dönerken, ay da onu takip eder, dünyanın etrafında dönerken kendi etrafında da 29 günde döner ve dünyaya hep aynı yüzünü gösterir.

Ay kendisi ısı ve ışık kaynağı değildir, ancak güneşten aldığı ışıkla ısınır. Ay yüzeyinin atmosferi olmaması ve yüzeyinin de iyi bir yansıtıcı olmaması dolayısıyla; güneşten aldığı ısının yüzde 93'ünü yutar, geriye kalan yüzde 7 sini yansıtır.

"İşte bu, çok güçlü ve her şeyi bilen Allah'ın takdiridir." (Enâm: 96)

Bu nizam ve intizam olmamış olsaydı, yeryüzünde bu tarz bir hayat görülmezdi.

Güneşin doğuşundaki ve batışındaki sonsuz hikmetleri bir düşün!

Eğer güneş olmasaydı, dünya karanlık olurdu. Bu karanlık dünyada insanlar birbirleriyle anlaşamaz, işlerini göremezlerdi. Aynı zamanda hayati ihtiyaçları için çalışmazlardı. Güneş ışığı olmasa gözlerden istifade edilmez, renkler görülmezdi.

Güneşin hareketi olmasaydı, devamlı gündüz olacağından insanlar durup dinlenmez, gündüzden faydalanmak için devamlı çalışırlardı.

Geceleyin çalışmaya mecbur olduğumuz zamanlarda ay ışığından faydalanırız. Ayın ışığı mutedildir. İnsanların geceleyin rahatça çalışmaları ve yorgun düşmemeleri için ısı ve ışığı azdır.

Bir düşün! Allah-u Teâlâ geceyi istirahat zamanı, gündüzü de maişet zamanı olarak tayin etti.

Güneşi her gün doğudan doğduruyor, tâ batıya kadar hiçbir boşluk bırakmadan ısını ve ışınlarını her yere ve her canlıya ulaştırıyor. Güneşin bu nimetlerinden doğu ile batı arasında hiçbir yer ve hiçbir canlı mahrum bırakılmıyor, her şey ölçülü olarak istifade ediyor.

Bir bak! Mevsimlerin meydana gelmesi için güneşin eksenini nasıl eğik tuttu?

Mevsimler sayesinde insanlar, hayvanlar ve bitkiler muhtaç oldukları yaşama zeminini bulurlar.

Kış mevsiminde ağaç ve bitkilerdeki ısı azalır, bu suretle ağaç ve bitkilerin tomurcukları husule gelir. Hava sıcaklığının düşmesiyle bulutlar ve yağmur meydana gelir.

İlkbaharda tomurcuklar harekete geçer. İzn-i ilâhî ile bitkiler doğar, ağaçlar çiçek açar.

Yazın havalar ısınır, meyveler olgunlaşır, hasat yapılır.

Sonbaharda hava ılır, geceler uzamaya başlar.

Bütün bunlar Allah-u Teâlâ'nın Ulûhiyet'ini ve Samediyet'ini açıkça gözler önüne serer. Her şey, her an O'na muhtaçtır, O'nun hayat vermesiyle hayat bulmakta, varlıklarını devam ettirmektedirler.

GECE ve GÜNDÜZ

İki Alâmet:

Karanlığı ile gecenin, aydınlığı ile gündüzün birbirini takip etmesi, dünyanın yaratıldığı andan bugüne kadar sürüp gelmektedir ve kıyamete kadar da bu düzen devam edecektir.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde şöyle buyurmaktadır:

"Yemin ederim şafak vaktine!" (İnşikâk: 16)

Şafak, akşam güneş battıktan sonra ufukta görünen kırmızılığın adıdır.

"Yemin ederim geceye ve derleyip topladığı şeylere!" (İnşikâk: 17)

Gecede bütün mahlukat sükuna erer, her biri kendi yerine ve barınağına sığınır girer.

"Güneşi ortaya çıkararak gündüze andolsun!" (Şems: 3)

Bu güneş ışığının tam bir yayılma ile diğer bir durumuna yemindir.

"Onu örten geceye andolsun!" (Şems: 4)

Bu da gecenin güneşi ve bütün ufukları sarıp kaplayarak ışığı tamamen örtmeye başladığı halindeki koyu karanlık zamana yemindir.

"Kararmaya yüz tuttuğu zaman geceye andolsun!" (Tekvir: 17)

Gecenin gelme vakti, kararmaya başladığı ilk saatlerdir. Gitme vakti de, yok olmaya yüz tuttuğu, sabaha yöneldiği son saatlerdir ki sabahın müjdesidir.

"Ağarmaya başladığında sabaha andolsun!" (Tekvir: 18)

Aydınlığı genişleyip her tarafa yayılan ve neticede apaçık gündüz hâline gelen sabaha yemindir.

Allah-u Teâlâ gecenin karanlığını gündüzün ışığıyla, gündüzün ışığını gecenin karanlığı ile giderir. Herbiri diğerini durmadan ve gecikmeden kovalar. Biri gider gitmez diğeri, o gittiğinde ise öbürü hemen gelir. Işığı karanlığa giydirip örttüğüden sonra, bir de çevirip karanlığı ışığa giydirir.

İlâhî İbretler

Rabbânî Hikmetler:

Bütün bunlar O'nun yarattıkları hakkında dilemiş olduğu hikmet ve takdire göre olmakta, son derece hassas ve mükemmel bir şekilde cereyan edip durmaktadır.

"Geceyi gündüze katar, gündüzü de geceye katarsın!" (Âl-i imrân: 27)

Bir yandan gece kırılıyor, gündüze ekleniyor; bir yandan da gündüz kesiliyor, geceye ekleniyor. Yavaş yavaş gecenin karanlığı gündüzün aydınlığında kayboluveriyor, gecenin karanlığı içerisinde şafağın aydınlığı yavaş yavaş ortaya çıkıyor.

Kış mevsiminin başlangıcında yavaş yavaş geceler uzuyor ve gündüzden kırılmaya başlıyor. Bir müddet sonra da yavaş yavaş gündüzler uzuyor, geceler kırılmaya başlıyor ve yaz mevsimi geliyor.

"Allah gece ile gündüzü çevirir. Şüphesiz ki bunda basiret sahipleri için ibret vardır." (Nûr: 44)

Allah-u Teâlâ burada hususiyetle kalp gözleri açık olan basiret sahiplerini anmıştır. Zira ibretlerden faydalananlar ancak onlardır. Kalpleri zulmetler içinde olanlar, bu parlak delilleri görüp de tasdik etmek kabiliyetinden mahrum kalmışlardır.

"İbret almak ve şükretmek isteyenler için gece ile gündüzü birbirini ardınca getiren O'dur."
(Furkân: 62)

Sabah akşam, yaz ve kış, bu tabii hadise ile insanlar her gün karşılaşır. Gece kaybolur, aydınlık gelir; aydınlık gider karanlık basar. Gece gündüze girer ve kış boyunca geceler gündüzlerden uzun olur. Gündüzler geceye girer ve yaz boyunca gündüz geceden uzun olur.

"Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ve gündüzün birbiri ardınca gelip gidişinde akl-ı selim sahipleri için elbette deliller vardır." (Âl-i imrân: 190)

Ki bu deliller bütün kâinatın O'na mahsus olduğuna ve O'nun kudretinin kemaline, büyüklük ve azametini delâlet ederler.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bu Âyet-i kerime nâzil olduğu gece gözyaşları sakal-ı şeriflerini ıslatacak derecede ağlamışlar ve:

"Bunu okuyup da bu hususta düşünmeyenlere yazıklar olsun!" buyurmuşlardır. (Buhârî-Müslim)

Allah-u Teâlâ bir çok Âyet-i kerime'lerinde tefekkürü emir buyurmuş ve tefekkür edenleri övmüştür.

Ezcümle buyurur ki:

"Onlar ayakta iken, otururken, yanları üzerine yatarken Allah'ı zikrederler. Göklerin ve yerin yaratılışı üzerinde düşünürler (ve şöyle duâ ederler):

Ey Rabb'imiz! Sen bunu boşuna yaratmadın. Seni tesbih ederiz. Bizi ateş azabından koru.

Ey Rabb'imiz! Sen kimi ateşe koyarsan, onu rezil etmiş rüsvây etmiş olursun. Zâlimlerin hiç yardımcıları yoktur.

Ey Rabb'imiz! Doğrusu biz: 'Rabb'inize inanın!' diye imana çağırın bir davetçiyi işittik, hemen iman ettik.

Ey Rabb'imiz! Günahlarımızı bize bağışla! Kötülüklerimizi ört! Canımızı iyilerle beraber al.

Ey Rabb'imiz! Bize peygamberlerin vasıtasıyla vâdettiklerini ikram et ve kıyamet gününde bizi rezil etme, rüsvây etme! Şüphesiz ki sen vâdinden caymazsın." (Âl-i imrân: 191-194)

Allah-u Teâlâ'nın emir buyurduğu bu tefekkür, O'nun yarattıkları üzerinde yapılması gereken tefekkürdür, Zât-ı Ecell-ü âlâ'sı hakkında tefekkür câiz değildir.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyururlar:

"Allah'ın yarattıkları hakkında tefekkür ediniz, zâtı hakkında tefekkür etmeyiniz." (Câmiu's-sağîr)

İnsan her yerde Allah-u Teâlâ'nın eserlerini görecektir. Bu tefekkürler sayesinde iman tekâmül etmiş olur.

GÖLGE

Cisimlerin gün boyunca güneş ışıklarına karşı aldığı şekillere gölge denilmektedir. Dünyanın güneş etrafındaki hareketine uygun olarak gölge de hareket eder, biçimi ona göre değişir.

Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Allah yarattığı şeylerden sizin için gölgeler yaptı." (Nahl: 81)

Gölge, ışık ile karanlık arasında hoş bir durumdur.

Gölgelerin uzanıp kışalmasını gözlemek, insan ruhuna sükunet verir. Her şeyde Allah-u Teâlâ'nın yüce kudretine işaret eden deliller olduğu gibi, gölgede de büyük hikmetler ve ibretler vardır.

Âyet-i kerime'lerde şöyle buyurulmaktadır:

"Rabb'ini görmedin mi, gölgeyi nasıl uzattı?" (Furkân: 45)

Allah-u Teâlâ'nın hitabına muhatap olan Enbiyâ-i izam hazeratı gibi, has kulların da içten nazarları olduğu Âyet-i kerime'de işaret edilmektedir.

Allah-u Teâlâ diğer bir Âyet-i kerime'sinde şöyle buyuruyor:

"İçinizde... Görmüyor musunuz?" (Zâriyât: 21)

Demek ki gören var. İçinde O olduğunu bilen bunları görür, O'nunla görür. O'nunla gören insan kendisinin bir maske olduğunu, bir resimden bir paçavradan ibaret olduğunu hem bilir hem de görür. Bu mevzu onlara mahsustur, avama mahsus değildir.

Hülâsa olarak arzetmek gerekirse;

Nefs-i emmâre'de bulunan kişinin imanı suretâdır. Mutmainne'ye varan nefis ise kemâle ermiştir. Hakk'ı görür kendini görmez.

YILDIZLAR

Yıldız ve Gezegen:

Kendinden ışık neşreden ve aslında birer güneş olan ecrâma yıldız denildiği gibi; böyle olmayıp da herhangi bir yıldızdan yani güneşten ışık alıp ona tâbi olan kütlelere de **"gezegen"** adı verilir.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde, hareket halinde iken yıldızların mesken edindiği yüksek menzilleri bulunan göğe, şeref ve değerlerini ortaya koymak için yemin etmektedir.

"Andolsun burçlar sahibi gökyüzüne!" (Bürûc: 1)

Bu burçlar, gezegen yıldızların menzil ve meskenleridir.

Kur'an-ı kerim'de herbiri birer güneş olan yıldızlardan sözedilmiş ve hatta bunların bir gün sönüp karacakları bildirilmiştir.

Yine Kur'an-ı kerim'de on dört yerde yıldız mânâsına gelen **"Necm"** kelimesi; beş yerde ise **"Kevkeb"** kelimesi geçmektedir. İki yerde kandiller mânâsına gelen **"Mesâbîh"** kelimesi kullanılmış, ayrıca dört yerde de **"Şihab"**lardan söz edilmiştir.

Âyet-i kerime'lerde şöyle buyuruluyor:

"Hayır! Yıldızların yerleri üzerine andolsun ki!" (Vâkıa: 75)

Kur'an-ı kerim'in verdiği bu bilgi, yıldızların yerlerinin büyüklüğünü göstermektedir.

Milyonlarca yıldız ve gezegen arasında çıplak gözle görülebilenler olduğu gibi, teleskoplarla da görülemeyenler vardır. Hatta görmek şöyle dursun, gerekli âletlerin farkına varması mümkün olmayanları dahi bulunmaktadır.

Halbuki ışığın saniyedeki hızı üç yüz bin kilometredir ve ışık dünyanın çevresini bir saniye zarfında 7.5 defa dönebilecek bir hıza sahiptir.

"Hayır! (Gündüz) kaybolan yıldızlara andolsun! (Gece) ortaya çıkıp gözükünelere!" (Tekvir: 15-16)

Ötekinden alabildiğine uzak bir yerde duran her bir yıldız bir hikmet ve takdir ile yerine konulmuştur. Herhangi bir yıldızın ötekine yaklaşması veya birinin diğerine çarpması ihtimali yoktur.

"Yıldızlar da O'nun buyruğuna boyun eğmiştir. Elbette bunların her birinde aklını kullananlar için dersler vardır." (Nahl: 12)

Dünya güneş sisteminin bir parçasıdır. Güneş sistemi ise içinde bulunduğu galaksinin bir parçasıdır. Galaksi ise bu uçsuz bucaksız kâinatın bir parçasıdır.

Allah-u Teâlâ azametli kudretine dikkatleri çekerek Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Üstlerindeki göğe bakmazlar mı ki, biz onu nasıl bina ettik ve nasıl süsledik?" (Kâf: 6)

Başlarının üzerindeki nice yıldızlar deveran edip durmaktadırlar.

"Onun hiçbir çatlağı da yoktur!" (Kâf: 6)

Dünyadan yüzbinlerce defa daha büyük gezegenler bu kâinat içinde yüzer dururlar. Güneşten binlerce defa daha parlak yıldızlar onun içinde parlarlar. İçinde bulunduğumuz bu güneş sistemi, bütünü ile bu kâinatın sadece bir galaksisinin bir köşesine sıkışmıştır. Sadece bu bir galakside bizim güneşimiz gibi yüzbinlerce sabit yıldız vardır. Şu ana kadar da bu şekilde bir milyon kadar galaksinin varlığı tesbit edilmiştir. Bu yüzbinlerce galaksiden bize komşu olan en yakın galaksi, ışık senesine göre bir milyar senede ışığı yeryüzüne ulaşan bir mesafede bulunmaktadır. Bu da insanoğlunun şu ana kadar bilgisinin ulaşabildiği kâinat, gerçek kâinat karşısında denizde bir damla kadar bile değildir. İnsanlar Allah-u Teâlâ'nın kudret ve azametini ölçmekten ne kadar âcizdirler.

RÜZGÂRLAR

**Estikçe Esenler,
Savurdukça Savuranlar:**

Rüzgâr, hareket halinde bulunan hava demektir. Havayı harekete geçiren sebep ise atmosferdeki basıncın azalması veya yükselmesidir. Sıcak bölgeler "**Alçak basınç**", soğuk bölgeler "**Yüksek basınç**" sahalarını doğurur. Dünyanın kendi eksenini etrafında dönmesi, çevresini saran atmosferin de aynı şekilde hareket etmesi, rüzgârların da dünyanın hareketi esnasında dönüp dolaşmasına sebep olmaktadır.

Bu ise şüphesiz ki kör bir tesadüf değil, her şeyi en ince teferruatı ile bilen Allah-u Teâlâ'nın takdiridir.

Âyet-i kerime'lerde şöyle buyurulmaktadır:

"Estikçe esenlere andolsun ki!" (Mürselât: 2)

Öyle rüzgârlar ki her tarafa süratle dağılıp gider, ağaçları kökünden söker.

"Savurdukça savuranlara andolsun ki!" (Zâriyât: 1)

Rüzgârların gönderilmesi Allah-u Teâlâ'nın kudretine bir delil olduğu gibi, insanlar için de büyük bir nimettir.

Âyet-i kerime'lerde şöyle buyuruluyor:

"Rüzgârları (yağmurun yağacağına, aşılamanın yapılacağına) müjdeciler olarak göndermesi O'nun delillerindedir." (Rûm: 46)

Yağmurun yağdırılması, buna bağlı olarak mahsullerdeki verimlilik ve rüzgârın esmesi ile birlikte gelen huzur, Allah-u Teâlâ'nın rahmetinin eserlerinden başka bir şey değildir.

"Allah odur ki rüzgârları gönderip bulutları yürütür, onları dilediği gibi gökte yayar ve parça parça eder." (Rûm: 48)

Dilediği taraflara dağıtır, uzun veya kısa bir müddet havada tutar. Kimi zaman gökyüzünü kapatacak şekilde yayılırken, kimi zaman da dağınık parçalar halinde olurlar.

"Sonra da bulutların arasından yağmurun çıktığını görürsün." (Rûm: 48)

Yeryüzüne şeffaf damlalar halinde dökülmeye başlar.

"Kullarından dilediğine yağmuru verdiğinde, onlar hemen sevinirler." (Rûm: 48)

Yağmura ihtiyaçları sebebiyle, yağmur yağdığından dolayı yüzlerinde sevinç parıldar.

"Oysa onlar, daha önceden üzerlerine yağmur indirilmesinden iyice ümitlerini kesmişlerdi." (Rûm: 49)

Artık yağmurların yağmayacağına, mahsullerin yetişmeyeceğine, kendilerinin ihtiyaç ve zaruret içinde kalacaklarına kanaat getirmiş bulunuyorlardı.

Artık yağmurdan bütünüyle ümitlerini kestikleri bir anda birden yağmur yağmaya başlamış, arazileri kuruduktan sonra yeşermiş, en güzel bitkilerden bitirmeye başlamıştır.

Bu sebeptendir ki Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurur:

"Allah'ın rahmetinin eserlerine bir bak! Yeryüzünü ölümünden sonra nasıl diriltiyor?"

Şüphesiz ki O, ölüleri de mutlaka diriltecektir. O her şeye kâdirdir." (Rûm: 50)

Hazana uğrayıp ölü hale geldikten sonra Allah-u Teâlâ yeryüzünü nasıl bitki bitirir hale getiriyor, çeşitli meyvelerle nasıl canlandırıyor?

Kurumuş, ruhsuz ceset gibi olan toprağa hayat vermeye, otlarla ve çiçeklerle süslemeye kâdir olan Allah-u Teâlâ'nın, öldükten sonra da insanları diriltmeye kâdir olduğu apaçık bir gerçektir. Hiçbir şey O'nu âciz bırakamaz.

Aşılama:

Rüzgârlar taşıyıcı ve dağıtıcı oldukları için, faydalarından birisi de ağaçları ve bitkileri aşılmasıdır.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde:

"Rüzgârları aşılama olarak gönderdik." buyuruyor. (Hicr: 22)

Bitkilerin üreme organları çiçeklerdir. Bazı bitkilerde aynı kök üzerinde çiçeklerin bazısı dişi bazısı da erkektir. Bazı bitkilerde ise erkek ve dişi çiçekler ayrı kökler üzerindedir. Aşılama için erkek ve dişi hücrelerin birleşmesi, çiçek tozunun dişi organın tepesine konması gerekir. İşte bu aşılama işi rüzgâr ve böcekler vasıtasıyla gerçekleşir.

Bunun meydana gelmesi için de rüzgârın belirli bir miktar ile uygun ve yumuşak bir şekilde esmesi gerekir. Yoksa aşılama yerine bozma olur. Bütün rüzgârlar ilâhî bir tasarruf olduğu gibi, bunların aşılama yapacak derecede esmeleri de ilâhî bir lütuftur.

Bitkilerde rüzgârın yapabileceği bir aşılama yakın zamanlara kadar bilinmiyordu. Bu Âyet-i kerime'nin açıklandığı gerçek bin küsur sene sonra anlaşılmış, bu Âyet-i kerime'nin de bir mucize olduğu meydana çıkmıştır.

Su olmasaydı bu aşılama hükümsüz olurdu. Onun içindir ki rüzgârlara bulutları aşılatarak:

"Gökten de su indirdik, onunla sizi suladık." (Hicr: 22)

Tesadüfe kalsaydı ne rüzgâr eser, ne aşılama olur, ne de yağmur yağardı.

"Yoksa o suyu siz depolayamazdınız." (Hicr: 22)

O suyu indiren, kuyularda, pınarlarda, göllerde muhafaza eden de O'dur.

Rüzgâr ve Yağmur:

Yağmurun bulutlardan gelebilmesi için bulutların su buharı ile yüklenmesi ve rüzgârlar tarafından taşınması gerekir.

"Allah gökten su indirir de dereler kendi miktarınca dolup taşar." (Ra'd: 17)

Hayatın kaynağı olan su bir çok değişikliğe uğrasa da, sonunda yine buharlaşır, kendisine karışan yabancı maddelerden arınır ve bulutları meydana getirir, sonra tekrar yeryüzüne inerek devr-i daim yapar. Öyle bir nizam ve intizam ki hiç şaşmaz ve her yönden ilâhî kudretin azametini ve sınırsızlığını sergiler.

"Size gökten su indiren O'dur. O sudan içersiniz. Hayvanlarınızı otlattığınız bitkiler de onunla biter." (Nahl: 10)

Suyun içinde bulunan bazı maddeler, bitkilerin gıda almalarını sağlarlar. Bitkiler bu suyu kökleri vasıtasıyla yerin dibinden alırlar.

"Gökten su indirdik ve orada her güzel çiftten bitirdik." (Lokman: 10)

Bunlar ne kadar güzel, lâtif birer manzara teşkil ediyorlar! Beşeriyet bunlardan ne kadar istifade ediyorlar!

İbret ve Deliller:

İnsanları korkuya ve ümide düşüren şimşekler, gökten yağdırılan yağmurlar ile yeryüzünün yeniden hayat bulması, Allah-u Teâlâ'nın birliğine ve gücüne delâlet etmektedirler.

Âyet-i kerime'lerde şöyle buyruluyor:

"O'nun delillerinden biri de, size hem korku hem de ümit vermek için şimşeği göstermesi, gökten su indirip onunla ölümünden sonra yeryüzüne hayat vermesidir." (Rûm: 24)

Yıldırımlardan korkmanız ve yağmuru beklemeniz için size şimşeği göstermesi; yeryüzü ekinsiz ve bitkisiz bir halde iken gökten yağmur yağdırıp yeryüzünde bitkiler bitirmesi de vahdaniyetine ve ulûhiyetine delâlet eden delillerdendir.

"Şüphesiz ki bunda aklını kullanan bir topluluk için ibretler vardır." (Rûm: 24)

Gök gürültüsü ve şimşek, yağmurun geleceğini ve mahsulün iyi olacağını müjdeler, fakat bunun yanında bir yerlere yıldırım düşeceği veya şiddetli bir yağmur yağarak âfet olacağı hususunda da korku uyandırır.

Hayat Kaynağı:

Su her canlının hayat kaynağıdır. İnsanlar içmek, ekin ve hayvanlarını sulamak için ona son derece muhtaçtırlar.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"Biz gökten tertemiz bir su indirdik." (Furkân: 48)

Yağmurla birlikte suyun bütün kirlerden arınmış hususiyeti de belirtilmektedir.

"Ki o su ile ölü toprağa can verelim, yarattığımız hayvanları ve bir çok insanları onunla sulayalım." (Furkân: 49)

Bütün bunların ardında âlemlerin Rabb'i olan Allah-u Teâlâ'nın hikmet ve kudreti gizlidir.

Toprak, su, hava ve mevsim unsurları münasip bir şekilde bir araya geldiği zaman, bitkiler büyümeye ve gelişmeye başlarlar. Binlerce çeşidi olan bitkiler, insanlar ve hayvanlar için gıda, elbise, ilâç ve daha bir çok ihtiyaçları karşılamaktadırlar.

Akıl sahibi bir insan, böyle muazzam bir nizamın bir tesadüf eseri olduğunu düşünemez.

Buhar:

Suyu güneş harareti vasıtasıyla buharlaştırıp bulutlaştıran ve yağmur halinde indiren, bütün canlıların hayatının devamını sağlayan ve buna muktedir olan sadece Allah-u Teâlâ'dır. Buhar şeklinde saf ve

berrak olarak denizlerden yükseltip bulutlarda toplar, sonra da onu yağmur şeklinde indirir. Bu fiziki ve kimyevi hadiseler kendiliğinden değil, ilâhî bir plân dahilinde cereyan etmektedir.

Rüzgârlar bulutları O'nun emriyle sürüklerler ve belli bölgelerde yine O'nun tayin ettiği zamanlarda yağmur yağdırırlar.

Âyet-i kerime'lerde şöyle buyurulmaktadır:

"İçmekte olduğunuz suyu da söyleyin bana! Onu buluttan indiren siz misiniz, yoksa biz miyiz?"
(Vâkıa: 68-69)

İnsan hayatı için, ekmekten daha mühim olan suyu insanoğlunun istifadesi için yaratmış, onun tatlı olmasını da takdir buyurmuştur.

"Eğer dileseydik, onu (içilmeyecek) tuzlu bir su yapardık. Hâlâ şükretmez misiniz?" (Vâkıa: 70)

Suyun bir özelliği de belli bir derece ısıda buharlaştığında, içinde buharlaşan suyun saf olmasıdır. Su şayet bu özelliğe sahip olmasaydı, denizlerden buharlaşan suda tuz da bulunur, yağmur yağdığında yeryüzü çorak bir hale gelir, hayattan eser kalmazdı.

Bir düşünün! Denizlerde yaşayan varlıklar tuzlu suda hayatlarını devam ettirebilirlerken, karada yaşayan varlıklar ise yağmur vasıtasıyla tatlı su elde ederek hayatlarını sürdürebilmektedirler.

"Size tatlı sular içirdik." (Mürselât: 27)

Tatlı suları bulutlardan O indirmiş, pınarlardan kuyulardan O çıkarmıştır.

Allah-u Teâlâ bu şartları hazırlamasaydı, dünyada yaşamak mümkün olmayacaktı.

O'nun mülkünde yaşayan, O'nun verdiği rızık ve O'nun bahşettiği su ile beslenen insan, nasıl olur da kendisini Rabb'inden müstağnî görür?

DAĞLAR

Dünyanın Dengeleri:

Allah-u Teâlâ Kur'an-ı kerim'in dört Âyet-i kerime'sinde insanları sarsmaması için yeryüzünde sâbit dağlar yarattığını, yedi Âyet-i kerime'sinde ise yeryüzüne sâbit dağlar yerleştirdiğini beyan buyurmaktadır:

"Yer onları sarsmasın diye, onun üstünde sabit dağlar yarattık ve doğru gidebilmeleri için orada geniş yollar açtık." (Enbiyâ: 31)

Toprak kütesinin yaratılması ve dağların kazık gibi oturtulması ile, yeryüzü insanların yaşaması için oturulabilir bir hale getirilmiştir. Eğer yeryüzü sallanıp hareket etseydi, insanlar onun üzerinde yerleşemezlerdi.

Dünya ekvator itibarıyla dakikada 27 km. hızla kendi etrafında, saatte 110 bin km. hızla güneşin etrafında ve güneş sistemiyle birlikte saatte 72 bin km. hızla hareket etmektedir.

Âyet-i kerime'ler dünyanın bu üç ayrı hareketiyle insanları sarsmadığının sebep ve hikmetini açıklamaktadır. Bu ilâhî beyanlardan anlaşılıyor ki, eğer dünya top gibi düz ve pürüzsüz olsaydı; yeryüzünde hayat olmazdı, belli aralıklarla sık sık sarsıntı ve titreşim meydana gelebilirdi. Dağlar olmasaydı, yer kabuğu pek çok şekilde yarıma ve çatlamalara maruz kalırdı.

"O gökleri görebildiğiniz bir direk olmaksızın yarattı. Yere de sizi sarsmasın diye sağlam ve yüksek dağlar koydu ve orada her çeşit canlıları yaydı." (Lokman: 10)

Dağların yaratılması, insan hayatına sayısız nimetleri de beraberinde getirmiştir.

Yeryüzünü canlıların ve bitkilerin yaşamalarına elverişli verimlilikte yayıp hazırlayan Allah-u Teâlâ; yarattığı her canlıya, yaratılışındaki hususiyete göre bir yaşama zemini hazırlamıştır.

Şöyle ki; dağlarda ve soğuk iklimlerde yaşayan ve yetişen bazı hayvan ve bitki türleri, ovalarda ve çöllerde yaşayamazlar.

Diğer yandan dağlarda sıcaklığın azalmasıyla birlikte nemlilik de artar. Fazla nem ise yoğun bir bitki tabakasının meydana gelmesine yol açar ve iklimi müspet yönde etkiler.

Üstünde yetişen bitki çeşitlerinin zenginliği, havasının temizliği, insan sağlığı için çok lüzumlu olan oksijeni yayması, kirlı havayı temizlemesi, her mevsimde değişen görüntüsü ayrı bir özellik arz etmektedir.

Bütün bunlar kör bir tesadüfün eseri olamaz. İlâhî kudret olmasa kuru toprakta otlar biter miydi, aynı sudan değişik hayatlar meydana gelir miydi?

Tefekküre Dâvet:

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde vahdaniyetini, azamet ve hâkimiyetini insanların ibret nazarlarına arz ediyor, bütün beşeriyeti tefekküre ve insafa dâvet buyuruyor:

"Allah mı hayırlıdır, yoksa ortak koştukları şeyler mi?" (Neml: 59)

Onların Allah-u Teâlâ'ya şirk koştukları şeylerde hayır namına hiçbir şey olmadığı apaçık ortadadır. Böyle bir soru, onların ahmaklıklarını belirtmek ve başlarına kakmak içindir.

Bu başa kakmanın kuvvetini derece derece artırmak ve bu husustaki aklî delilleri beyan etmek üzere, devam eden Âyet-i kerime'lerde şöyle buyurulmaktadır:

"Yoksa gökleri ve yeri yaratan, gökten sizin için su indirip onunla bir ağacını dahi bitiremeyeceğiniz nice bahçeler meydana getiren mi?"

Allah ile beraber başka bir ilâh mı var? Hayır, onlar Hakk'tan ayrılan bir gürühtür." (Neml: 60)

Göz göre göre Hakk'tan sapıyorlar, bu apaçık delil ve işaretleri göz önünde bulundurmuyorlar. Aynı sudan güzellikleri ile birlikte, değişik renk, tat ve şekillere sahip olan bitkilerin başkası tarafından yaratılmasının imkânsız olduğunu düşünemiyorlar.

O güzel bahçelerin yetişmesinde insanların da hizmeti olmaktadır. Fakat kendi kendilerine meyvelerini yetiştirmek şöyle dursun, bir ağacını bile bitiremezler.

Tatlı sular ile tuzlu suların birbirlerine karışmasını önleyen engel kılması da O'nun nimetleri arasındadır.

Akıllı bir kimseye layık mıdır ki Yaratıcı'sını inkâr etsin, O'na ibadeti terketsin de yaratılmışlara gönül bağlasın!

Dağların Tesbihi:

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde dağların tesbih ettiklerini, Davud Aleyhisselâm'ın Allah-u Teâlâ'yı tesbih etmesine katıldıklarını beyan buyurmaktadır:

"Biz dağları (Davud'un) emrine vermiştik. Sabah akşam onunla beraber tesbih ederlerdi." (Sad: 18)

Kendilerine mahsus bir hayat ile yaratılan o cesim dağlar, Davud Aleyhisselâm ile birlikte zikrediyorlardı.

"Davud'a dağları ve kuşları musahhar kıldık, onunla beraber tesbihte bulunurlardı."

Bunları yapan bizdik." (Enbiyâ: 79)

Dağların ve kuşların Davud Aleyhisselâm'a yönelişi ve onunla birlikte tesbih edişleri şu ilâhî emrin icabı idi.

"Ey dağlar ve kuşlar! Onunla beraber tesbih edin." (Sebe: 10)

Bu ilâhî emri alan dağlar ve kuşlar, Davud Aleyhisselâm'ın zikrine iştirak etmişlerdir.

•

Dağlar ve Emanet:

Kur'an-ı kerim'de ilâhî emanetin dağlara verildiği, ancak dağların bunu kabul etmediği beyan buyurulmaktadır:

"Biz emaneti göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar bunu yüklenmekten çekindiler, korkup endişeye düştüler." (Ahzâb: 72)

Emanet göklerin, yerin ve dağların dayanamayacakları derecede ağır, yerine getirilmesi zor, mesuliyet getiren büyük bir yükür.

Enes bin Mâlik -radiyallahu anh-den rivayet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Allah yeryüzünü yaratıp düzenlediğinde, yeryüzü sallanıyordu. Bunun üzerine Allah dağları yaratarak yerleştirdi. Sonra yeryüzü istikrar buldu."

Melekler dağların ağırlığına hayret ettiler ve: "Yâ Rabb'i! Yarattıklarının içinde dağlardan daha kuvvetli olan bir şey var mıdır?" diye sordular. Allah: "Evet, demir vardır." buyurdu. Melekler: "Yâ Rabb'i! Yarattıklarının içinde demirden daha kuvvetli bir şey var mıdır?" dediler. Allah onlara: "Evet, ateş vardır." buyurdu. Melekler: "Yâ Rabb'i! Yarattıklarının içinde ateşten daha kuvvetli bir şey var mıdır?" diye sordular. Allah "Evet, su vardır." buyurdu. Melekler: "Yâ Rabb'i! Yarattıklarının içinde sudan daha kuvvetli bir şey var mıdır?" diye sordular. Allah: "Evet, rüzgâr vardır." buyurdu. Melekler: "Yâ Rabb'i! Yarattıklarının içinde rüzgârdan daha kuvvetli bir şey var mıdır?" diye sordular.

Allah onlara şöyle buyurdu:

"Evet! İnsanoğlu sağ eliyle sadaka verir de onu sol elinden gizlerse, o daha gúçlü ve kuvvetlidir." (Tirmizi: 3590)

DENİZLER

Bol Bir Nimet:

Yeryüzünün dörtte üç kadar büyük bir kısmını denizler ve okyanuslar kaplamaktadır.

Dünya girintili ve çıkıntılı olduğu için alçak ve yüksek alanlar bulunduğundan, girinti ve çökük alanlarda sular birikmiş, böylece göller, denizler ve okyanuslar meydana gelmiştir.

Su, Allah-u Teâlâ'nın kulları için yarattığı nimetlerin en büyüklerindedir. İnsan susuz kaldığı zaman, bir yudum su için dünyanın bütün hazinelerini vermekten çekinmez. Bu büyük nimeti Allah-u Teâlâ kulları için ne kadar bol ihsan etmiştir.

Kur'an-ı kerim'de bir çok Âyet-i kerime'lerde denizlerin insanlara musahhar kılındığı haber verilmiştir.

"Allah, emriyle içinde gemilerin yüzmesi ve lütfundan (nasibinizi) aramanız için denizi size boyun eğdirdir." (Câsiye: 12)

Buna O'ndan başka kimsenin gücü yetmez.

Allah-u Teâlâ hava basıncını, rüzgârın hızını, yeryüzünün çekim gücünü tanzim etmiş, gemilerin yüzmesini sağlayan daha bir çok özellikler bahşetmiştir. Daha sonra da insanlara bütün bunları öğreterek denizlerinden faydalanmalarını mümkün kılmıştır.

"Tâ ki size rahmetinden tattırsın, gemiler O'nun emriyle yüzsün ve siz O'nun lütfundan (nasibinizi) arayasınız." (Rûm: 46)

Gemiler rüzgârlar sayesinde yüzer, rüzgârlar da O'nun emri ile hareket eder. Bunun içindir ki gemiler hakikatte O'nun emri ile yüzmektedirler.

"Umulur ki şükredersiniz." (Rûm: 46)

Bu nimetlerin yalnız O'nun olduğunu bilip mâbud olarak yalnız O'nu tanıyasınız, emir ve yasaklarına uyarak O'na kulluk edersiniz, nankörlükten kaçınasınız.

Elbette ki böyle pek faydalı nimetler ihsan buyuran Allah-u Teâlâ'ya arz-ı şükrande bulunmak icabeder.

Deniz ve Gemiler:

Bir hikmet sahibinin hikmeti ve bir Kâdir-i mutlak'ın muhteşem kudreti olmadan böyle bir sistemin meydana gelmesi düşünülemez.

"Görmez misin ki, gemiler denizde Allah'ın nimetleriyle akıp gider. Böylece size âyetlerini (varlığının delillerini) gösterir." (Lokman: 31)

Allah-u Teâlâ suda gemileri kaldıracak bir güç yaratmış olmasaydı, hiç şüphesiz ki gemiler denizin kabaran dalgalarını yararak akıp gidemezlerdi.

"Bunlarda pek sabırlı ve çok şükreden kimseler için âyetler (işaretler) vardır." (Lokman: 31)

Bu gemilerin musahhar kılınmasında ve taşıdıkları erzak ve ticaret mallarında, Allah'a yönelen, sıkıntı anında çok sabırlı, bolluk anında çok şükreden her kul için apaçık ibret ve alâmetler vardır.

"O'nun izniyle denizde yüzüp gitmeleri için gemileri emrinize verdi, nehirleri de size musahhar kıldı." (İbrahim: 32)

Gemileri insanlar yaptığı halde Allah-u Teâlâ insanlara musahhar kıldığını beyan buyurmaktadır. Çünkü gemilerin yapımına imkân veren sert ağaçları, demiri ve diğer malzemeleri O yaratmış, gemiyi nasıl inşa edeceklerini onlara ilham etmiş, suyu geminin akmasına uygun düşen akıcı özelliğe sahip kılmıştır. Bütün bunları O yarattığı için, bütün bunların yöneticisi O olduğu için, gemileri Zât-ı akdes'ine nisbet etmiştir.

"Denizde koca dağlar gibi akıp giden gemiler de O'nundur." (Rahman: 24)

Büyükükleri itibariyle dağları andıran gemileri Allah-u Teâlâ insana musahhar kılmıştır. Bu sayede denizde istedikleri yere gidebilmekte, diledikleri gibi tasarruf edebilmektedirler.

Dağlar kadar gemilerin, demirden yapılmış uçakların ve diğer çeşit çeşit nakil vasıtalarının hepsi de ilâhî birer kudret eseridir. İnsanların bunlardan diledikleri gibi istifade etmeleri, ancak ve ancak Allah-u Teâlâ'nın izni ve iradesi ile mümkün olabilmektedir. Bundan dolayıdır ki insanlar ne kadar arz-ı şükranda bulunsalar yine de kulluk vazifelerini bihakkın yerine getirmiş olamazlar.

İnsan Fıtratı:

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde denizlerdeki gemilerin akıp gittiklerini, temin ettikleri faydaları, ara sıra maruz kaldıkları tehlikeli durumları veciz üsluplarla hatırlatmaktadır:

"Rabb'iniz O'dur ki, lütfundan (nasip) aramanız için gemileri denizde sizin için yüzdürüyor.

Çünkü O size, çok merhametlidir." (İsrâ: 66)

Dolayısıyla kulları için rızık yollarını kolaylaştırmıştır, nimetlerin en lâtifini ve büyüğünü onlara bahşeder.

"Denizde başınıza bir musibet (boğulma tehlikesi) geldiği zaman, Allah'tan başka bütün yalvardıklarınız kaybolur gider. Fakat O sizi kurtarıp karaya çıkarınca, yine yüz çevirirsiniz." (İsrâ: 67)

İnsanoğlunun durumu gerçekten hayret vericidir. Rüzgârların deli dalgaları, bindikleri gemiye saldırdığında kesinlikle boğulacaklarını düşünerek korkarlar. Böyle bir durumla karşılaştıklarında, Allah-u Teâlâ'nın yardımından başka her şeyi unuturlar. Bütün güç ve kudretin sadece O'na ait olduğunu hissederler.

Fakat insan yine insandır. Sıkıntılardan kurtulup ayağı yere değince, kendisini kurtarmış olan Hâlik-ı kerim'den yüz çevirir. Onun seciyesi budur. Nimetleri ve sebepleri yaratana unuttur ve inkâr eder, sebepleri ilâh edinir.

"Gerçekten insan çok nankördür." (İsrâ: 67)

Allah'tan yana olanların ise kalpleri nûrludur, onlar müstesnâdır. Onlar darlıkta da bollukta da Hakk iledirler. Onlar Allah-u Teâlâ'nın emri olduğu için sebeplere tevessül ederler, bütün tedbirlerini alırlar. Böylece âdetullahaya uymuş olurlar.

Allah-u Teâlâ sonra gelen Âyet-i kerime'lerde emniyet ve huzurun ancak hıfz-u himayede bulunabileceğini ve bu ilâhî sığınağın, denizde de, karada da, dalgaların arasında da, büyük fırtınalar karşısında da, en muhkem kalelerde de değişmeyeceğini beyan buyuruyor:

"Sizi kara tarafında yerin dibine geçirmeyeceğinden veya başınıza taş yağdırmayacağından emin mi oldunuz?"

Sonra kendinize bir koruyucu da bulamazsınız." (İsrâ: 68)

Karaya ayak basmakla denizde boğulmaktan kurtuldunuz. O'nun sizden intikam almasından kendinizi nasıl emniyette hissedebilirsiniz? Kudret-i ilâhî karşısında her yer birbirine eşittir. Deniz tarafında batıp boğulmak mümkün ise, kara tarafında yerin dibine geçmek de mümkündür. Üzerinize felâketinizi taşıyan rüzgâr göndererek sizi yok edebilir. Depremle veya yanardağdan lavlar püskürtmekle üzerinize azap gönderebilir.

"Yahut sizi tekrar denize gönderip de üzerinize bir kasırga salarak, inkâr etmenizden ötürü sizi boğmayacağından emin mi oldunuz?"

Sonra bize karşı, onun öcünü alacak bir kimseyi de bulamazsınız." (İsrâ: 69)

Bütün bunlar olduktan sonra sizi savunacak bir vekil bulamadığınız gibi, başınıza gelen felâketin hesabını soracak bir takipçi de bulamazsınız.

Allah-u Teâlâ'dan intikam almak isteyecek kim olabilir?

"Dilersek onları suda boğarız. Ne kendilerine bir yardımcı bulunur, ne de kurtarırlar." (Yâsin: 43)

Onları boğulmaktan kurtaracak herhangi bir kimse de olmaz.

"Ancak bizim tarafımızdan bir rahmet ile ve bir süreye kadar geçinmeleri müstesnâ." (Yâsin: 44)

Ancak o takdirde kurtarırlar.

Denizlerde Hayat:

Allah-u Teâlâ dünyaya daha ilk yaratılışından itibaren belli ölçüde su tahsis etmiştir. Yeryüzünün yüzde yetmiş denizlerle kaplıdır. Büyük deniz akıntıları, ekvator bölgelerindeki fazla sıcaklıkları soğuk noktalara taşır. Eğer yeryüzünde su ile kaplı alanların miktarı böyle olmasaydı, hayatın mümkün olmayacağı büyük ısı değişiklikleri meydana gelirdi.

Kutup bölgesinde soğuyan üst sular ağırlaşarak dibe inerler ve buradan da ekvatora doğru ilerler. Ekvatorda tekrar yükselerek ısınırlar ve yeniden kuzey akıntılarıyla kutup bölgesine dönerler. Derin sularda yaşayan hayvanlara gerekli olan oksijeni bu dip akıntıları sağlar. Dip sularının bu dolaşımı son derece yavaştır.

Bir hikmet sahibinin hikmeti ve bir Kâdir-i mutlak'ın muhteşem kudreti olmadan böyle bir ahenkli sistem düşünülemez.

Denizlerde yaşayan canlıların çeşidi pek çoktur. Yalnız balıkların ondokuz bin türü vardır. Fakat denizlerin her tarafı canlılar bakımından aynı derecede zengin değildir. Kıyıda denizlere ve açık denizlere doğru gittikçe azalır. Ancak mikroskopla görülebilen hayvanlara karşılık, balinalar gibi, boyları 25-30 metreyi bulanlar da vardır.

Allah-u Teâlâ yarattığı şeyleri muhtelif şekillerde yaratmasındaki ilâhî kudretine dikkatleri çekerek Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"İki deniz bir değildir. Birinin suyu pek tatlı ve serinleticidir, içimi de kolaydır. Diğeri ise tuzlu ve acıdır." (Fâtır: 12)

Kaynak ve kuyu suyu gibi toprak altı suları ile, nehir ve göl gibi yer üstü suları tatlı ve serinleticidir. Deniz ve okyanuslardaki sular ise alabildiğine acıdır.

"Böyle iken her birinden taze balık yersiniz." (Fâtır: 12)

Tuzlu denizde de balık oluyor, tatlı sularda da oluyor. Her biri farklı cinslerde ve şekillerdedir. Tatlısı da değişikdir. Bunlardan her cinsin vücut düzeni, içinde yaşaması gerektiği derinliğe tam uygun olarak yaratılmıştır.

Balıklar; insanlar, kuşlar ve bizzat kendi cinsleri için rızık kaynağı olduğu için, Allah-u Teâlâ onları çok çok üretmiştir.

Okyanuslarda büyük balıklara gıda vasıtası olan savunmasız balıklar olduğu gibi, okyanusu bir baştan öbür başa rahatlıkla dolaşan balıklar da vardır.

Allah-u Teâlâ topraktan hububat ve güzel kokulu bitkiler çıkardığı gibi; sudan da insanlar için inci ve mercan çıkarmaktadır.

"Bu iki denizden de inci ve mercan çıkar." (Rahman: 22)

Bu cevherler süs eşyası olarak kullanıldığı gibi, aynı zamanda ticaret nimetlerindedir. Nimetlerinin inceliklerini kullarına hatırlatan Allah-u Teâlâ sayıya ve hesaba gelmeyen nimetlerini tamamlayarak mükemmellik noktasına ulaştığını göstermektedir.

ATEŞ

Ateş, ısıtma ve aydınlatmayı sağlayan ilâhî bir nimet, aynı zamanda Allah-u Teâlâ'nın fâil-i mutlak olduğunu belgeleyen bir delildir.

Âyet-i kerime'lerde şöyle buyuruluyor:

"O ki, sizin için yeşil ağaçtan ateş çıkardı. Siz de ondan ateş yakıyorsunuz." (Yâsin: 80)

Allah-u Teâlâ bu ilâhî beyanı ile ağaçtaki odun ve kömürün yanıcılığını değil, sürtme ve temas ile yeşil ağaçtan meydana gelen hararet ve tutuşmayı haber vermektedir. Bu ise şimdi bildiğimiz bir elektrik hadisesidir. Âyet-i kerime aynı zamanda elektriğe işaret etmektedir.

Ağaç anılırken yeşil sıfatına yer verilmesi, yeryüzünü kaplayan bitki tabakasının durmadan yakıcı madde olan oksijen neşrettiğini, yanmanın oksijenle gerçekleşebileceğini belirtmektedir.

İki zıddı bir arada toplaması, Allah-u Teâlâ'nın kudretinin sınırlarındandır. Şöyle ki; su ateşi söndürdüğü halde, ateş su ihtiva eden yeşil bir şeyden çıkmaktadır.

"Söyleyin şimdi bana, çakmakta olduğunuz ateşi!" (Vâkıa: 71)

Yanan ağacın asıl maddesi ve bu maddenin yanmaya elverişli duruma gelmesi, Allah-u Teâlâ'nın değişmez kanunlarından ve hikmetlerinden biridir.

"Onun ağacını siz mi yarattınız, yoksa biz miyiz yaratan?" (Vâkıa: 72)

Allah-u Teâlâ cisimleri bu özelliği ile yaratmamış olsaydı, hiçbir şekilde ateş meydana çıkmaz, elektrik üretimi kabil olmazdı. Ne günümüzde yaşayan insanların elektrik lâmbası yanar, ne de o çağlarda yaşayanların çakmağı çakardı.

"Biz onu bir ibret ve çöl yolcuları için bir fayda yaptık." (Vâkıa: 73)

Geçim sebeplerini ateşe bağlı kılmıştır. Ateş sayesinde yemekler pişer, ısınma sağlanır, bir çok madenler eritilerek muhtelif eşyalar yapılır. Ateşin ne büyük bir nimet olduğu düşünülecek olursa, onu Allah-u Teâlâ'nın yarattığı apaçık görülmüş olur. Fakat ateş alışılan bir şey haline geldiği için, insanların gözünde basit bir şeymiş gibi telâkki edilmektedir.

Fakat şuurlu insanlar bu ilâhî nimetin kıymetini her an için takdir ettikleri gibi, ahiret ateşini hatırlatan bir ibret olarak görürler.

•

Allah-u Teâlâ ateşin çok ve yaygın olmasının dünyada huzursuzluğa ve felâketlere sebep olacağını bildiği için, bir lütuf olarak, ihtiyaç sahiplerine ihtiyaçlarını giderecek kadar hesaplı bir şekilde ve istedikleri gibi kullanabilecekleri şekilde yaratmıştır. Faydaları sayılamayacak kadar çoktur.

Gözümüzle görmekteyiz ki, ateşi kibritin içine gizlemiş.

Büyük bir meydana benzin döküyorsunuz, bir kibrit çakıyorsunuz, bir anda her taraf ateş içinde kalıyor. O ateş daha önce nerede idi? Buna benzer bir çok mucizeler her gün görülmektedir.

Ateşin yakıcılığı ilâhî kudretin mutlak kontrolü altındadır. Nitekim Allah-u Teâlâ'nın emriyle İbrahim Aleyhisselâm'ı yakmamıştır.

Cehennemin en bâriz unsuru ateştir. Sadece ateş mânâsına gelen "**Nâr**" kelimesi, Kur'an-ı kerim'de çok defa cehennem yerine kullanılmıştır.

Cehennem ateşi bizim bildiğimiz dünya ateşi gibi değildir. Dünyada en şiddetli azap bu ateşin azabı olduğu için cehennem ateşi onunla tarif olunmuştur.

Cehennem ateşi dünya ateşinden yetmiş misli daha yoğundur.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Yaktığınız bu ateş var ya, cehennem ateşinin yetmiş parçasından bir parçadır." (Buhârî)

Diğer bir Hadis-i şeriflerinde, insanların ondan yararlanabilmeleri için iki defa suya vurulduğunu söylemişlerdir.

HAVA

Çeşitli gazların karışımından teşekkül eden hava, dünyanın çevresini saran atmosferi meydana getirir. Uçsuz bucaksız boşluğu dolduran hava, hayatın en mühim şartlarından biridir. Hava olmasaydı hayat olmazdı.

Allah-u Teâlâ bir Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Göğü kendi ellerimizle biz bina ettik ve biz onu elbette genişleticiyiz." (Zâriyat: 47)

Gökyüzünü hiç kimsenin yardımı olmadan kendi gücü ile yaratmıştır. Kuvvet ve kudreti öyle geniştir ki, semâyı bina etmekle tükenmediği gibi, onu daha da çok genişletebilir. Yeryüzü ve onu kuşatan hava, göğe nisbetle çöldeki küçük bir halka gibi kalır.

Dünyayı yüz mil yükseklikte bir atmosfer tabakası kaplamaktadır. Bu tabaka oksijen, azot, karbondioksit, su buharı, ozon ve belirli ölçülerde diğer gazların karışımından teşekkül eder. Bu ölçülerde fazlalık veya eksiklik bakımından bir değişiklik olmuş olsa, hayat yok olurdu. Meselâ solunumda insanlar oksijenden faydalanırlar. Oksijen yanıcı bir gazdır. Eğer hava tamamen oksijenden ibaret olsaydı, o zaman bütün dünya yanardı. Oksijenin geniş ölçüde azotla karışık olarak bulunması, oksijenin yanma hızını ayarlamaktadır.

Bir litre havanın ağırlığı 1.293 gramdır. Bütün atmosferi kaplayan hava, yeryüzüne bir basınç yapar. İşte bu basınçtır ki oksijeni akciğer keseciklerine, oradan da vücudun hücrelerine yayması için kanın alyuvarlarına itmektedir.

Bütün vücut yüzeyi hesaplanırsa, insan vücudu onbeş tonluk bir hava basıncı altındadır. Vücut yapısı buna dayanacak şekilde olduğundan bir zarar görmez. Hatta bu basınç azalacak olursa, çeşitli rahatsızlıklar başgösterir, insan ölebilir. Bu bakımdan yirmi bin metreyi geçecek olan havacılar özel elbiseler giymek mecburiyetindedirler. İnsan yükseldikçe hava basıncı normalden aşağı düşer, insanın teneffüs etmek zorunda bulunduğu oksijen de aynı şekilde azalır. İnsan yükseldikçe bunu daha şiddetli bir şekilde hisseder.

İlim bu hususu ancak son senelerde keşfetmiştir. Halbuki Kur'an-ı kerim bu gerçeği asırlar önce ifade buyurmuştu:

"Allah kime hidayet etmek isterse, onun göğsünü İslâm'a açar. Kimi de saptırmak isterse, onun da göğsünü göğe yükseliyormuş gibi iyice daraltır."

Allah inanmayanların üzerine işte böyle murdarlık indirir." (En'âm: 125)

En rahat nefes deniz seviyesinde alınır. Çünkü basınç fazladır.

Havanın hareketleri çeşitli tabiat hadiselerini meydana getirir. Sıcaklık havanın basıncına etki yaptığı için, ısınan havanın yükselmesi sonunda meydana gelen alçak basınç merkezlerine doğru hücum eden hava tabakaları rüzgârları meydana getirir. Zaten hava, atmosferin en yüksek tabakaları hariç devamlı olarak hareket halindedir.

Allah-u Teâlâ'nın lütfu olan rüzgâr ve hava olmasaydı, bulutlar yerlerinde sabit kalır, yeryüzü yağmurlardan mahrum kalırdı.

Havadaki letâfet ve hoşluğa bakın ki, her yere giriyor, ince hareketleriyle âlemin her parçasındaki pis kokuları temizliyor.

İnsanlarda solunum yoluyla kanın temizlenmesine yaradığı gibi, alınan besinlerin yanmasına da yarar. Eğer havada karbondioksit oranı fazla olursa insan vücuduna zarar verir, başağrısı yapar. Bu oran gerekenden fazla olursa insanı öldürür.

Allah-u Teâlâ'nın kâinatı idare edişinde en ufak bir kusur ve tedbirsizlik görülmez. Hikmeti hudutsuzdur. Sonsuz kudret ve tasarruf ancak O'na mahsustur.

Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Bilmez misin ki göklerin ve yerin hükümrânlığı yalnız Allah'ındır." (Bakara: 107)

İstedğini emreder, istediğiyle hükmeder.

"Sizin için Allah'tan başka ne bir dost ne de bir yardımcı vardır." (Bakara: 107)

O ne güzel bir dost, ne güzel bir yardımcıdır!

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

NÂZİÂT SÛRE-İ ŞERİF'İNİN TEFSİRİ-1

Kıyametin Kopması

Sûre-i Şerif'in Takdimi:

Mekke-i mükerreme'de nâzil olmuştur. Kırk altı Âyet-i kerime, yüz doksan yedi kelime ve yedi yüz elli üç harften müteşekkildir.

Birinci Âyet-i kerime'de ruhları söküp alan melekler hakkında geçen **"Nâziât"** kelimesi bu Sûre-i şerif'e isim olmuştur.

Muhtevâsı:

Bu mübarek Sûre-i celîle muhtevâsı bakımından; **"Nebe"** Sûre-i şerif'inde olduğu gibi kıyamet gününün ve yeniden dirilişin mutlaka gerçekleşeceğini ispat etmektedir.

İlk Âyet-i kerime'lerde kâfirlerin ruhlarını şiddetle çıkararak, müminlerin ruhlarını ise suhûletle, yavaşça çeken, kâinatın nizamını idare eden itaatkâr melekler adıyla yemin edilmiştir. Daha sonra öldükten sonraki dirilmeyi inkâr edenlerin sapık fikirleri ve o korkunç gündeki hâl ve ahvallerinin tasviri yapılmaktadır.

On beşinci Âyet-i kerime'den yirmi yedinci Âyet-i kerime'ye kadar Musa Aleyhisselâm'ın kıssası misal verilmekte, Firavun'un şahsında zâlimlerin âkıbetleri bir ibret numunesi olarak gelecek nesillere duyurulmaktadır.

Yirmi yedinci Âyet-i kerime'den otuz dördüncü Âyet-i kerime'ye kadar Allah-u Teâlâ'nın kudret ve azametinin delilleri belîğ bir şekilde gözler önüne serilmektedir.

Otuz dördüncü Âyet-i kerime'den kırk ikinci Âyet-i kerime'ye kadar, en büyük felâket olan kıyametin kopması ile birlikte, insanın neyin peşinde koştuğunu anlayacağı, ne uğurda çalıştığının ortaya çıkacağı; dünya hayatını ahirete tercih eden bedbahtların son duraklarının cehennem olacağı, nefsinin süflî arzularından alıkoyan müminlerin son duraklarının da cennet olacağı belirtilmektedir.

Mütebâki Âyet-i kerime'lerde ise, müşriklerin kıyametin kopması ile ilgili sordukları soruya cevap verilmekte, sapıklıklarında direten inkârcıların o an geldiğinde bir kuşluk vakti kadar bile olmayan dünya hayatını ahirete tercih etmelerinin başlarına getirdiği felâketi behemehâl anlayacakları hatırlatılmaktadır.

Melekler Üzerine Yemin:

Kur'an-ı kerim'de şerefli olan bazı mahlûkatın üzerine yemin etmek âdet-i ilâhî'dendir.

Allah-u Teâlâ bu Sûre-i şerif'te bazı melek grupları üzerine yemin ederken can alan melekleri de katmıştır.

“Andolsun (canları boğarcasına) sökü� çıkaranlara!” (Nâziât: 1)

Ölüm meleği ve yardımcıları kâfirlerin ölümleri anında canlarını boğarcasına, son derece şiddetli ve çetin bir şekilde, parmak uçları ve tırnak altları gibi, damar ve sinir gibi vücudun tâ derinliklerinden söke söke, çeke çeke, kabaca alırlar. Sonra onlara cehennem kokusunu teneffüs ettirirler. Cehennemdeki yerini görmeden hiçbir kâfirin canı çıkmayacaktır.

Diğer bir tarifi; çok dalı ve budağı olan kızgın bir şişin yaş yün çuvalından çıkarıldığı gibi, kâfirin vücudunun her tarafından çekip çıkarırlar. O anda nasıl kötü bir koku çıkarır ve içi nasıl olur?

Üçüncü bir tarif; demircinin kızgın demiri dövdüğü gibi, dövüle dövüle ruhu çıkarılır.

Suya düşeni suyun boğduğu gibi, küfre düşenin de küfrün neticesi olan azabı çekmesi tabiidir.

Müminlere gelince;

“Andolsun yavaşıca çekenlere!” (Nâziât: 2)

Müminlerin canlarını ise şefkat ve merhametle, sühulet ve yumuşaklıkla, rahatça ve usulca, sanki çözülmesi kolay bir düğümü çözer gibi kolayca alırlar. Cennetteki varacağı yer kendisine gösterilmeden hiçbir mümin ruhunu teslim etmeyecektir.

“Andolsun yüzüp yüzüp gidenlere!” (Nâziât: 3)

Müminlerin canlarını aldıktan sonra, onlarla birlikte fezâda yüzüp giderler.

“Andolsun yarışıkça yarışanlara!” (Nâziât: 4)

Müminlerin ruhlarını cennete, kâfirlerin ruhlarını da cehenneme koşup götürürler.

“Böylelikle işleri idare edenlere andolsun! (Nâziât: 5)

Rabb'lerinin kendilerine havale edilen emirlerini infaz etmek için birbirleriyle âdata yarışırırlar.

İşlerin onlara isnâd edilmesi mecâzidir, çünkü onlar işlerin yönetilmesinin sebeplerinden biridirler.

Bunların üzerine yemin edilerek öldükten sonra dirilme hadisesinin kesin olarak meydana geleceği haber verilmiştir.

Kıyametin Kopması:

Ruhlar âleminden yeryüzüne inecek insan ruhu kalmadığı zaman dünya hayatı sona erer ve Allah-u Teâlâ'nın emriyle İsrâfil Aleyhisselâm ilk üfürmeyi yapar. Bu üfürme göklerde ve yerdeki canlıların öleceği, meleklerin de cinlerin de insanların da hayattan mahrum kalacağı üfürmedir.

Bir göz kırpması ile her şey olur biter. Her şeyi sarsıp titreten ilk üfürmeyi ikinci üfürme takip eder.

Âyet-i kerime'lerde şöyle buyruluyor:

“O gün o sarsıntı sarsar.” (Nâziât: 6)

Her şeyi şiddetle sarsıp titreten ilk üfürme karşısında herkes fevkalâde bir korku içinde kalır.

Böyle canlı bir hadiseye o gün için yaşamakta olan insanlar, bir kaç saniye de olsa şâhit olacaklar. Kalpleri yerinden oynayacak, akılları başlarından gidecek, emzikli her dişi varlık dehşet ve korku içerisinde emzirdiği yavrusunu unutacak, memesini yavrusunun ağzından çekip çıkaracak.

“Peşinden bir diğeri gelir.” (Nâziât: 7)

Bu üfürme, diriliş ve kabirlerden kalkış üfürmesidir. Birinci üfürüş yaratıkları öldürecek, ikinci üfürüş ise onları tekrar diriltecektir.

“O gün kalpler korkudan titrer.” (Nâziât: 8)

Öyle korkulu bir gün ki, gençleri bir anda ihtiyarlatmaya yetip artmaktadır. Yeni doğmuş çocukları ak saçlı ihtiyarlara çevirir.

“Gözler zilletle alçalır.” (Nâziât: 9)

Gördükleri şeylerin korkusundan dolayı irkilir, titrer ve ürperirler. Kalpler büyük bir sıkıntı ve şaşkınlık içinde olur.

Öldükten sonra dirilmeyi inkâr edenlere daha dünyada iken: *“Siz öldükten sonra dirileceksiniz!”* denildiği zaman, onu tuhaf karşılayarak:

“Diyorlar ki: Öldükten sonra biz dünyadaki ilk hâlimize mi döndürüleceğiz?” (Nâziât: 10)

Ölmeden önce olduğumuz gibi, tekrar diriler hâline mi geleceğiz?

“Ufalanmış kemikler hâline geldiğimiz zaman mı?” (Nâziât: 11)

Bu inkârlarından sonra güya delile dayanarak bir netice çıkarma tarzında alay ediyorlar.

“Dediler ki: Eğer öyle ise bu, çok ziyanlı bir dönüşür.” (Nâziât: 12)

Zira o denildiği gibi ise, biz ona iman etmemiş, orası için hazırlanmamış olduğumuz için bize pek zararı dokunan bir dönüş olacaktır.

Allah-u Teâlâ onları reddederek buyurur ki:

“Doğrusu o, ancak bir tek haykırıdır.” (Nâziât: 13)

Bu üfürme ile yaratılışın başından sonuna kadar gelip geçen herkes hayata döndürülür. Kabirlerde bulunanların hepsi, haşrolunacakları yere doğru koşarlar. O gün toplanma ve sevk günüdür.

“Bir de görürsün ki onlar (diri olarak) yerin yüzündedirler.” (Nâziât: 14)

Hepsi de yeniden hayata ermiş, mahşer sahasında toplanmış bulunacaklardır. Şüphesiz ki bu hadise insan hafsalasının çok çok üstündedir. Öldükten sonra dirilmeyi inkâr edenlerin âkıbetleri işte böyle acıklı bir felâkettir.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

HAZRET-İ MUHAMMED Aleyhisselâm

Baş Düşmanlar -1-

Mekke'de İslâm'a ve Resulullah Aleyhisselâm'a muhalefet eden ve alaya alan birçok zındıklar olmakla beraber, bunların ön ayak olanları azılı birkaç kişiydi.

Ebu Leheb:

Resulullah Aleyhisselâm'ın en büyük düşmanlarının başında amcası Ebu Leheb geliyordu. İslâmiyet'ten önce Resulullah Aleyhisselâm'ın dostu olan Ebu Leheb, iki oğlu Utbe ile Uteybe'yi onun kızları Rukiye ve Ümmü Gülsüm ile evlendirmişti. Ancak Peygamber olduktan sonra daha ilk dâvetinde kendisine şiddetle karşı çıktı. Putlarla mücadelesi sebebiyle aleyhine geçti ve en azılı düşmanlarıyla iş birliği yapmaktan çekinmedi.

Evi Resulullah Aleyhisselâm'ın evine yakın olduğu için, evini sık sık taşla tutar veya başkalarına taşlatır, kapısının önüne her çeşit pislîği atmaktan çekinmezdi.

Ebu Süfyan'ın kızkardeşi olan karısı Ümmü Cemil de Resulullah Aleyhisselâm'a eziyet etmekten geri kalmazdı.

Ebu Leheb Resulullah Aleyhisselâm'ı her yerde takip eder, sözlerini yalanlar, onun bir sihirbaz ve yalancı olduğunu, kavmini birbirine düşürdüğünü, sözlerine itibar edilmemesi gerektiğini söyler dururdu. Kendisinin ve karısının Resulullah Aleyhisselâm'ı rahatsız eden bu hareketleri üzerine Tebbet sûre-i şerif'i nâzil oldu. Karısı da kendisi de ilâhî gadaba uğramışlardı.

Ebu Leheb'in elleri kurumuş, öldüğünde üç gün kimsenin haberi olmamış, cesedi kokmuş, adam tutularak bir çukura gömülmüştür.

Ebu Cehil:

Elinden ve dilinden müslümanların en çok çektiği putperestlerden biri olan Ebu Cehil, Mekke'nin o gün için en bilgili ve ileri gelenlerinden idi. Velid bin Muğire'nin de yeğeni idi. Asıl adı Amr bin Hişam iken, Allah'a ve Peygamber'ine karşı küfründe her geçen gün biraz daha inatlaştığı için, Resulullah Aleyhisselâm tarafından kendisine "*Cehâletin babası*" mânâsına gelen Ebu Cehil adı verilmiştir.

İslâm dâvetine başından beri karşı çıkmış ve müslümanlar aleyhinde hazırlanan bütün komplolarda başrolü oynamıştı. Velid bin Muğire ile beraber, kendi kabilelerine mensup olmayan bir kimsenin peygamber olmasını hazmedemedikleri için Resulullah Aleyhisselâm'a inanmayacaklarını açıkça söylemişlerdir.

Ticari nüfuz ve servetinden güç alan Ebu Cehil, hayatı boyunca İslâmiyet'in yayılmasını engellemeye çalıştı, müslüman olanları da dinlerinden vazgeçirmeye gayret etti. İslâmiyet'i kabul eden kişi itibarlı biri ise, ona itibarını kaybedeceğini söyleyerek; ticaretle uğraşıyorsa, kendisini iflâs ettirmekle tehdit ederek; güçsüz ve kimsesiz ise onu döverek dininden döndürmeye çalıştı. Ammar bin Yâsir - radiyallahu anhümâ- ile annesine, babasına ve daha birçok müslümana çok ağır işkenceler yaptı.

On bir müşrik arkadaşı ile halkın Hacc mevsiminde Resulullah Aleyhisselâm'la görüşmesini ve etkilenmesini engellemek, onları iman etmekten vazgeçirmek için aralarında iş bölümü yaparak, Mekke'nin girişini kontrol altına almışlardı.

Resulullah Aleyhisselâm, İslâmiyet'in yayılmasına yardımcı olur düşüncesiyle bazı nüfuzlu kişilerin hidayete ermeleri için Allah-u Teâlâ'ya duâ ederdi. Hidayete ermesini arzu ettiklerinden biri de Ebu Cehil idi.

Hicretten birkaç yıl önce Mahzumoğulları kabilesinin reisliğine getirilen Ebu Cehil, Resulullah Aleyhisselâm'a ve müslümanlara her fırsatta sözlü ve fiili saldırıda bulunmuştu. Müslümanlara karşı başlatılan bojkotla onların Ebu Tâlib mahallesinde üç yıl boyunca muhasara altında tutulmasına öncülük etmiş, dışarıdan yapılmak istenen yardımlara da engel olmuştu.

Resulullah Aleyhisselâm'ın Medine'ye hicret etmesine mâni olmak için Dârünnedve'de yapılan toplantıda onun her kabileden seçilecek gençler tarafından öldürülmesini teklif eden ve hicret gecesi evini muhasara altına alarak öldürülmesini plânlayan da yine odur.

Bir ömür cehâlette kalan Ebu Cehil, müşriklerin muharebe ihtiyaçlarının büyük bir kısmını bizzat karşıladığı Bedir savaşı'nda cezasını bulmuş, katledilen diğer müşriklerle beraber Bedir'deki kör kuyulardan birine atılmıştır.

Resulullah Aleyhisselâm'ın: "**Bu ümmetin firavunu**" olarak vasıflandırdığı Ebu Cehil hakkında pek çok Âyet-i kerime nâzil olmuştur.

Ezcümle Kıyâmet sûre-i şerif'inde şöyle buyurulmaktadır:

"İşte o tasdik etmemiş, namaz da kılmamıştı. Aksine yalanlamış ve arkasını dönmüştü. Sonra da salına salına yürüyerek taraftarlarının yanına gitmişti. Gerekir o belâ sana gerek! Evet! Gerekir o belâ sana gerek!" (Kıyâmet: 31-35)

Bu Âyet-i kerime'ler onun gibi İslâm düşmanlarını da kapsamaktadır.

Annesi Esmâ binti Muharribe -radiyallahu anhâ- müslümanlıkla şereflenmiş, Mekke'nin fethinden sonra müslüman olan oğlu İkrime -radiyallahu anh- ise meşhur bir vali ve kumandan olarak İslâm'a hizmet etmiştir.

Velid bin Muğire:

İslâm'ın büyük kumandanı Halid bin Velid -radiyallahu anh-in babası Velid bin Muğire, müşriklerin akıl hocalarından ve ileri gelen söz sahiplerindendi. Bunun içindir ki, "*Biricik*" ve "*Kureyş'in gülü*" diye lâkaplanmıştı. Allah-u Teâlâ ona dünya nimeti olarak bol mal ve çocuk vermiş, onu rızka boğmuştu. Mekke ve Tâif'te deve sürüleri, kısrakları, geniş miktarda bağ ve bahçeleri, köle ve câriyeleri bulunuyordu. Tâif'te bir bahçesi vardı ki yaz-kış meyvesi hiç eksilmezdi. Buna rağmen Allah-u Teâlâ'nın nimetlerine nankörlük etti.

Resulullah Aleyhisselâm onun müslüman olmasını çok arzuları. Bir defasında Resulullah Aleyhisselâm'ın yanına geldi, oturup öğütlerini dinledi, kalbinde İslâmiyet'e karşı bir meyil uyandı, neredeyse müslüman olacaktı. Ne var ki, müşriklerden bir adam onu azarlayıp: "*Atalarının dinini terk mi ediyorsun? Kendi dinine dön, onda sebat et!*" dedi. Velid: "*Allah'ın azabından korktuğum için ona uydum.*" diyerek kendisini mazur göstermeye çalıştı. O adam, kendisine bir miktar para verip eski dinine döndüğü takdirde, Allah'tan gelecek azabı onun yerine kendisinin çekeceğine dâir garanti verdi. Bunun üzerine Velid, adamın istediği malın bir miktarını verip kalanına cimrilik göstererek dayattı.

Bu hususta nâzil olan Âyet-i kerime'lerde Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Gördün mü o yüz çevireni? Azıcık verip, sonra vermemekte direneni? Gaybın bilgisi onun yanındadır da, o kendisi mi görüyor? Yoksa kendisine haber verilmedi mi Musa'nın sayfelerinde olanlar? Ve vazifesini tamamen ifâ eden İbrahim'ininde olanlar? Ki, gerçekten hiçbir günahkâr başkasının günah yükünü yüklenmez." (Necm: 33-38)

Velid bin Muğire, İslâm'a karşı her türlü kötülüğü düşünüp tatbik sahasına koymaya çalışırdı. Daha çok zekâ ve kabiliyetiyle, evlât ve servetiyle övünür: "*Ben bir oğlu birim, Araplar içinde bir benzerim yoktur.*" deyip dururdu. Bütün kin ve kıskançlığı ile Resulullah Aleyhisselâm'ın karşısına çıkar, onun peygamberliğe lâyık olmadığını iddiâ ederdi. Zaman zaman hırçınlaşıp saldırıya geçmeyi plânlar ve bu yüzden geceleri uykusu kaçardı.

Kureyş'in ileri gelenleri Resulullah Aleyhisselâm'ı susturamayıp, onu susturacak ve dâvetinin nurunu söndürecek çareleri bulmakta zorluk çekince Velid'e başvurdular. Çünkü hangi hususta olursa olsun, onun görüşü tercih edilirdi. O da uzun boylu düşündükten sonra: "*O bir sihirbazdır. Baksanıza kişiyi, âilesinden, çocuğundan ve sevdiklerinden nasıl ayırıyor?*" diyerek sihirbaz lâkabını takmalarını, kölelerine ve çocuklarına ona bu şekilde seslenmelerini emretmelerini tavsiye etti. Herkes: "*Muhammed sihirbazdır.*" demeye başladılar. Resulullah Aleyhisselâm bu duruma çok üzüldü.

Allah-u Teâlâ bu mağrur kâfirin cezasını yakında bizzat vereceğini beyan buyurarak Habib-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-ini teselli etmiş, Âyet-i kerime'lerinde şöyle buyurmuştur:

"Resul'üm! Tek olarak yarattığım, kendisine bol bol servet ve göz önünde duran oğullar verdiğim, nimetleri yaydıkça yaydığım o adamla beni başbaşa bırak!" (Müddessir: 11-14)

Velid'in ayağında basit bir yara çıktı, tedavisi mümkün olmayacak şekilde müzminleşti. Yıllarca acısını çekip başka şeylerle ilgilenemedi. Hicretten üç ay sonra da bu yaradan ölecek, kıyamete kadar gelecek olan o tıynetkilerle bir ibret numunesi oldu.

EVLIYÂ-İ KİRAM

-Kaddesallahu Esrârehüm- HAZERÂTI'NIN

“HÂTEMÜ'L-EVLIYÂ” HAKKINDAKİ

BEYAN ve İFŞAATLARI (82)

Elvân-ı Şîrâzî -kuddise sirruh- (2)

Şeyh Elvân-ı Şîrâzî -kuddise sirruh- Hazretleri'nin "**Terceme-i Gülşen-i Râz**"ında yer alan ve "**Hâtemü'n-nübüvve**" ile "**Hâtemü'l-velâye**"nin zuhurunu ve bu iki "**Hâtem**"in peygamberler ve velîler arasındaki durumunu açıklayan esrârengiz ifşaatlarına kaldığımız yerden devam ediyoruz.

"Hatemiyyet Kandili"nden
Dağılan Muhammedî Nûr:

Elvân-ı Şîrâzî -kuddise sirruh- Hazretleri "**Terceme-i Gülşen-i Râz**" adlı eserinde, henüz cismî varlıkları yaratılmadan önce, nübüvvet ve risâlet nûrlarının peygamberlere Hâtemü'l-enbiyâ'dan, velâyet nurlarının da velîlere Hâtemü'l-evliyâ'dan verildiğini ve bu nurların nihâyetinde dönüp dolaşıp yine asıl sâhiplerinde zuhûr ettiğini nazmetmek üzere; "**Bu temsil Nübüvvet mir'âtınuñ (aynasının) beyânındadır ve dâhî bu Hadîs'üñ ma'nâsı mütezemmin (yerleşik)dür kim: 'Küntü nebiyyen ve Âdeme beyne'l-mâ'i ve't-tîn' ('Âdem su ile toprak arasında iken ben peygamberdim.')** ve dâhî: '**Ve Âdeme ve min dūnihî tahte livâyî. Lâ fahr, el-fakru fahrî' ('Âdem benim bayrağım altındadır, bunu övünmek için söylemiyorum. Ben fakirliğimle övünürüm!')**" cümlesini zikrettikten sonra şöyle buyurmuştur:

Irâk düşse geceden şemsin⁽¹⁾ nûrı

Hemân zâhir olur subhuñ⁽²⁾ zuhûrı.

Güneş seyr idüb irse istivâya

Olur öyle varıcak ol araya.

Eger devr itse yine çarh-ı a'zâm⁽³⁾

Olur 'asr-ı evvel⁽⁴⁾ ândan-soñra ahşam.

Resûl'üñ nûrıdur hurşîd-i enver⁽⁵⁾

Kim, ânuñ mazharıdur her peyamber.

Gahî ol nûrı Mûsâ'dan görüñdi

Gahî Âdem'le 'Îsâ'dan görüdü.

Cihân târîhin okursan ser-â-ser⁽⁶⁾

Bilinür saña cümle mertebeler.

Buna kâyil-dürür⁽⁷⁾ mecmû'-ı 'âlem⁽⁸⁾

Ki, güneşden görünür gölge her dem.

Bu gölgâler merâtibdür kamusı⁽⁹⁾

Kimisi 'Îsâ'dur kimisi Mûsî.

Ne gölgâ kim güneşden öñ görine

Merâtib olur ol Mi'râc-ı Dîn'e.⁽¹⁰⁾

Olıcak seyr şems-i Mustafâ'ya

Hemân geldügi gibi ol istivâya.

Ki, her bir zıllı zulmetden mu'ayyen⁽¹¹⁾

Görinen Mustafâ'dur hûr-ı rûşen.⁽¹²⁾

Çu hatt-ı istivâda rast⁽¹³⁾ durdı

Yoğ-idi gölgâ, her yanında dürrdi.⁽¹⁴⁾

Çu kıldı Hakk sırâtında ikâmet

Dutardı 'Fe'stekim'⁽¹⁵⁾ emriyle kâmet.

Yaratmamışdı ânda sâye⁽¹⁶⁾ Hâlık

Bu sâye kim ola ânda karânık.

Ol aydınlıkdur, ânda yok siyâhî

Zehî nûr-ı Hüdâ, zıll-ı İlâhî.⁽¹⁷⁾

Ol eyle nûrdur kim yok karası

Ânuñ-çün maşrık-u mağrib⁽¹⁸⁾ arası.

Âña kible olupdur ol sebebden

Ki, zâtı garkdur nûr-ı Çalab'dan.⁽¹⁹⁾

Eliyle kıldı şeytânı müsülmân

Ânuñ-çün sâyesin Hakk kıldı pinhân⁽²⁰⁾

Merâtibde⁽²¹⁾ degül ânuñ durağı

Merâtib üzeredür ânuñ ayağı.

Ganî'dür halkuñ ol ser-mâyesinden

Ki, halk olmışdur ânuñ sâyesinden.

Kamu hâk⁽²²⁾ ehlinüñ nakdi-vü sûdı⁽²³⁾

Ne nakdi-sûdı, belki hep vücûdı.

Ânuñ zıllından oldu cümle mevcûd

Zehî kân-ı sa'âdet, ma'den-i cûd.⁽²⁴⁾

Vilâyet kim cihâna sâye saldı

Bu şevki hep ânuñ Nûr'ında dürdi.

Cihânı nûr-ile tutdı ser-â-ser

Âña şark-ile garb⁽²⁵⁾ oldı berâber.

Meger bir Nûr-dürür ol musavver⁽²⁶⁾

Kim, ânuñ sâyesidür hem peyamber.

Peyamberler kim öñ geçdi cihândan

Resûl'ün gölgesidür ol zamândan.

Kopar 'âlemler ânuñ ümmetinden

Kim; anlar, şerh iderler her metinden.

Olur ânlarda her maksûd hâsıl

Düşerler her nebîlere mukâbil.

Zehî⁽²⁷⁾ şems, zehî sâye, zehî şevk

Zehî Nûr, zehî ışk, zehî zevk.

Nübüvvetde Nebî çün oldı ekmel

Ânuñ her bir velîsi oldı efdâl.

Velîler var Muhammed ümmetinde

Ki, oturur peyamberler katında.

Nübüvvet var, vilâyet Mustafâ'da

Bu iki cem' olupdur bir-arâda.

Kamudan evvel Nebî idi mukaddem⁽²⁸⁾,

Ki, âb-u kil⁽²⁹⁾ arasındaydı Âdem.

Nübüvvedür Nebî'de bahr-i zâhir⁽³⁰⁾

Ki, çıkar ândan envâ' cevâhir⁽³¹⁾

Nübüvvet bahri çün kim cûş urdı⁽³²⁾

Peyamberler bu cûşa gûş urdı.⁽³³⁾

Bu deryâdan çoğ ırmağlar dağıldı

Peyamberlerde her biri yığıldı.

Akıtdı her biri ândan bi kârın

Sordı ânuñ-ile keş-i zârin.⁽³⁴⁾

Bular ırmak Nebî, deryâya beñzer

Nebî güneşdür, ânlar aya beñzer.

Bûlaruñ Şer'i-vü dîni, tarîk'i⁽³⁵⁾

Hakk'uñ yolına gider her farîki⁽³⁶⁾

Resûl'üñ fer'inüñ hep cüzleridür⁽³⁷⁾

Bu Hurşîd'üñ olar yıldızlarıdur.

Nübüvvet Mustafâ'nuñ oldı mutlak

Bûlar ânuñ fûrû'idur 'ale'l-Hakk.⁽³⁸⁾

Peyamberler cemî'⁽³⁹⁾ Mustafâ'dan

Kerem umarlar ol Kân-ı safâdan.⁽⁴⁰⁾

Peyamberler ki, vardur Mustafâ'suz
Hüdâd'dan nesne almazlar, budur söz.

Bûlara Mustafâ olur vesîle
Keremler eyler ânuñ kamusıyla.

Vilâyet-i Mustafâ'da kim vâir idi
Derûnında ânuñ bir cevher idi.

Çu, rûşen itdi Hakk bu şeb-i çırâğ⁽⁴¹⁾
Velîler yakdı ândan hep çerâğ⁽⁴²⁾.

Velîlerde ulu iki velîdür
Kim, Allâh'uhn bûlar ulı kulıdur.

Ânuñ biri Nebî'yle hemdem⁽⁴³⁾ olur
Vilâyet'de Nebî'ye mahrem olur.

Derûnında Nebî'nüñ mazhar oldı
Deñizinde ânuñ bir gevher⁽⁴⁴⁾ oldı.

Resûl'ün bätını âyînesidür⁽⁴⁵⁾
Kıyas itgil kim ânuñ ol nesidür?

Resûl'üñdür velîliğine Hâtim
Şerî'at içre 'âmil-dürür 'âlim.

Bunuñ gibi velî bir dâhî olmaz

Ânuñ gibi bu milke kimse gelmez.

Velî olmaz cihânda bundan ulu

Verilmez bundan özgâye bu ulu."

("Terceme'-i Gülşen-i Râz", İBB Yazmalar Ktp., Osman Ergin Yzm., nr.: 863, vr. 31^a-32^b)

(1) şems: güneş. (2) subh: sabah. (3) çarh-ı a'zam: büyük küre, dünyâ. (4) 'asr-ı evvel: gündüz. (5) hurşîd-i enver: parlak güneş. (6) ser-â-ser: baştanbaşa. (7) kâyil: söyler. (8) mecmû'-ı 'âlem: bütün âlem. (9) kamu: hepsi. (10) Mi'râc-ı Dîn: Dînin merdiveni. (11) mu'ayyen: meydana çıkmış. (12) hûr-ı rûşen: nurların sâhibi. (13) rast: doğru. (14) dürr: aydınlık, ışıltı. (15) 'Fe'stekim': "Fe'stekim kemâ ümirte" = "Emrolunduğun gibi dosdoğru ol!" (Hûd: 112) Âyet-i kerîme'sine işârettir. (16) sâye: kendisine ait olan şey. (17) zıll-ı lâhî: lâhî gölge. (18) maşrik-u mağrib: doğu ve batı. (19) "garkdur nûr-ı Çalab'dan": Sevgili'nin nûruna boğulmuştur. (20) pinhân: gizli-saklı. (21) merâtib: mertebeler. (22) hâk: toprak. (23) nakdi-vü sûdı: kârı ve kazancı. (24) "Zehî kân-ı sa'âdet, ma'den-i cûd": Sa'âdet kaynağının, lütuf mâdeninin ta kendisi. (25) şark ile garb: doğu ile batı. (26) musavver: tasvir edilen. (27) zehî: ta kendisi. (28) mukaddem: önce. (29) âb-u kil: su ve toprak. (30) bahr-i zâhir: apaçık bir deniz. (31) envâ' cevâhir: türlü cevherler. (32) "cûş urdı": kaynayıp taşıtı. (33) "gûş urdı": kulak verdi. (34) keşt-i zâr: gördüğü manzara. (35) tarîk: yol. (36) farîk: ayna. (37) "fer'inüñ cüz'leri": şûbesinden parçalar. (38) 'ale'l-Hakk: Hakk üzere. (39) cemî': hepsi. (40) Kân-ı safâ: Safâ kaynağı. (41) şebb-i çirâğ: talebenin yiğit olanı. (42) çerâğ: kandil. (43) hemdem: arkadaş, yoldaş. (44) gevher: cevher. (45) âyîne: ayna.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

MEKTUBAT

97. MEKTUP

ŞEYH MUHAMMED ES'AD ERBİLÎ
(Kuddise Sirruh)

HADÎD SÛRESİ'NİN FAZİLETİ

11 Eylül 1321 tarihli yüksek ilminizin saf ve temizliğini gösteren ihsan dolu mektubunuz elimize ulaşarak, mutluluk ve saâdet veren bir dille okundu. Muvaffak olmanız hakkındaki hayır dualarım

tekrar tekrar arzedildi. Hakk Teâlâ Hazretleri tarikat bakımından görülen himmet ve gayretinizi yüceltip feyz ve varidatınızı artırarak devamlı eylesin, âmin.

Hadîd Sûresi'nde hissettiğim incelik ve esrarın tefsir ve açıklamasını istemiştiniz. Fakir kardeşiniz bir gün tefsiri okurken, o sûrenin tefsirine rastladım. Cenâb-ı Hakk'ın, saymakla bitmeyen nimetlerini gördükten sonra "zikir ve ibadette ağır davranıp gevşeklik göstermenin ne kadar büyük bir vicdansızlık olduğunu gösteren, dünyanın geçici ve aldatici süsleriyle oyalanmanın adeta bir oyuncakla oynamak gibi olduğunu bildiren" ahiretteki yüce mevki ve üstün derecelere kavuşmak için ibadetin gerekli oluşunu işaret eden ve her konuda Cenâb-ı Hakk'a yönelik bulunacağımızı gösteren (Hadîd: 16-22) birçok hikmetli âyetlere rastlayınca hiç görmemiş ve duymamış gibi haz aldım. Bu hazdan yüce zâtınızın da okuyarak nasibini almasını arzu ettim.

Âyet-i kerime'lerin Allah-u Teâlâ'nın ilâhî ilminde, insan aklının çok üstünde pek çok mânâsı var ise de, bildiğim kadar kısmı sizce de bilinmektedir. Bu yüzden sizleri fazlaca sıkmaya lüzum görmedim. İnşallah-u Teâlâ okur ve içerisinde mevcut olan derin ve Kur'ânî feyzlerden istifade edersiniz.

Ve minellahi't-tevfik.

[/ Hakikat'te Bu Ay /](#) [Diğer Sayılar /](#) [Ana Sayfa /](#)

SÖZLER ve NOTLAR - 33

Tedbir ve Cesaret

– "Her hususta olduğu gibi tedbir ve cesaret hususlarında da bize numune oluyorsunuz."

– Bunlar hep Hazret-i Allah'ın ihsanı, hep O'nun lütfü. Tedbirli olmaya son derece dikkat ederiz. Yanlış bir adım atacağımızdan çok korkarız. Çünkü mesul olurum.

Daha ömrümde bilmiyorum ki, bir şeyden çekindim de korktum. Böyle bir şey Allah-u Teâlâ göstermedi.

En ağır yazıları yazacağım zaman nefsim sorarım. Korkuyor musun? Cevap: Yaz!

Bu lütfü cesaretini bahşettiğinden ötürü Allah'ıma sonsuz şükürler olsun.

Can Canan'ındır, benim canla ne işim var? Ben mi koydum onu? Bana veren, isterse alır, isterse istediği kadar tutar. Cihad-ı ekber buna denir. İlâhî hükümler nurdur. Tepelerine inince, kendilerini de mikroplarını da yok ediyor. Hiç kimseden ses yok!

Bu bölücülerin durumu şöyledir; ben size temsilini vereyim: İthal balıkları vardır hiç gördünüz mü? Donmuş, hepsi birbirine yapışmış. Onların durumu itimat edin tıpkı böyledir. Ruhları ölmüştür. Âyet-Hadis dinlemezler.

Vicdanla, imanla okusalar, derhal dönerler. Fakat o biat etmiş, hâşâ onu mabud edinmiş, Âyet-i kerime'leri hiçe sayıyor. Söz dinler mi hiç?

En büyük yanlışlık nerede biliyor musunuz? Onlarla münâkaşaya girmek. Münâkaşaya kalktığınız zaman çok büyük zarardasınız.

"Bize konuşma izni verilmedi." dersiniz. Beyanlarımızı önlerine sürün. Çünkü orada hep Âyet-i kerime'ler konuşuyor, lâfa lüzum bırakmıyor. Hazret-i Allah'ın hükmünün olduğu yerde mahlûkun ne hükmü var?

Biz kardeşlerden rica etmiştik. Onlara cevap vermeyin diye. Fakat kardeşler hâlâ anlamıyor, nefsi anlamıyor yani. "Ben de biliyorum, ben de mukabele edeyim." diyor.

Onlar nefisleriyle konuşuyorlar, işi lâfa boğuyorlar. Sen de nefsinle konuştuğun zaman mağlup olursun. Senin elinde nur var, ver eline. Onlarda lâf çok, amma nur yok.

Biz Hazret-i Allah'a ve Resul'üne sığınmışız, beyanlarımız açık, onlarla dostluğum yok.

– "Bu bölücüler inşallah uyanırlar da, Zât-ı âlinize duâ ederler."

– Allah-u Teâlâ'nın hidayet vermediğine kimse hidayet veremez.

İtimad edin cidden bunlar kendilerini cehennem ateşine atıyorlar. Allah'ıma yemin ederim ki hiç kimseye garazım yok. Bütün müslümanlara kardeş gözüyle bakarım. Şu kadar var ki hiç kimsenin küfrüne rızâ gösterenlerden değilim. Yazacağımı yazarım, yapacağımı yaparım. Bütün bu mücadelemi Allah'ımdan korktuğum için yapıyorum. Bunu çok iyi bilin. Bir gayem, bir maksadım, bir menfaatim var mı? Allah için yola çıktım. Hatta şöyle bir niyazım var. "Allah'ım! ayaklarımı rızâsında sabit tut. Lütfunla destekle, alıncaya kadar değil, aldıktan sonra da mücadeleme devam ettir." Bu nuru O veriyor ve bu nur kitaplarla öyle gidecek. Yani benim gitmemle bu iş bitmiyor. (1 Temmuz 1991)

Öğütler:

Bir sohbetlerinden:

"Artık dünyanın şâşâsına dalmayın, nefsânî arzulara kapılmayın. Helâl lokma kazanmayı ve yemeyi, günlük geçinmeyi düşünün! Uzun bir ömür hayâline kapılmayın! Ebedî saâdetinizi hazırlayın. Gün bugün, yarın ne olacağı belli değil, bunu size tavsiye ediyorum." (27 Temmuz 2003)

.

– "Efendim bu topluluğa ayak uyduramıyoruz, duâlarınıza çok ihtiyacımız var."

– Bu topluluğa ayak zor uydurulur. Çünkü Allah yoludur. Gaye yok, maksat yok, menfaat yok, rütbe yok. Ne var? Rızâ var. Allah'ım rızâsından ayırmasın. Bu gemiye bin, bu topluluğa ayak uydur, ahirette ne demek istediğimizi anlarsın. (1 Temmuz 2006)

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Allah-u Teâlâ'nın Sevgilileri'nin İfşaatlarına İzah ve Açıklamalar (17)

Şeyhü'l-Ekber Muhyiddîn İbnü'l-Arâbî -kuddise sirruh- (6)

Hâtemü'l-Evliyâ'nın "Ümmî"liği:

Velîlerin "**Şeyhü'l-ekber**"ine Allah-u Teâlâ Hâtemü'l-evliyâ'yı o kadar net bildirmişti ki; onun hiçbir tahsili olmadığı, hiçbir kişimseden tek harf öğrenmediği hâlde bu "**Hâtemü'l-velâyet**"e eriştirileceğini çok iyi biliyordu.

Bunu öğrenmek için onun "**Ankâ-i Muğrib fî Ma'rifeti Hatmü'l-Evliyâ**" adlı eserindeki şu sözlerine kulak vermek yeterlidir:

"Bil ki, velâyet bayrağının ve mührünün taşıyıcısı makâmın ve gâyenin nihâyeti olan Hatm, hiç bilmezken 'Hatm' oldu ve cesedlenmiş bir rûhâniyyet ve müteaddit bir ferdâniyyet içinde, dilemeksizin ve tasarruf etmeksizin iş onda vâroldu." ("Ankâ-i Muğrib fî Ma'rifeti Hatmü'l-Evliyâ"; s. 71, bas.: Mısır, 1954)

Yani kendisinde varlık taşıyacak zerre kadar bir şeyi bulunmaz, fakat O öyle dilemiş, o kandile koymayı murâd etmiş; peygamberler de o ilmi kendisine mâletmesin!.. İşin inceliği burada. Niçin? "**Siz de o 'hiç bilmez' kandilden aldınız!**" Burada iki gizli nokta var; "**Ben O kandile koydum, siz o kandilden alıyorsunuz. O kendisinin hiç olduğunu biliyor, siz de bilin!**" mânâsı çıkıyor. Burada insana âit bir şey yok; burada mahlûkun hiçbir dahli, hiçbir yeri ve değeri de yok. Ne var? Öyle murâd etmiş, bu var! Rabbü'l-âlemîn öyle dilemiş, öyle olmuş; yoksa onun aklına-hayâline gelen bir şey değil!...

Bu hakikati düşündüğünüz zaman Hakk'ı bulmak çok kolay olur.

"Cesedlenmiş rûhâniyyet"in mânâsı; bir usta tulumunu giyer, o tulum o ustanın işâretidir. Amma tulum iş yapmaz, ancak yapılan o işleri seyredir. Rûhâniyyet konuşuyor, o görünüyor. Açık mânâsı bu!.. "**Kudsî ruh**"la desteklediği kimsede aslında "**Kudsî ruh**" konuşuyor, fakat ona mâlediliyor. Niçin? "**Kudsî ruh**"u onun emrine verdiği için. Hâlbuki işi gören Allah'tır, o işi "**Kudsî ruh**"a gördürüyor; onu gösteriyor, gören de "**O gördü!**" diyor.

Bunun aslı şudur:

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Bedir'de Cebrâil Aleyhisselâm'ın tavsiyesi üzerine yerden bir avuç kum alarak müşriklerin üzerine attı, bu atış onların hezimetine vesîle oldu.

Âyet-i kerîme'de ise;

"Resul'üm! Attığın zaman sen atmadın, Allah attı!.." buyuruluyor. (Enfâl: 17)

Görünüşte Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz attı, fakat Allah-u Teâlâ; "**Ben attım!..**" buyuruyor. Gerçekten de O attı, O ulaştırdı! Yapılan işler ne kadar büyük olursa olsun Allah-u Teâlâ'ya hamletmek lâzımdır, nefse değil... Çünkü "**Kudsî rûh**"u veren de "**O**", destekleyen de yine "**O**"... O görülüyor, halbuki Allah-u Teâlâ öyle murâd etmiş, onda tecellî etmiş; O'nun tecelliyâtı yürüyor, bütün işi de O görüyor. Başka türlü olması mümkün değildir, O'ndan başka her şey âcizdir. O bir tulum mesâbesindedir; amma halk tulumu görüyor, robotu görüyor, içindekini göremiyor! Hâlbuki bütün işi yapan Allah-u Teâlâ'dır. Bütün icraatı O yapıyor, amma o "**O yapıyor!**" diyor, ben de diyorum ki; hayır, "**O**" yapıyor! Bilen bilir kimin yaptığını!.. Yalnız şu kadar var ki, insanın varlığını ifnâ etmesi gerekir ki "**Var**" husule gelsin...

Ben bir robot şeklindeyim, O öyle murâd etmiş, öyle tecellî etmiş! Cesedlenmiş bir rûhâniyyet... Fakat hiç kimsenin bu "**Rûhâniyyet**"i görmesi mümkün olmadığı için kişiyi görüyor, kişiye mâlediyor. Allah-u

Teâlâ diğerlerine de rûhâniyet veriyor, fakat ona verilen rûhâniyet "**Cesetlenmiş bir rûhâniyet**"tir. O "**Rûhâniyet**" de Allah-u Teâlâ'nın emrindedir, başlıbaşına değildir.

Bu "**Rûhâniyet**" diğer velîlerin dahî giremediği bir rûhâniyettir, tamamen esrârdan ibaret olan bir rûhâniyettir. Bu "**Rûhâniyet**"i bizzat Allah-u Teâlâ idare eder. Dolayısıyla onun iradesi elinde değildir, bütün irade O'nun kudret elindedir. Kısacası O idare ediyor, irade O'nundur; O dilediğini dilediği şekilde kullanır, mahlûk bir resim gibidir.

•

"**Ulû'l-azm**" bir peygamber olduğu hâlde Allah-u Teâlâ'nın Mûsâ Aleyhisselâm'ı Hızır Aleyhisselâm'a göndermesi şâyân-ı ibret bir hâdisedir.

Şöyle ki;

Mûsâ Aleyhisselâm bir gün halkı topladı ve onlara etkili bir hitâbede bulundu. Kalpler yumuşadı, gözlerden yaşlar aktı. Bunun üzerine cemaatin içinden birisi; "*İnsanların en âlimi kimdir?*" diye sordu, o ise: "**En âlim benim!**" dedi. "*Allah bilir*" diyerek, en iyi bilmeyi O'na nisbet etmediği için Allah-u Teâlâ bu sözünü hoş görmedi.

Bunun üzerine kendisine:

"**İki denizin birleştiği bir yerde bulunan bir kulum senden daha âlimdir!**" diye vahyetti. (Buhârî, Tecrid-i Sarîh: 102)

Mûsâ Aleyhisselâm Hızır Aleyhisselâm'la karşılaştıktan sonra, kendisine bâzı gizli bilgileri öğretmesi için arkadaşlık teklifinde bulundu. Onun öğrenmek için böyle söylemesi, tâbî olmanın değeri ve yüceliği hususunda en bâriz delildir. O "**Ulû'l-azm**" bir peygamber olduğu hâlde Hızır Aleyhisselâm'a tâbî olmakla bunu göstermiş oldu.

Eğer bir kimse ilimle yetinecek olsaydı Mûsâ Aleyhisselâm yetinirdi. Fakat o yetinmedi, Hızır Aleyhisselâm'a uymak istedi.

Bu izin istemeye cevap olarak;

"**Hakikatini kavrayamadığın bir bilgiye nasıl sabredebilirsin?**" dedi. (Kehf: 68)

Benimle beraber olduğun zaman birtakım şeyler göreceksin ki, sır ve hikmetinden haberin olmayacak, dış görünüşe göre Şerîat'a muhâlif görünecek; sen bir Şerîat sahibi olman itibarıyla, onları dış görünüşlerine uygun görmeyip itirâz etme gereği duyacaksın.

Bu gizli bir ilimdir. Mûsâ Aleyhisselâm'ın ilmi zâhîrî idi, bu ilim ise bâtînî ilim olduğu için gizli idi. Burada bazı işler cereyan ediyor, zâhîr ehli bunu göremez ve anlayamaz.

Hızır Aleyhisselâm Mûsâ Aleyhisselâm'a şöyle cevap verdi.

"**Ben Allah'ın bana kendi ilminden verdiği bir ilim üzere yürüyorum ki sen onu bilmezsin. Allah'ın sana öğrettiği ilmi de ben bilmem.**" (Buhârî)

Mûsâ Aleyhisselâm "**Ulû'l-azm**" bir peygamberdi, Allah-u Teâlâ ile konuşmuş ve "**Kelîmullah**" lâkabıyla müşerref olmuştu; fakat Allah-u Teâlâ onu bu "**Has ilm**"e erdirmemişti, bu sırra vâkîf değildi. Kime ne veriyse o var, kişinin elinde hiçbir şey yok!..

Ondan varlık yönünden bu zelle zuhûr etti ve "**Ben biliyorum!**" dedi; Allah-u Teâlâ da Mûsâ Aleyhisselâm'ı çok sevdiği için, kendisini hem irşâd etmek, hem de ikâz etmek istedi.

Hızır Aleyhisselâm'ın bu beyanı şâyân-ı hayrettir. Allah-u Teâlâ dilediğini dilediğine verir, dilediği şekilde tecellî eder; bu böyledir. Birisinde "**Ledünnî ilim**" var, diğesinde "**Zâhirî ilim**" var! Mûsâ Aleyhisselâm'da da velâyet mevcuttur amma; o velâyet ayrı, bu "**velâyet**" ayrı!..

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

NE İDİK, NE OLDUK!

OSMANLI İMPARATORLUĞU -23-

II. Abdülhamit -2-

1908 yılına gelindiğinde İttihat ve Terakki cemiyeti faaliyetlerini arttırdı. Abdullah Cevdet, İshak Sukutî ve Ohrilî İbrahim Temo tarafından 1890'da kurulan bu cemiyet tıbbiye öğrencileri arasında sūratle yayıldı. Üyeleri II. Abdülhamit tarafından takibe alındı. Bunun üzerine, bir kısım üyeleri Paris'e kaçtılar. Orada bütün Türk düşmanlarıyla birleşerek Ahrar-ı Osmaniye kongresini topladılar. Kongrede ise vatan hainliği yapılarak, Osmanlı tebasını oluşturan bütün unsurlara muhtariyet verilmesi kararlaştırıldı.

Bu cemiyet daha sonra Selanik'i kendisine merkez yaptı. Üçüncü ordunun genç subayları da bu harekete katıldılar.

II. Abdülhamid ise 32 yıl boyunca, bütün müslümanları birleştirmeye ve dağılmayı önlemeye çalışmasına rağmen, genç ittihatçılar kurtuluşun herkese özgürlük verilmesi ile olacağını ümit ederek istibdadın kaldırılmasını istiyorlardı. Bu düşünce ile Balkanlarda Osmanlı Devleti'nin aleyhinde faaliyet gösteren komitacılarla işbirliği yaptılar. Bulgar-Yunan ve Sırp çeteleriyle, Abdülhamid'in yıkılması için anlaştılar. İttihatçılar kendileriyle işbirliği yapmayan Makedonya'daki Osmanlı görevlilerini vurmaya başladılar. Bir kısım görevlileri ise dağa kaldırdılar. Rusya ile İngiltere, Almanya meselesi için Ravel'de toplanınca, İttihatçılar bunu alet ederek Makedonya'nın Ruslar'la İngilizler arasında bölüneceği iddiasını yaymaya başladılar. Bu sebeple askeri müfettişleri vurmaya başladılar. Selânîk ve Marastır'dan Osmanlı Sarayı'na telgraflar çekilerek meşrutiyetin ilanını istediler. Bunun üzerine Kanun-i Esasi hazırlandı. Temmuz 1908'de II. Meşrutiyet ilan edildi.

Meşrutiyet o kadar övülmüştü ki, meşruti idare gelirse memleketin bütün meseleleri halledilecek zannediliyordu. Ardından seçimler yapılmış, seçimler sırasında ise en büyük entrikayı Yunanlılar ve Patrikhane yapmıştır.

II. Abdülhamid ise Osmanlı Devleti'nin bir çok milletten meydana gelmesi sebebi ile parlamenter sisteme gidilemeyeceğini aksi taktirde I. Meşrutiyet'te olduğu gibi, seçilen mebusların kendi mensubu olan milletlerin bağımsızlığı ve menfaati için çalışacağı ve parçalanmanın kaçınılmaz olacağını düşünüyordu.

Yapılan seçimler neticesinde ise mebusların dağılımı şu şekilde oldu. Mecliste: 107 Türk, 60 Arap, 23 Rum, 25 Arnavut, 12 Ermeni, 4 Bulgar, 3 Sırp, 5 Yahudi, 2 Kürt, 1 Ulah, vardı. İlk celseden itibaren İttihatçıların zannının aksine, mebuslar devleti değil mensub oldukları kavimleri savundular.

Ermeniler Adana'da isyan ettiler. Binlerce müslümanı katleden, Bulgar, Sırp, Yunan, Ermeni çeteleri için af ilan edildi. Osmanlı Devleti'nden kaçan bütün muzır insanlar geri dönerek faaliyete başladılar.

Bosna-Hersek ve Bulgaristan imparatorluktan tamamen ayrıldılar. İttihatçılar, muhaliflerini sokaklarda vurup öldürmeye, devletin bütün kademelerini ele geçirmeye başladılar. Partizanlık alıp yürüdü. İttihatçı olmayan devlet memurları uzaklaştırıldı.

Siyasi tecrübeden yoksun olan bu kadro, Makedonya'daki devlete karşı bütün unsurlarla birlikte hareket ettiler. Bulgarlar'ın istiklaline yardımcı oldular Avusturya'nın Bosna-Hersek'i ilhakına zemin hazırladılar. Girit meclisi de Yunanistan'la birleşme kararı aldı.

Bu sırada bir kısım asker ayaklanmış ve avcı taburlarının subayları da hapsedilmişti. Sultan Ahmed meydanında halk toplandı ve isyan başladı.

Hadiseler II. Abdülhamid'in dışında meydana geliyordu. İttihatçılar son derece huzursuz oldular. Meşrutiyet elden gidiyor diyerek Selânik'e telgraflar çekmeye başladılar. Selanik, Drama, Serez ve Gümülcine'den İstanbul'a trenlerle Hareket Ordusu adı verilen askerler gelmeye başladı.

Hareket Ordusu, İstanbul'da padişahı asilerden kurtaracağını iddia etmesine rağmen yağmacı ve müslüman katili Makedonyalılar'ın çoğunlukta bulunduğu, sadece başlarında tanınmış bir Osmanlı generalinin olduğu bir kuvvetin İstanbul'a yürümesi, Birinci Ordu'da tereddüt uyandırdı. İstanbul'daki generaller, Sultan Abdülhamid'in huzuruna çıkarak, bu kuvveti İstanbul'a sokmamak için emir istediler. Abdülhamit, kesin şekilde karışmamalarını emretti. Bu emir üzerine, sonraki gelişmeler Türk devletinin geleceği ve şerefi üzerinde çok vahim şekilde tecelli ettiği için, çok münakaşa edilmiştir. Padişah, bu yaştan sonra müslümanı müslümana kırdıramıyacağını söylemiştir. İç politikada, kendi aleyhlerine de olsa, orduyu kullanmamak hususundaki Osmanoğulları'nın değişmez politikasından ayrılamamıştır. Sultan Abdülhamid, Birinci Ordu kumandanı Nazım Paşa ile beraberindeki generallere, Hareket Ordusu'na silah çekmiyeceklerine dair yemin bile ettirmiştir. Maksadı müslüman kanının akmasını engellemektir.

Ordu Yeşilköy'e gelince meclis orada toplanmıştı. II. Abdülhamid'e sadrazamlık yapan Said Paşa'nın gayreti, Elmalı Hamdi Efendi'nin fetvası ile meclis Abdülhamid'i tahttan indirmişti. Bunun tebliği için ise mebusan ve ayanlardan Ermeni Aram, Yahudi Emanvel Karaso, Bahriye Feriki Gürcü Arif Paşa eski yâverândan Arnavut Toptani Esat Paşa seçilip saraya gönderilmiş, padişah alınarak Selânik'teki Alâtini köşküne gönderilmiştir. Bu hadise tarihte 31 Mart Vak'ası adıyla geçmiştir. (Nisan 1909)

25 Nisan'da Mahmud Şevket Paşa, İstanbul'a girdi ve hakim oldu. Örfi idare ilan edip bir kısmı tamamen masum bir sürü insanı astırıp meydanlarda teşhir ettirdi. Balkan çetecileri, Yıldız Sarayı'na girip saraydan aşırıdıkları on milyonlarca altın değerindeki kıymetli eşyayı paylaştılar. Padişah'ın altın arabası bile levhalar halinde parçalanıp bölüştü. Sarayın papağanları bile alınıp götürüldü.

Abdülhamit üç yıl Selanik'te kaldıktan sonra İstanbul'a getirildi ve Beylerbeyi Sarayı'na yerleştirildi. 76 yaşında iken 1918 de vefat etmiştir.

II. Abdülhamid son derece zeki ve kuvvetli bir hafızaya sahipti. Hususi hayatında çok intizamlı, çok çalışkan, güçlü bir iradesi vardı. İffet, haysiyet ve namus timsaliydi. İslâm için çok kuvvetli azim ve gayretle çalışıyordu. Tasarrufu seven, devlet borçlarını azaltan bir padişahtır. Devletler arasındaki muvazeneden azami derecede istifade etmiş, Balkanlı küçük devletlerin Osmanlı devletine karşı bir ittifak yapmalarına da mani olmuştur.

Müslümanların halifesi olarak İslâm siyasetini en güzel bir şekilde uygulamaya ve ümmet-i Muhammed'in dağılmasını, parçalanmasını, bölünmesini engellemeye çalışmıştır. Avrupalı devletlerin baskısına rağmen, yahudileri Kudüs'e sokmamıştır.

Şaşırtıcı derecede çalışkan ve enerji sahibi, ibadetine son derece dikkat eden ve takvâyı tercih eden bir padişahtı.

Eğer 1918'e kadar tahtta kalabilseydi, Balkan siyaseti sayesinde o bölgeyi elde tutabilecek ve bir savaşın çıkmasına mahal vermeyecekti. Ancak tahttan indirilmesi ve buna müslüman halkın kanı akmaması için karşı koymayan II. Abdülhamid, Balkan savaşı'na girilmesini ve Birinci Cihan savaşı'na Osmanlı'nın sokulmasına mani olamamıştır. Eğer o padişahlığına devam etmiş olsa idi, birçok yer kaybedilip, binlerce insanın ölmesi engellenmiş olacak, I. Dünya savaşı diye bir yıkıma Osmanlı'yı sokmayacaktı.

V. Mehmed Reşad:

1909 yılında tahta V. Mehmed Reşad çıktı. Padişah olduğunda 65 yaşında idi.

V. Mehmed dönemi, dağılma dönemidir, Havran'da Dürziler, Arnavutluk'ta Arnavutlar, Yemen'de Yezidiler isyan etmişler, bu isyanların bastırılması için çalışılmıştır. İngiltere Mısır'ı, Fransa Tunus'u işgal edince sömürgeci başka bir ülke olan İtalya ise kendisine Osmanlı topraklarından yer arıyordu. Onun hedefi ise diğerleri gibi Afrika topraklarından pay kapmaktı; bu sebeple İtalya Libya'yı işgal etti. Trablusgarb ve Bingaziye asker çıkartıldı. Libya'da bulunan askerler Yemen isyanı için Yemen'e nakledildiklerinden güçlü bir ordu oluşturulamamıştı. Fakat az sayıda bir kuvvetin olmasına rağmen kuvvetli bir dirençle karşılaşıncı, İtalya Beyrut'a yönelerek burayı bombaladı. Ege adalarına çıkartma yapıldı. Çanakkale boğazını zorladı.

Bu sırada Türk subayları arasında partililik başladı. Neticede Lozan'da anlaşma imzalandı. Libya, İtalya'ya bırakıldı. Rodos ve on iki ada ise Osmanlı'ya bırakılacaktı (1912), ancak Balkan savaşı'nın başlamasıyla İtalya Rodos ve on iki adayı geri vermedi ve anlaşmaya uymadı.

[| Hakikat'te Bu Ay | Diğer Sayılar | Ana Sayfa |](#)

ORUÇ

İslâm'ın binasını teşkil eden temel esaslarından ve en büyük erkânından birisi de Ramazan orucudur.

Hakk Celle ve Alâ Hazretleri Âyet-i kerîme'sinde:

"Ey iman edenler! Sizden öncekilere farz kılındığı gibi, oruç size de farz kılındı. Tâ ki korunasınız." buyuruyor. (Bakara: 183)

Oruç, niyet ederek, tan yeri ağarmaya başladığı zamandan güneş batıncaya kadar, yemek içmek, mukarenet gibi şeylerden uzak durmak demektir.

Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Fecirde beyaz iplik siyah iplikten ayırdedilinceye kadar yiyin için. Sonra da orucu gece oluncaya kadar tamamlayın." (Bakara: 187)

Bundan maksat, gündüzün beyazlığının gecenin siyahlığından ayırdedilmesidir.

Oruç gizli yapılan ve pek faziletli olan bir ibadettir. Orucun sevabı her türlü ölçülerin üstündedir.

Allah-u Teâlâ Hadis-i Kudsî'de şöyle buyurur:

"Âdemoğlu'nun işlediği her iş kendisindedir, fakat oruç benimdir, onun mükâfatını ben vereceğim." (Buhârî. Tecrîd-i sarîh: 903)

Bir Hadis-i şerif'te ise şöyle buyuruluyor:

"Cennette reyyan denilen bir kapı vardır. Kıyamet gününde bu kapıdan cennete yalnız oruçlular girerler, başka hiç kimse giremez. "Oruçlular nerede?" denilir. Hepsı kalkarlar ve içeri girerler, sonra da kapı kapanır, artık kimse giremez." (Buhârî. Tecrîd-i sarîh: 898)

Oruçlu bir kimse, mükâfat olarak Allah-u Teâlâ'nın rahmeti ile karşı karşıya gelmekle vâdolanmıştır.

Hadis-i şerif'lerde şöyle buyurulmaktadır:

"Oruçlu olan kimse bir mümini gıybet veyahut ezâ ve cefâ etmedikçe iftar edinceye kadar ibâdettedir." (Câmiu's-sağir)

"Oruçlunun iki sevinci vardır: İftar ettiği zamanki sevinci, bir de Rabb'ine kavuştuğu zamanki sevinci." (Müslim)

"Oruçta riyâ tasavvur olunmaz." (Münâvî)

Âyet-i kerime ve Hadis-i şerif'lerde orucun fazilet ve ehemmiyetinin beyan edilmesi, mazeretleri sebebiyle tutamayanların kaza etmesi lüzumu, kasten bozanların misliyle cezalandırılması, ihtiyarlık ve hastalığından dolayı tutamayanların ise fidye vermeleri orucun ibadetler arasındaki değerini göstermektedir.

Oruç, diğer ibadetlerin kabulüne de sebep olur. Oruç beden zikri olur, ucub ve kibri kırar, huşûyu artırır, kalbi ve akli nurlandırır.

Hadis-i şerif'lere göre her şeyin bir kapısı vardır, ibadetlerin kapısı da oruçtur. Her şeyin bir zekâtı vardır, beden zekâtı da oruçtur.

Oruçta sıhhat vardır. Oruç bir kalkandır. Oruç sabrın yarısıdır. Oruçta riyâ tasavvur olunamaz.

Oruçlunun ağız kokusu Allah indinde misk kokusundan daha sevimlidir.

Oruçlunun uykusu ibadet, susması tesbih sayılır. Ameli kat kat, duâsı makbul olur.

Faziletine inanarak ve mükâfatını Cenâb-ı Hakk'tan umarak Ramazan'da oruç tutan kimsenin geçmiş günahları bağışlanır. Orucun sevabı mizanı doldurur.

Şeriatın emrettiği zâhiri orucun yanında ayrıca tarikat ve hakikat oruçları da vardır:

Zahirî oruç; gündüzleri yemekten-içmekten ve mukarenetten kesilmektir. Ramazan ayında tutulur.

Tarikat orucu ise, ömür boyu devam eder. Mürid, gece gündüz bütün âzalarını kötü duygulardan muhafaza etmek mecburiyetindedir. Gıybet etmez, hiçbir fenâlık düşünmez, kimseye zulmetmez, dövmez, sövmez, duygularını kötüye kullanmaz. Duygularını kötülüğe kullandığı anda, fiilen yapmasa da orucu bozulmuş olur. İşte asıl oruç budur. Çünkü Cenâb-ı Fahr-i Kâinat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz buyuruyor ki:

"Nice oruçlular vardır ki, oruçlarından onlara sadece bir açlık kalmıştır." (İbn-i Mâce)

Bu Hadis-i şeriften anlaşılıyor ki, bir çok oruçlular iftar ediyorlar; farkında değiller, hem de oruç tuttıklarını zannediyorlar. Görünüşte yemeyip, içmeyip oruç tutuyorlar ama; yaptıkları hareketler hiç de bir oruçlunun hareketine benzemiyor.

Dolayısı ile bir çok iftar edenler de vardır ki oruçludurlar, oruçları bozulmamıştır. Niyetleri dâima istikâmet üzerinde bulunur. Kötü duygu ve düşüncelerden kendilerini alıkoymuşlardır, istedikleri gibi hareket edemezler, istediklerini yiyip içemezler.

Hadis-i kudsî'de: "**Oruç benim içindir, mükâfatını ben veririm.**" diye bildirilen oruç bu oruçtur.

Hakikat orucuna gelince; o da Hazret-i Allah'ın muhabbetini sırda muhafaza etmektir. Cenâb-ı Hakk'ı görmek sır gözü ile, yoksa baş gözü ile görülmez. O muhabbeti duyacak ki, orucu devam edebilsin. Çünkü o insanları Hazret-i Allah kendisi için halketmiştir. Hadis-i kudsî'de "**İnsan benim sırrımdır, ben de insanın sırrıyım.**" buyuruyor. Onlar dâima Hakk iledir. Dolayısı ile Hazret-i Allah o kullarının başka bir şeyle meşgul olmasını da istemez. İşte âhirette O'nunla olacak yakın kullar bunlar olmuş oluyor.

"Oruç" hakkında daha geniş bilgiler için Muhterem Ömer Öngüt'ün "**Kalplerin Anahtarı**" külliyyatının "**İslâm İlmihali**" isimli eserinden yararlanabilirsiniz.

***Bu Ay İçinde İdrak Edeceğimiz
Mübarek "Berat Kandili" nizi
ve***

***Bu Ay İçinde Başlayacak Olan Mübarek "Ramazan-ı Şerif" Ayınızı
Tebrik Eder, Tüm İslâm Âlemi'ne Hayırlara Vesile Olmasını
Cenâb-ı Allah'tan Niyaz Ederiz.***

[/ Hakikat'te Bu Ay /](#) [Diğer Sayılar /](#) [Ana Sayfa /](#)

TARİHTEN SAYFALAR

**Rumeli Topraklarını Haçlı Sürülerine Mezar Eden;
Murad Hüdâvendigâr Han ve Kosova Savaşı (2)**

Gâzî Hüdâvendigâr'ın Geceyarısı Gözyaşları İçinde Rabb'ine Yakarışı:

Ne zaman ki "ahşam olub, kurd-u kuş" ortalıktan çekildi ve "yurdunda-yuvasında huzûr itdi"; etrâfa bir kasvet çöküp, "gögi bulud, yiri tumân tutub" otağın çevresini karanlığa garketti.(1) Öylesine "karañluk oldı ki, göz gözi göremez oldı", (2) düşman tarafı tamâmen kapanıp "âdemden at seçilmez" oldu.(3) Gönlüne garip bir hüzün çöken Sultan Murad Hân iyice bunaldı, ne kadar uğraşıysa bir türlü gözünü uyku tutmadı.

Gâzî Hüdâvendigâr Hân herkes "yatdukdan soñra turub, arı abdest alub iki rek'at Hâcet namâzın" kıldı;(4) "yüzün toprak üzerine koyub" secde ederek "Hakk Te'âlâ Hazret'ine cân-u göñülden" yalvardı:(5)

"Yâ İlâhî! Mülk ve kul Senüñdür, Sen kime isterseñ virürsün! Ben dahî bir nâçiz kuluñam. Benüm fikirimi ve esrârımı Sen bilürsün! Mülk ve mâl benüm maksûdum degüldür. Buraya kul-karavâş içün gelmedüm. Hemân hâlis ve muhlis Senüñ rızâñı isterem. Yâ Rabb, beni bu müslümânlara kurbân eyle, tek bu mü'minleri küffâr elinde mağlûb idüb helâk eyleme! Yâ İlâhî, bunca nüfûsuñ katline beni sebeb eyleme! Bunları mansûr ve muzaffer eyle! Bunlaruñ-çün ben cânımı kurbân iderem, tek Sen kabûl eyle!"(6)

Hünkâr'ın duâ oku icâbet hedefini vurdu; ansızın "rahmet bulûdları zâhir olub" birdenbire "zemîn'i yağmur tâneleriyle doldurdu.(7) Yeryüzünden sis, "gögüñ yüzünden toz silindi getdi", Osmanlı otağın saran o uğursuz duman küffâr otağının üstüne indi.(8)

Ali Paşa'nın Aldığı Mânevî İşâret ve Savaş Alanında Yaşanan Dehşet:

Sabah olur olmaz Ali Paşa Gâzî Hüdâvendigâr'ın huzûruna koşup: "Yâr-i Bârî bizümledür!" dedi;(9) "Sabâh namâzını kıldıkdan-soñra Kur'ân-ı 'Azîm'den ve Furkân-ı Kadîm'den fâl açdum idi, "Yâ eyyühe'n-nebiyyü câhidü'l-küffâre ve'l-münâfikîn" Âyet'i(10)zâhir oldı!" deyip,(11) Hünkâr'ı "Kâfirlerle ve münâfiklerle cihad" için verilen mânevî işâretten haberdâr etti. Sonra da gazâ erlerini "Buyuruñ!.." deyip er meydanına dâvet etti,(12) bu haberi işiten Hazret-i Hüdâvendigâr ve mücâhid gâzîler "şâd" olup sevindi.(13)

Pâdişâh'ın emriyle "atdukları tüfek tîri yire düşmez" bin tüfek eri "Mal-koç'la sağ kola turdılar, biñ dahî Hamîd-oğlı Mustafâ Beg'le sola turub, iki biñ merd" nişancıyla hep "bir yirden oka ve yaya el urdılar."(14) Ulu şehzâde Bâyezîd Çelebi sağ tarafı, küçük şehzâde Yâkub Çelebi sol tarafı tuttu; Evrenos Bey sağ cenâhda, İnebey sol cenâhda durdu.(15) Diğer beyler de küffârla çarpışmak üzere birer birer saf tuttular, erleriyle birlikte kendilerine emrolunan yerde konuşlandılar.(16)

Savaş tertibâtı tamamlanır tamamlanmaz "Hünkâr Hazretleri topçılar"ın karşısına geçerek: "Hemân Bismî'llâh deyüp kâfirleri topa tutuñ!" diye emretti,(17) "hemân topçılar kâfirler üzerine bir nice" pâre toplar ilettiler.(18) Öyle ki, atılan güller döne döne savrulup tâ içlerine kadar girdi, alaylarını karga içine "şâhin girmiş gibi allak-bullâk eyledi."(19) Kendilerini sarsılmaz bir kale gibi zanneden ahmaklar, "hemân bu acı ile ok yimüş hınzîr gibi" sağa-sola kaçıştılar.(20) Durumu seyreden Hünkâr kâfire aman vermeksizin hemen okçulara yöneldi; "Hemân Bismî'llâh deyüp, gazâ niyyetine kâfire ok sepüñ!.. Ki, toñuz gibi birbiri ardına sığuşalar!" diye hitap etti.(21) Küffârın üzerine o kadar ok yağdırdılar ki; "zurna ve nakkâre âvâzından ve at kişnemesinden ve âdem" iniltisinden yer-gök titredi, o hengâme içinde küffâr safından "niceleri cân virdi."(22)

Nihâyet her iki tarafın birbirine topyekün hücumu ile "iki deryâ bir-birine karışub, kılıçlar" yekdiğeriyle çarpıştı, oklar havada uçuşub kıran kırana bir mücâdele başladı.(23) O sıkışıklık ve kargaşa ânında "süñülerden yil olsa esmezdi ve at ayağından seyl olsa geçmezdi ve ok yire gökden tolu gibi yağardı ve figân ve feryâd yirden göğe" doğru çıkardı.(24) Gâzîler kâfir askerleriyle "kılıc kılıca ve süñü-süñüye ve çomak çomağa irişüb, çaka-çak, çata-çat" çarpışırken, Şehzâde Bâyezîd'e bir ara bozgun başgösterecekmiş gibi geldi;(25) dâhiyâne bir taktikle hemen ordu içine haberci gönderip: "Hay

gâziler! Ne turursuz? Kâfir sindi, kaçdı!" diye nidâ ettirdi.(26) Ardından bu müşkil noktaya ordunun "sağ kolunu götürdü getdi, bu kerre dönüb" bütün kâfirler ordunun üzerine "hamle itdi."(27) Bu korkunç durumu gören "Bâyezîd Hân şevketle kâfire yıldırım gibi yetişüb, kurd koyuna ve şâhin kargaya girer gibi tekbir getürüb, "Yâ Allâh!.." deyüb" kâfiri baştan başa kırmaya başladı.(28) "Her kime ki bir kez depre çaldı; ayağın saldı, ayruk nefes almadı."(29) Yiğit şehzâdenin hamlesini uzaktan seyreden Ali Paşa birdenbire şevke gelip "kendüyi kâfir 'askerine urdı", durumu farkedenden diğer beyler de hep birden küffârın arasına dalıp, topyekün kâfire kılıç vurdu.(30)

Şehzâde Bâyezîd Hân ve mücâhid beyler kâfire böyle yalınkılıç dalınca, daha önce sağa-sola dağılan "asker dahî gördi ki, kâfire ehl-i İslâm galebe gösterdiler, yüreklenüb yine dönüb kâfire kılıç urmağa başladılar. 'Allâhu ekber, kebîrâ!..' diyerek,(31) "kâfiri ele alub bir vechile kırdılar ki, dem zamânından beru bu vechile ceng olub kırgun olmamış"tır.(32) Nihâyet "kurd öñünden koyun kaçır gibi küffâr" bir anda "târ-u-mâr oldı, serdârlarınıñ kimi savaşıda tutuldu, kimi uğraşıda düşdi";(33) can havliyle "ol serkeşlerüñ" etekleri tutuştu.(34) O kadar kâfir kırdılar ki, "ol savaş olan ovanuñ içi başdan başa kanla yundı", İslâm'a kasteden o azılı kâfirlerin "onda biri diri kurtulmadı";(35) Osmanlı ordusu mücâdelenin sonunda parlak bir zafer kazandı.

Hüdâvendigâr Gâzî'nin Şehâdeti:

Rumeli topraklarını Haçlı sürülerine mezar eden "Hüdâvendigâr Gâzî", savaştan önce "Hazret-i Hakk'a itdüğü niyâz"ın kabûl makâmına eriştiğini "bilüb-dururdu, hâcetlerinüñ ikisi hâsıl olub, üçüncüsü ki;" gâzilikten sonra "şehâdete vâsıl olmağ idi, eğlendüğüne" üzülp dururdu.(36) Meğer o esnâda ölümler arasında "Miloş Kobiliç" adlı "bir fedâyî mel'un kâfir" beyi varmış.(37) Bu kâfir; "Ben İslâm'ı kabûl itdüm! Şevketlü Efendimiz'üñ bir kerre rikâbına yüz sürmek şerefine nâ'il olayum!" dedi, "olduğı yirden kalkdı ve biñ belâ ile sürinerek" pâdişâha doğru geldi.(38) Hünkâr son derece merhametli olduğı için bu kâfirin sözüne inanıp, çavuşlarına: "İncitmeñ, gelsün!" buyurdu;(39) "meğer yañında bir zehirli hançer saklamış", Hünkâr'a yaklaşır yaklaşmaz hançeri göğsüne vurdu.(40) Böylece Hazret-i Hüdâvendigâr'ın "Hakk'a niyâzı kabûl olub gazâ yolunda öldi";(41) evvelce gâzî idi, "kâfir ilinde şehîd oldı."(42) Hünkâr'ın gazâ yoldaşları o kâfire "kılıc üşürüb, kimi kolun, kimi bâşın düşürüb orada helâk eylediler."(43) Ardından "Hüdâvendigâr Gâzî'nüñ namâzını kılub, aldılar Burûsa'ya iletdiler; Kapluca kenârında" inşâ ettirdiğı imârete defnettiler.(44)

**"Rahmetüñ kıl nasib İlâhî âña
Rahmet âña ki, âni hayrla aña."(45)**

(1-2) İbn-i Kemâl, "Tevârîh-i İ-i 'Osmân", III. Defter, Millet Ktp. Ali Emîrî, Tarih, nr.: 30, vr. 111b. (3-5) Mehmed Neşrî, "Kitâb-ı Cihân-nümâ", c. 1, s. 284. Haz.: F. R. Unat - M. A. Köymen. TTK Yayını - Ankara, 1949. (6) Neşrî, a.g.e., c. 1, s. 284-286. (7-8) İbn-i Kemâl, a.g.e., vr. 112a. (9) İbn-i Kemâl, a.g.e., vr. 112b. (10) Kur'ân-ı Kerîm, Tevbe [9]: 74. (11-14) İbn-i Kemâl, a.g.e., vr. 112b. (15-16) İbn-i Kemâl, a.g.e., vr. 113a. (17-18) Neşrî, a.g.e., c. 1, s. 296. (19-23) Neşrî, a.g.e., c. 1, s. 298. (24) Neşrî, a.g.e., c. 1, s. 298-300. (25-26) Neşrî, a.g.e., c. 1, s. 300. (27) İbn-i Kemâl, a.g.e., vr. 113a. (28) Neşrî, a.g.e., c. 1, s. 300. (29) İbn-i Kemâl, a.g.e., vr. 113a. (30) Neşrî, a.g.e., c. 1, s. 300. (31-32) Neşrî, a.g.e., c. 1, s. 302. (33-36) İbn-i Kemâl, a.g.e., vr. 113b. (37) Oruç Beg, "Tevârîh-i Nesl-i İ-i 'Osmân", s. 25, nşr.: F. Babinger. Hannover, 1925. (38-40) Cizyedâr-zâde Ahmed Bahaüddin, "Târîh-i Cizyedâr-zâde", Millet Ktp. Ali Emîrî, Tarih, nr.: 206, vr. 59a-59b. (41-43) İbn-i Kemâl, a.g.e., vr. 113b. (44-45) İbn-i Kemâl, a.g.e., vr. 114a.

Sultan Murad'ın Velâyetinden Hiç Kimse Şüphe Etmezdi!

Sultan Murâd Hüdâvendigâr Hân velâyet, kerâmet ve ferâset ehli bir velîydi; hiç kimse onun velâyetinden şüphe etmezdi.

Rivâyete göre Hazret-i Hüdâvendigâr "bir kez imamına ağlayub" ona hâlimden şikâyet etti; "Mevlânâ! Benüm günâhum çokluğundan midur ki, namazda tekbîr bağlayıcak üç kerre 'Allâhu ekber!' deyüb tekbîr itmeyince Kâbe'-i müşerref'i -şerefeha'llâh- müşâhade idemezsin. Sen hemân bir tekbîrde ne hoş müşâhade idersin!" dedi.(1) Hünkâr "gâyet sâlihliğinden her kişi tekbîr bağlayıcak, kendü gibi Kâbe'yi görür sanurdu."(2) Kendisinin velî olduğunu bilmez, hâlindeki muhteşemliği farkedemezdi.

Gâzî Hüdâvendigâr Plevne Kalesi'ni fethetmişti, ancak "hisâruñ yiri gâyet sarb idi", savaşla alınacak durumda değildi.(3) "Sultân Murâd Gâzî gördi kim cenkle alınmaz, bir kerre hisâruñ üzerine nazar itdi; 'Meger bunı Tañrı yıka!' didi."(4) Bu sözü söyledikten sonra döndü gitti, "bir ulu kavak" ağacına "arka virüb" dinlenmek istedi.(5) Hünkâr ağacın altında henüz soluklanmıştı ki, bir asker sür'atle arkasından yetişti; "Sultân'um! Hisâruñ bir tarafı Hakk Te'âlâ'nuñ kudretiyle yire geçdi!" dedi.(6) Pâdişâhın attığı "du'â okı nişâna yitişdi" ve Plevne Kalesi böylece fethedildi,(7) bu hâdiseden sonra o ulu ağaca "Devletlû Kavak" adı verildi.(8)

Hüdâvendigâr Hazretleri'nin "ferâsetleri bir mertebede idi ki, hikâyet olunur: Plevne Kal'asından alınan hamse hazîne" orduyla getirilirken, "bir altın taşı iç oğlanlarından biri" çalıp "katife takyesi içine" saklar ve hiçbir şey olmamış gibi "hidmete bel bağlar."(9) Hazîneden bir altın taşın eksik olduğunu farkedene Hazînedar, telâşa kapılıp kaybolan taşı hemen aramaya başlar. Nihâyet "Gâzî Hüdâvendigâr ferâsetle başında tas olduğunu ma'lûm idindikde, hazînedâra: 'Gör a! Filân oğlan seni aldatmak için başına geymiş, var al!' deyü buyurdıklarında" gerçekten de "tas ol oğlanuñ takyesi altında zâhir olur."(10) O kadar merhametlidir ki, "oğlanuñ kabahatini yüzine urmayub" için aslını ortaya koymak için böyle bir yola başvurur.(11)

Bir defâsında da bir av dönüşü "Burûsa'da Kapluca Câmî'ine" vardıkları sırada, "ellerinde olan toğan" uçup "kubbeye kondı, çağırdıkda itâ'at" etmeyip inatla konduğu yerde durdu.(12) Bunun üzerine Hünkâr doğana öfkelenip: "'Kuruya kal!' deyü" bedduâ ettiği an, doğan "turduğı yerde kurudu kaldı."(13) Doğanın kubbeye yapışan cesedi asırlar boyunca orada durdu; gidip görenlere "kanatları ve ayakları ve endâmı ma'lûm" oldu.(14)

Yine bir gün "Kapluca" çevresinde ava çıkmış, bir av hayvanın peşine takılmıştı.(15) İmâret'e yakın bir mevkiide yakalayınca, Hakk'ın emriyle hayvan "lisâna gelüb Sultân'a hitâb" etti: "Hakk Sübhânehû ve Te'âlâ seni mahlûkâtını rencide etmek için mi halk eyledi?" dedi.(16) Hayvanın bu hitâbı Hünkâr'a büyük tesir etti, hemen "atından inüb istiğfâr" etti.(17)

Ve yine "nakl iderler ki; saraydan Kapluca Câmî'ine yayanca gelürler imiş, 'Tâ kim her adımda bir günâhum dökülüb, bir sevâb yazıla!' deyü" niyet ederlermiş.(18) Velâyet ve kerâmeti açıkça müşâhade olunurdu, buna benzer garip ve esrârengiz hâlleri çoktu.

(1-2) Mehmed Neşrî, "Kitâb-ı Cihân-nümâ", c. 1, s. 306. TTK Yayını, Ankara, 1949. (3) İbn-i Kemâl, "Tevârîh-i l-i 'Osmân", III. Defter, Millet Ktp. Ali Emîrî, Tarih, nr.: 30, vr. 95a. (4) Oruç Beg, "Tevârîh-i Nesl-i l-i 'Osmân", s. 23-24, nşr.: F. Babinger. Hannover, 1925. (5) Bostanzâde YahyâEfendi, "Târîh-i Sâf", s. 25, bas.: Terakkî Matba'ası, H. 1287. (6-7) Oruç Beg, a.g.e., s. 24. (8-11) Bostanzâde Yahyâ Efendi, a.g.e., s. 26. (12-14) Cizyedâr-zâde Ahmed Bahaüddin, "Târîh-i Cizyedâr-zâde", Millet Ktp. Ali Emîrî, Tarih, nr.: 206, vr. 60a. (15-17) Reisülküttâb Koca Hüseyin, "Bedâyi'u'l-Vekâyi", Viyana Millî Ktp. nr.: AF 63/708, vr. 64b. (18) Cenâbî, "Târîh-i Cenâbî", Nuruosmâniye Ktp, nr.: 3107, vr. 146a.

[| Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

**"Psikolojik Harb"ın
En Önemli UNSURLU OLAN**

Medya'nın Türkiye'deki Pozisyonu

-Ahlaksız Medya- ya da -Medya'nın Ahlak Terörü-

Küffar harp pozisyonunda:

Fas'tan Endonezya'ya 22 ülkeyi değiştirmekten bahsettiler. Görev alanı sadece İslam ülkeleri olan ordu komutanlığı kurdular. *"Yeni bir Ortadoğu'nun zamanı geldi"* dediler. Kimisi yaşananları "4. Dünya savaşı" olarak tanımladı. Hemen hepsi savaşın birkaç on yıl süreceğini açık açık söylediler.

Artık hiçbir tereddüte yer bırakmayacak şekilde iyice ortaya çıktı: Yeni Ortadoğu haritasının en önemli ayağı "Büyük Kürdisrailistan"dır.

Koskoca Amerika devleti yıllar yılı bizi uyuttu. Resmi söylemi ile gizli ve gerçek gündemi daima farklı oldu. Bunun birinci sebebi Türkiye'den çekinmeleri, ikinci sebebi Amerikan yahudi derin devletinin ipe sapa gelmez politikalarına itiraz eden Amerikalılar olmasıdır. Türkiye'yi, Türk ordusunu kullanabiliriz diye hesap ediyorlardı. Türkiye'nin medyası, ekonomisi, bazı yöneticileri avucumuzda; istediğimiz gibi yönlendiririz zannediyorlardı. Soros gelip *"Türkiye'nin en iyi ihraç ürünü ordusudur"* diye partal kesiyordu.

Fundamentalist sapkın fikirlerini devlet politikası haline getiren bu harpçi haçlı sürülerine karşı duruşumuzu, safımızı ortaya koymanın zamanı geldi de geçiyor.

"Harp pozisyonu" almamız lazım.

"Harp pozisyonu"nun ilk adımı düşmanı tanımlamakla başlar. Düşman Amerika'dır. Arkasındaki -damarlarındaki- İsrail'dir. Buna göre siyasette, diplomaside, silah sanayiinde, harp stratejilerinde, medyada mevzilerimizi yeniden tahkim etmemiz lazım.

Psikolojik Harp:

Lübnan'daki İsrail-Hizbullah savaşı bir kez daha göstermiştir ki, bir harbin en önemli unsuru insandır. Bütün teknolojik gelişmeler, üstün harp silahları bile bu gerçeği değiştirememiştir.

Bu hakikatten yola çıkılarak denilebilir ki "Psikolojik harp" bir harbin belki de en önemli unsurudur. Dikkat edilirse 7-8 yıldır Türk ordusu üzerinde bu tür bir harp tertip edildi. Bir taraftan ordu ile halk karşı karşıya getirilmeye çalışıldı, diğer taraftan ordu içinde -subaylar arasında- ikilik çıkartılmaya çalışıldı.

Türkler ile Kürtler 10 yıllık terörle savaş günlerinde yaşanmamış şekilde karşı karşıya getirildi. İç savaş provaları yapıldı.

Hepsinden önemlisi milleti uyutmak için medyadan ahlaksızlık bombardımanı aralıksız sürdürüldü. Tarihte görülmemiş sapıklıklar, duyulmamış iğrençlikler türedi. İnsanlar çocuklarını sokağa çıkartamaz oldular.

"Son dönem askeri tartışmalara damgasını vuran kavramlar, 'net savaşı', 'enformasyon savaşı', 'siber savaş', Rusların kullandığı '6. nesil savaş' gibi kavramlardır. Tofflerlere göre, ABD, enformasyon savaşı ile diğer ulusların, 'hislerini, motiflerini, nesnel akıl yürütmelerini/düşünmelerini ve sonuç itibarıyla da davranışlarını' etkilemeyi hedeflemektedir.

... *Enformasyon savaşını tanımlayan bir Amerikan askeri dokümanı şöyle demektedir: 'Enformasyon savaşı, düşmanın enformasyonunu ve fonksiyonlarını yalanlayan, sömüren, bozan ya da onlara zarar veren her faaliyet; kendimizi bu faaliyetlere karşı korumamız; ve kendi enformasyon operasyonlarımızı kullanmamız'dır.'* (Ümit Özdağ, 8 Mayıs 2005)

Medya'nın Ahlaksızlığı Ya da Türk Milleti'ni Türk Milleti Yapan Değerlere Yönelen Taarruz ve Bombardıman:

Şöyle bir örnek düşünelim. Çocuklarınızı emanet ettiğiniz öğretmenin ahlaksız olduğunu, çocuklara her gün eşini nasıl aldattığını ballandıra ballandıra anlattığını, insanın da sonuçta bir hayvan türü olduğunu, canı ne isterse yapabileceğini söylediğini düşünün.

Tiksindiniz değil mi?

Medya her gün evimizin içinde çocuklarımızı ve hatta kendimizi şekillendiren bir öğretmendir. Toplumun genel ahlakından daha üst bir ahlaki temsil ve tavsiye etmekle mükelleftir. Fakat heyhat! Toplumun genel ahlakından fersah fersah düşük, hayvanlarda bile görülmeyen bir ahlaksızlığı reklam edip durmaktadır.

Hangi toplum bu bombardımana, bu nükleer harbe dayanabilir. Bütün toplum ahlak abidesi olsa, bir nesil sonra bozulur.

Gözümüzü açalım, bu gidişe bir dur diyelim. Zira küffar bu milletin direncini, cihad -savaş- azmini kırmak için her yolu deniyor. Bir taraftan ahlaksızlık bombardımanı yapıyor, diğer taraftan "Hoşgörü" adı altında, "Dinlerarası diyalog" adı altında cihad ruhunu, vatan duygusunu yoketmeye çalışıyorlar.

Yaklaşık 50 yıl önce neşrettiği eserlerle toplumu bu tehlikelere karşı uyardıya çalışan Cevat Rifat Atilhan'ın, "Tarih Boyunca Yahudi Mezalimi - İğneli Fıçı" isimli eserinin arka kapağında şu alıntı vardır:

"Beni İsrail hükemasının Protokolleri adını taşıyan fesat programından bir paragraf: 'Yakın bir atide matbuat vasıtasıyla müstehcen san'atı ve aşırı spor iptilasını aşılacağız. Bu hareket, kafaları, zihinleri bizimle mücadele etmekten alıkoyacaktır.'"

Ufak bir araştırma yaptığınızda karşınıza çıkan bir gerçek vardır. Sanki "Sınırsız ahlaksızlık yaşamayan ya da bu ahlaksızlıkları meşru görmeyen kimseler medya yöneticisi olamaz" diye bir kural vardır. Bu hüküm cümlesi garibinize mi gitti? Hiç tahmin edemeyeceğiniz kelli fellî adamların özel uçaklarla çıplaklar adasına gittiğini, etekler giyip dudaklarını boyadıklarını duymuş olsaydınız ağzınız açık kalırdı değil mi?

Ekranlara mazlum ve masum bir maske ile çıkan bir çok beyefendi(!), hanımefendi(!) var. Çark nasıl dönüyor haberiniz var mı?

Bu dönen çarkı ortaya dökülebilmek için "mazbut", "aile gazetesi" diye takdim edilen, önde gelen matbuattan alıntılarla devam edeceğiz. Tabir caizse mide bulandıran bu haberlerin "aile gazetesi" etiketi yapıştirilmaya çalışılan matbuatta yayınlandığını düşünerek gerisini artık siz düşünün.

"Oya Aydoğın gerçekleri anlattı"

Ş. D. - Sinemada, tabir-i caiz ise taş koyanlar oldu mu? Seni kıskanan hemcinslerin ya da sana asılıp da pas vermediğin artistler, yönetmenler, yapımcılar?..

O. A. - Rahmi Dilbaz kadına ilgisi olmadığı için beni destekledi. 4-5 prodüktör onlarla ilişki kurmadığım için rol vermedi. Yani 'Şöhret rejisörün yatak odasından geçer' sözü doğru. Buna bir de prodüktörü

eklemek gerekir. O tarihlerde oyunu kuralına göre oynayan, pek çok prodüktör ve yönetmenle birlikte olan arkadaşlar şimdilerde hanımefendi diye baş köşelerde ağırlanıyor. Ah, ah! Aslında Türkiye'de starlık sistemi hâlâ öyle. Star olmuş sayısız oyuncunun da genel müdürlerle ilişkileri, bazı şarkıcıların yapımcılarla yatak hikayesi hâlâ var. Şimdi işler zorlaştı. Eskiden bir film yapımcısı, bir gazinocu vardı. Şimdi ohooo!" (Şenay Düdek, 21 Kasım 2002, Milliyet)

"Show Tv'de yayınlanan Pişti programında ... yeni başlayan Star Avı yarışmasını da irdeleyen dörtlünden ... Hülya Avşar; 'Yönetmen odasından geçmekle star olunmuyor. Yatan, yönetmenle yattığıyla kalıyor. Bugüne kadar yapılan yarışmaların birincileri bile yok ortada.' dedi. ... Reha Muhtar ise ilginç bir yorumda bulunarak, 'Televizyon şöhreti olmakla star olmak karıştırılmasın. Birilerine yüz vermekle, yatmakla star olunmuyor' dedi." (Barış Engin, Akşam, 12 Nisan 2006)

Şaşırdınız mı? Türkiye'deki bu sektör bakın Hollywood'a ne kadar benziyor:

"Amerika'da yaşayan Türk yönetmen Saran Barnun (Kolankaya), ... Kelebek'e anlattı:

- Sektörün bu kadar içinde olan birisi Hollywood'a dair sağlam gözlemler aktarabilir...

- Hollywood, sadece güçlülerin ayakta kalabildiği çılgın bir yer. Eğer ailenizden ünlü birileri yoksa başarılı olmak gerçekten zor. ... Buraya oyuncu olma hayaliyle gelip fahişe olanları da, işini kaybedip uyuşturucu bağımlısı olanları da gördüm. Los Angeles için 'Melekler Şehri' deniyor. Gerçekten öyle mi? Burada kimse kimseye çıkarı olmadığı sürece yardım etmez. Eğer Hollywood'da gerçekleştirmek istediğiniz bir planınız varsa yönetmenlerin, menajerlerin ya da yapımcıların yatak odasına uğramak zorundasınız. Uğramazsanız da projenizi gerçekleştirmek için en azından 5-10 yılınızı harcamak zorundasınız. Yatak odası muhabbeti kulağa klişe gibi gelebilir, ancak burada işler böyle yürüyor. Birçok insan bu şekilde ünlü oldu." (Mevlüt Tezel, Hürriyet)

Türk televizyonlarındaki programları, dizileri hangi şirketler yapıyor? Sahipleri kimler? Haberiniz var mı? Bakın Zaman gazetesi bu şirketleri bize nasıl tanıtıyor:

"Ekranın reyting avcıları

Televizyon ekranlarında beğeniyle izlenen ve reyting rekorları kıran pek çok dizi ve eğlence programının gizli kahramanları olan Med Yapım, ANS ve STR gibi prodüksiyon şirketleri adeta ekranların reyting avcıları. Dadı, Tatlı Hayat ve Kim 500 Milyar İster gibi yapımların üreticisi olan Med Yapım Genel Müdürü Fatih Aksoy, işin sırrını "Annemin ve kızımın sevdiği bir program tutar." diye açıklıyor.

...

Türkiye'de televizyon izleyicisinin önemli bir bölümünü kadınlar oluşturuyor ... Bu gerçekten hareket eden Aksoy, programları üreten ekibi de kadınlardan oluşturmuş. Med Yapım'da çalışanların yüzde 90'ı kadın. ... Yarışma ve eğlence programları ile sit com tarzı dizilerin tamamı Batılı televizyonlardan ithal ediliyor. Türkiye'ye uygun bir düzenleme ve yerli oyuncularla takviye edilen diziler yayına veriliyor. Med Yapım'ın en sevilen dizisi Dadı'nın orijinali Kolombiya'da yayınlanıyor. Türkiye'nin geleneksel yapısı ve manevi değerlerine uygun olmayan programlar üretmediklerini de ifade eden Aksoy, 'Bir televizyon programı insanları eğlendirebilir, duygulandırabilir; ama rahatsız etmemeli ve çocuklar için zararlı olmamalıdır. Ahlaksızlığı pompalamamalıdır. Bu nedenle magazin üretmiyorum.' yorumunu yapıyor." (Zafer Özcan, 29.12.2001, Zaman)

Bu ahlaka, çocukların zarar görmemesine dikkat ettiğini iddia eden Fatih Aksoy'un inatla ekranlara getirmek istediği bir projesi var. Okuyalım:

"Yapma Fatih... Etme Fatih!

Yapma Fatih... Yanlış yoldasın... Bu sözüm Medyapım sahibi Fatih Aksoy'a... Etme sevgili Fatih... Bu sözüm de Kanal1 kurucusu Fatih Altaylı'ya...

Geçtiğimiz yıl bir yarışma programı için kolları sıvadı Fatih Aksoy... Erkekleri toplayacaklar, vücutlarındaki tüyleri ağda ile alacaklar, peruk takıp, makyaj ve etekli kıyafet ile tam bir kadın kılığına sokacaklardı.

Kadın gibi erkekler... Şiddetle karşı çıktım buna.. Yapımcı Fatih Aksoy ve Hürriyet yazarı Cengiz Semercioğlu beni homofobi ile suçladı. Yani eşcinsel fobisi olan bir paranoyakmışım. Ben de onları Ailefobi ile suçladım. Yani aile fobisi olmakla...

Sonuçta o dönemin RTÜK başkanı devreye girdi. ... Yayından vazgeçildi.

Ancak şimdi raftan tekrar inmiş proje... 13 erkek yarışmacı kadın kılığına sokularak ön jüri önünden geçmiş bile... .. Ve bunlar kameralarla kaydedilip, "O şimdi hanımefendi" diye... Kanal1 ekranından milyonların önüne sürülecekmış...

... Nedir bu inat sevgili Fatih Aksoy... Herşey para... Herşey reyting mi?... " (Bekir Hazar, Yeni Şafak, 28 Nisan 2006)

Bu Fatih Aksoy geçtiğimiz ay ahlak anlayışını ortaya koyan bir sözü ile haber olmuştu:

"Özel hayatıyla gündeme oturan ve yaptığı açıklamalar yakın çevresi tarafından sürekli yalanlanan ... 'a 'yeni' yapımcısı Fatih Aksoy sahip çıktı.'la bir sit-com çekmeye hazırlanan Fatih Aksoy; projeyi iptal etmediğini açıkladı: 'Pınar'ın yaptıkları doğruysa; bir devrimdir!', 'Biz erkekler yapıyoruz; o zaman kadınların da bu tür şeyleri yapmaya hakkı var. Ben tüm bunları eğlenceli buluyorum' diyen Fatih Aksoy," (Bülent İpek, 16/08/2006, Sabah)

Medya dediğimiz şey bu adamların elinden çıkıyor. Affınıza sığınarak alıntılara devam edelim.

"Böyle gaf görülmedi

... Best FM'de yayınlanan Arıza Show programında büyük bir gaf yaşandı.

23 Nisan'da Swisotel'de çocuk defilesi düzenleyecek olan Yıldırım Mayruk'un terzi yamağı Barbaros Şansal, Rıza Esendemir'in sunduğu Arıza Show programında, önceki sabah defileyle ilgili bilgiler veriyordu.

Defilenin hazırlıkları, kıyafetler ve mankenlerle ilgili konuşmaların ardından Rıza Esendemir, Barbaros Şansal'a, 'Bundan sonraki projeniz nedir?' diye sordu.

Barbaros Şansal da, tüm dinleyenleri ve programın sunucusu Rıza Esendemir'i şok eden cevabı verdi: 'Çocuk pornosu'.

Şansal'ın bu cevabının ardından Rıza Esendemir, 'Ne yaptın abi, böyle cevap olur mu?' dedi ve programı apar topar kapadı.

Şaka desem şaka değil, gaf desem gaf değil!

Konuyla alakalı hiç değil!" (Cengiz Semercioğlu, Hürriyet, 22.04.2005)

Peki bu satırların ve eleştirilerin sahibi Cengiz Semercioğlu'nu nasıl bilirsiniz?

"Sertab Erener'in birinci olduğu sene oylamaya şehrin en eski gay kulüplerinden birinde denk gelmişim.

Televizyon açılmayan kulüpte müzik susmuş, bütün gayler birbirine sarılmış, ekrana dikkat kesilmiş vaziyette Sertab'a gelen her puanı çılgınca alkışlıyorlardı.

Sertab'ın birinci olmasıyla da kulüp resmen yıkılmış, saatlerce 'Everyway That I Can'le dans etmişlerdi. ..." (Cengiz Semercioğlu, 22 Mayıs 2006)

"Ali Atif Bir ile Oray Eğin arasındaki tartışma, evrensel olduğu için ben de görüşlerimi açıkladım.. Ardından yenileri girdi devreye, fikir ileri sürmekten çok sanki bana sataşmak için fırsat kollarmış gibi...

Söylediğim..

'Okur, yazarının erkek ve kadın olduğunu nasıl doğal olarak biliyorsa, eşcinsel olduğunu aynı doğallıkla bilebilir.. Okur açısından yararlıdır.' O kadar..

... Yığınla eşcinsel arkadaşım var. Dostluklarından gocunma değil, gurur duyuyorum. Onların saklanma çabalarına da üzülüyorum." (Hıncal Uluç, 8 Temmuz 2006)

"Ünlü modacı Canan Yaka, eşcinsel modacıların kadını sevmedikleri için çirkinleştirdiğini öne sürdü.

- Dünya modasını yöneten tröstlerin desinatörlerinin hemen hepsi eşcinsel. Eşcinsellerin kadını çok sevdiğine inanmıyorum, çünkü kendisi kadın olma tutkusunda. Bunun için el ele verip kadını güzel göstermiyorlar. Kadına kadınlığını kaybettirip onu kendileriyle kadın karışımı bir şey yapıyorlar. Bunlar yüzünden kadınlığımızı kaybettik.

... Nerede o kadınların hanımefendiliği?" (Yener Süsoy, 21.01.2002, Hürriyet)

Gelelim diğer bazı medya yöneticilerine.

Nokta, Kadınca, Erkekçe, Hıbr, Gelişim Spor gibi dergileri çıkararak Bir Numara Yayıncılık dergi grubunda yöneticilik yapmış, Ercan Arıklı belediye otobüsünün çarpması sonucu öldüğünde Vatan Gazetesinin Genel Koordinatörlüğünü yapıyordu. Arkasından onu methetmek(!) için yazılan bazı yazılar:

"Film yıldızları, ünlü şarkıcılar, mankenler... Arıklı'nın yaşamında kadınların hep özel biri yeri oldu. İkinci eşi Merve Yolaç'la tanıştığı da dönemin en ünlü film yıldızlarından biriyle birlikteydi. Bir gün onu havaalanından aldı ve arabada haberi verdi: 'Evleniyorum bebeğim'

... Yardımcısı Nevzat Öztürk 'Hayatımda böyle şey görmemiştim' diyor. 'Mankenler, ünlü şarkıcılar, hepsi peşinden koşuyorlardı. Bu işin sırrını çözebilmiş değilim.'

... her zaman seçiciydi, her zaman terk eden de oydu." (Vatan, 15.06.2005)

"Kusurları yok muydu Ercan Bey'in? Elbette vardı. Ama bunların çoğu açıkçası ona yakışırdı. Bence o Türk Medyasının Bill Clinton'ıydı, daha doğrusu zevkli Clinton'ıydı. Güzel kadınlarla birlikte olmayı severdi ve bunu hiçbir zaman saklamazdı. ... Huzur içinde yatsın." (Ergün Babahan, Sabah Genel Yayın Yönetmeni sıfatıyla yazdığı yazısından, 17 Haziran 2005)

"... Yazılan çizilenlerden anladığım kadarıyla ortada kadınlara karşı son derece saygısız davranmayı kendisine ilke edinmiş bir adam var, yatmayı düşündüğü kadınların listesini tutuyor, bu listeden yattıklarının üstünü kalemle çiziyor, ilişkilerini 'hoşçakal bebeğim' diyerek bitiriyor ve bunlarla da övünüyor ve bu müthiş bencil ve saygı yoksunu yaşam biçimi sürerken, evli olduğu kadın da büyük bir felakete uğruyor. ... Açıkça söylemek gerekirse, anlatılan bu davranış biçiminin kadın meslektaşlar arasında biraz tepkiye neden olmasını beklerdim. Anlaşılan ben ilişkiler konusunda iyiden iyiye eski kafalı kalmışım." (Serdar Turgut, 16 Haziran 2005)

Peki bu son satırların yazarı Akşam Gazetesini Genel Yayın Yönetmeni Serdar Turgut'u nasıl bilirsiniz? Akşam gazetesinde çocukların okuyamayacağı cinsel içerikli yazılar yazmasıyla meşhurdur. Ali Kırca'nın yanında çalışan bir kadınla ilişkisinin internet ortamında görüntüleri dolaşmaya başladığında şöyle yazmıştı:

"Ali Kırca'nın aşağılık bir şekilde çekilerek internet ortamında dolaştırılan görüntüleri karşısında şoke olmuş numarası yapanlar hem anormal hem de ikiyüzlüdür. Bu görüntülerde Ali Kırca'nın utanacağı hiçbir şey yoktur. Bazı cahil insanlar seks sırasında atılan birkaç tokata takıp bundan canavarlar yaratmaya çalışıyor." (17 Ağustos 2006)

Bu Ali Kırca meselesi de ayrı bir vaka. Adamı mazlum ilan ettiler, neredeyse kahraman yapacaklar.

"Fırsattan istifade Kırca'ya yüklenenlere en iyi cevap Ömer Özgüner'in çağrısında var:

'İlk taşı, en masum olanınız atsın!'

Ali Kırca özel hayatına gereken özeni göstermemekle hata etmiş olabilir, ama bu zaaf yüzünden onun Türkiye yayıncılığına attığı imzayı bir kalemde silip atabilir miyiz?" (Can Dünder, 19 Ağustos 2006)

Bu hengâmede "amiral geminin kaptanı"nın pozisyonu nedir diye merak edenlere kendisi cevap veriyor:

"Yanılmıyorsam Türkiye'de Magazin Gazetecileri Derneği'ne üye olan tek Genel Yayın Yönetmeni benim.

... Bu mesleği yaptığım sürece de dernekten ayrılmayı düşünmüyorum.

... O tür haberlerin, gazetelerin ve televizyonların tadında güzel birer baharat olduğunu düşünüyorum.

O nedenle magazin olayına önyargılı bakışları paylaşamıyorum. Şöyle gözünüzü kapatıp hayal edin. Bir gün bütün magazin haberlerinin gazete ve televizyonlardan bir anda yok olduğunu düşünün. ... Onlarsız hayat daha mı güzel olurdu? ... O yüzden diyorum ki, **'Emin, gel bu magazin haberlerini eleştirme, bak güzel güzel okuyorsun, bırak hayatın böyle renkli olmaya devam etsin'**. Evet, Magazin Gazetecileri Derneği üyesi bir Genel Yayın Yönetmeni'nin **Emin Çölaşan**'la polemigi de bu kadar olur..." (Ertuğrul Özkök, 28 Temmuz 2002)

Özkök'ün yazılarını takip ederseniz yeri geldiğinde Amerika'ya bile posta koyduğunu, ancak İsrail söz konusu olduğunda can siperane en zor şartlarda dahi savunmak için elinden geleni yaptığını görürsünüz. Bu yüzden Dışişleri Bakanı ile bile kapıştılar:

"Dışişleri Bakanı Abdullah Gül açık açık bizleri 'Yabancı servisler tarafından yönlendirilmekle' suçladı.

... Önce "Ciddiye almayıp, dalga geçeyim" dedim.

... Dün sabah, Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Namık Tan'ı aradım.

... aynen şunu söyledim: 'Sevgili Namık, bugün seni biraz geç aradım. Saat farkı dolayısıyla önce Washington'dakilerin kalkmasını bekledim. Malum CIA'dan talimat alacağım. Tabii tek kaynakla yetinmedim. Bir de CIA'nın Türkiye'deki istasyon şefini arayıp, aldığım talimatı ona da onaylattım. Sonra MOSSAD'la görüştüm. Böylece manşeti hazırladım. O yüzden seni aramakta biraz geciktim.'

... Telefonu kapattıktan sonra kendi kendime düşündüm. Bu işin şakaya gelir yanı yoktu. Gül, demokratik bir ülkede bir bakanın asla ağızına almayacağı ağır bir suçlama yapmıştı.

... Söyledikleri gazeteci olarak gerçekten ağırıma gitti." (Ertuğrul Özkök, 24 Şubat 2006)

Son günlerde yaşanan Lübnan'a Barış Gücü tartışmalarını, ortaya çıkartılmaya çalışılan Şii-Sünni gerilim senaryolarını, akabinde Türkiye-İran gerilimi çıkartma gayretlerini, bütün bunları bu perspektifle değerlendirmek lazımdır.

Hangi Türk stratejistine sorarsanız sorun, Türk medyasının Türk menfaatlerini, Türk aile yapısını müdafâ eden bir psikolojik harp unsuru olmadığını bilakis tam tersine ülkemiz üzerindeki taarruzlara alet olduğunu söyleyecektir.

Biz bu kadar aciz miyiz? Bilmem nenin PKK'sının bile neredeyse daha çok propagandası yapılıyor.

Hükümetin durumunu mu merak ediyorsunuz?

Onlar AB ile uyum kurmanın derdindeler.

Eşcinsellere dernek kurma hakkı verildi. İstanbul'da ilk kez düzenlenen "1. İstanbul Gay ve Lezbiyen Filmler Haftası"na onay verildi. Zina suç olmaktan çıkartıldı.

Unutmadan, haberi olmayanlar için bilgi verelim. Yeni çıkan yönetmeliğe göre domuzlar ve atlar da kasaplık hayvan olarak kabul edilmeye başlandı. Kasabınıza gittiğiniz zaman "Bu ne eti?" diye sormayı unutmayın!!!

[| Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Yunus Balığına Yazmayı Öğretebilir misiniz?

Yunus balığı eğitimcileri bir yunus balığına çemberden atlamayı öğreteceklerini bilirler. Ama yunus balığına daktilo yazmayı öğretemeyeceklerini de bilirler ve bunu denemeye hiç girişmezler.

Bunu bilmeyecek ne var diyeceksiniz. Ama, ana babaların çocuklarına öğretmeye çalıştıkları şeyleri bir düşünün hele. Bunların çoğu, yunus balığına daktilo öğretmeye çalışmak gibi bir şeydir. Örneğin; dokuz aylık bebeği, çişini veya kakasını haber vermeye zorlamak, iki yaşındaki bir çocuğun misafirlikte büyük bir insan gibi kıpırdamadan oturmasını istemek, bir yaşındaki çocuğun namaz kılan bir insanı rahatsız etmesini istememek gibi. Bu liste böyle uzar gider.

Anne ve babaların, çocuklarına öğrenme yeteneklerini aşan şeyler öğretmek istemeleri genellikle anlayışsızlıktan doğmaktadır. Bu nedenle de çocuklarımıza karşı daha anlayışsız, sabırsız ve öfkeli olabiliyoruz.

Oysaki her konuda örnek olan Peygamber -s.a.v- Efendimiz bu konuda da bizler için güzel bir örnektir. Peygamber Efendimiz -s.a.v- namazda, secdede iken torunları Hazret-i Hasan ve Hazret-i Hüseyin sırtına çıktıklarında secdesini uzatırdı. O peygamber iken öyle yapıyor da biz kim oluyoruz da çocuklarımıza karşı tatlı dili ve hoşgörüyü tercih etmiyoruz? □ Namaz kılanın önüne geçtin diye camiinin içinde azarlanıp dövülen iki yaşındaki bir çocuğun bilinç altına namaz ve cami gibi kavramlar acaba nasıl yerleşecektir hiç düşündük mü?

Anne ve babalar istemeden ve farkında olmadan çocuklarımıza olumsuz davranışlar öğretiyoruz. Diyelim alışverişe çıktınız. Bir arkadaşınıza rastladınız ve konuşmaya başladınız. Bu arada çocuğunuz kulağınıza yaklaşarak bir şey istediğini fısıldadı. Ama siz arkadaşınıza ile konuşmakta olduğunuz için, çocuğun isteğini hemen yerine getirmediniz. Çocuk az sonra sesini yükselterek isteğini tekrarlayacak, daha da olmadı, ağlayıp tepinmeye başlayacaktır. O zaman siz de onu susturmak için isteğini yerine getireceksiniz. Ama böyle yapmakla da, çocuğa ağıladığı, haykırdığı zaman her dediğinin olacağı fikrini

aşılması olacaktır. Bebeklerin ve çocukların davranışlarını belirlemede ana babanın tutumu, birtakım davranışların çocukta yerleşmesine yol açmaları önemli rol oynar. Bu nedenle, çocukta hangi davranışların yerleşmesine yol açtığına çok dikkat etmemiz gerekir.

Çoğu kez çocuklarımıza, onların algılamaya, öğrenmeye hazır olmadıkları sırada bir şeyler öğretmeye çalışırız. Diyelim ki küçük oğlunuz kardeşini dövdü. Bir patırtı koptu. İki de ağlıyor, tepiniyor ve siz tam bu sırada "Bu yaptığın hareketin ne kötü bir şey olduğunu biliyor musun? İnsan hiç kardeşini döver mi?" diye konferans vermeye başlıyorsunuz. Oysa ki yapılan deneyler, çocukların yorgun, sinirli, ağlamaklı, olduğu sırada veya öğrenmesini engelleyecek başka bir şeye dalmış bulunduğu anda, çocukların bizi duymadıklarını göstermektedir.

Çocuklarımız bizler tarafından ezberle öğrettiğimiz bilgiler yerine, kendi kafalarında geliştirdikleri düşünce sonucunda edindikleri bilgiyi daha somut öğreniyorlar. Bunun için de biz ebeveynlere sabırlı ve akıllı olmak düşüyor. İbretli bir hikâye:

Kolaylıkla kızıp arkadaşlarının kalbini kırabilen bir çocuk varmış. Babası onu bu huyundan vazgeçirebilmek için bir yol düşünmüş. Ve bir gün ona bir torba kocaman çivi vermiş ve her öfkelenildiğinde arka bahçelerindeki tahta çite bir çivi çakmasını söylemiş.

İlk gün çocuk çite tam 27 çivi çakmak zorunda kalmış. Fakat gün geçtikçe çite çaktığı çivilerin sayısı azalmış. Çocuk öfkesine hakim olmanın o kocaman çivileri çite çakmaktan daha kolay olduğunu görmüş. Nihayet öyle bir gün gelmiş ki, öfkesine hakim olmaya ve kırıcı sözleri ağızdan kaçırmamaya başlamış.

Babasına gidip yarı sevinç, yarı gururlu durumu anlatmış. Babası bu defa ona öfkesine her hakim olduğunda çitten bir çivi sökmelerini söylemiş.

Bir gün koşu koşu babasının yanına giden çocuk çitin üzerinde artık hiç çivi kalmadığını müjdelemiş. Bunun üzerine babası onun elinden tutup çitin önüne getirmiş. "Aferin oğlum, sonunda başardın" demiş baba "Ama çitin üzerindeki şu deliklere bakar mısınız? Çit asla eskisi gibi olmayacak. Öfkeyle konuşan insan, sözleriyle aynen bu delikler gibi bir yara açar karşısındakinde." demiş.

Unutmayalım! Yunus balığına yazmayı asla öğretemeyiz.

Fakat, zamanla ve sabırla, çocuklarımıza birçok şey öğretebiliriz.

Bibirlerine "sabır" tavsiye edenlerden olmak ümidi ile...

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Gurbetteyim, Zindandayım...

Konar, göçer bir handayım.

Eksik olmaz ağrım, sızım,

Mâtem tutar gönlüm, gözüm.

*Yine kurak geçti yazım!
Gurbetteyim, zindandayım,
Bir acayip zamandayım.*

*Toz, dumanlı bir handayım.
Bak! Neler var, gör âlemde,
Bozuk-düzen, kir âlemde,
Nice nice sır âlemde!
Gurbetteyim, zindandayım,
Bir acayip zamandayım.*

*Dolup taşan bir handayım.
Gönül atım kalkar şaha,
Varmak ister Padişah'a,
Nefes kalmaz pek eyvaha!
Gurbetteyim, zindandayım,
Bir acayip zamandayım.*

*Yanıp sönen bir handayım.
Vaha oldum; yandım, tüttüm,
Özüme bir ateş attım,
Daldım; ötelere gittim.
Gurbetteyim, zindandayım,
Bir acayip zamandayım.*

*Hâli bilinmez handayım.
Değişmiş her rengi hâlin,
Derdi bilinmez zevâlin,*

Geç önüne her hayâlin.
Gurbetteyim, zindandayım,
Bir acayip zamandayım.

Yüzü gülmez bir handayım.
Fakirin kemiği çıkar,
Hâin eller boğaz sıkar!
Doğum bir hayatı yıkar!
Gurbetteyim, zindandayım,
Bir acayip zamandayım.

Gözü yaşlı bir handayım.
Güneş bile küs doğuyor,
Dağ ardından sis doğuyor,
Saksıda gül, süs doğuyor.
Gurbetteyim, zindandayım,
Bir acayip zamandayım.

Kırık kapılı handayım.
Garip-mahzun geçer hayat,
Zamanımı biçer hayat,
Ufkumuzda açar hayat.
Gurbetteyim, zindandayım,
Bir acayip zamandayım.

Konaklanan bir handayım.
Seyyah oldum seyrandayım,
Aşka düştüm bayramdayım,

Bu dünyada her yandayım.

Gurbetteyim, Zindandayım,

Bir Acayip Zamandayım.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |